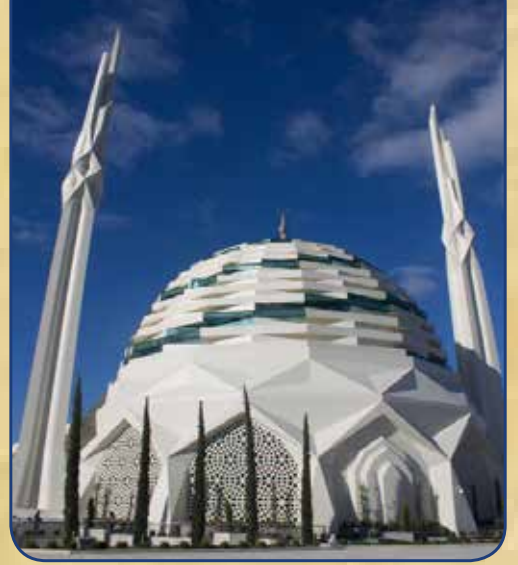




Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Camii yeni çehresine kavuştu.



*Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
2015-2016 Eğitim-Öğretim yılı
Prof. Dr. Nuh Arslantaş'ın verdiği
açılış dersi ile başladı.*

Fakültemizin İmza Attığı
Uluslararası Anlaşmalar

8

Öğrencilerimizin Yurtdışı
Deneyimleri

10

Prof. Dr. Rahmi Yaran ile
Röportaj

13

Prof. Dr. Mehmet Erkal
Hocamızın Ardından

38



**Congress of the International
Association for the Psychology of
Religion**

Uluslararası Din Psikolojisi Kongresi Düzenlendi



MERHABALAR

2015-2016 eğitim-öğretim yılının Bahar yarıyılına adım attığımız bu dönem içerisinde fakültemizin 2015 yılı boyunca ev sahipliğini yaptığı etkinliklerin bir bölümünü sizlerle paylaşan yeni bir bültenle yine birlikteyiz.

Geçtiğimiz yıl 568 öğrencisini mezun eden fakültemiz bu yıl tanıştığı 522 yeni öğrenciyle yoluna devam ediyor. 2012 yılından bu yana süren kampüs inşaatı, 2015 yılında camimizin biterek hizmete açılmasıyla tamamlanma aşamasına girdi. 2012-2013 eğitim-öğretim yılında başlayan uluslararası anlaşmalar bu dönem içinde de yeni uygulama alanları bularak öğrencilerimizin yurtdışı deneyimi kazanmasına ve dil yeteneklerini geliştirmelerine katkı sağladı. Katar, Ürdün, Umman, Fas ve Malezya'da ders alma imkanı bulan öğrencilerimizin yanı sıra Erasmus faaliyetleri çerçevesinde İrlanda ve Almanya'da eğitim gören öğrencilerimiz oldu.

Bültenimizin bu sayısında, önceki sayılarımızda olduğu gibi fakültemizde gerçekleştirilen akademik ve kültürel etkinliklerin bir kısmını derleyerek sizlere sunmaya çalıştık. Bu

sayı, Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın katılımlarıyla açılan camimizin haberiyle başlıyor. Ardından yeni camimizin özelliklerini ve içindeki hatları tanıtan Prof. Dr. Murat Sülün tarafından kaleme alınmış güzel bir yazıyı sizlere sunuyoruz. Bu haberi yeni eğitim-öğretim yılının başlangıcı ile ilgili programlar ve emekli hocalarımızın anısına düzenlenen etkinlikler yer alıyor. İmzalanan yeni uluslararası anlaşmaların detayları, öğrencilerimizin eğitim gördükleri ülkelerde edindikleri izlenimler, yurtiçi ve yurtdışın-

dan fakültemize yapılan ziyaretlerin bazıları, artarak devam eden uluslararası hareketliliğe ilişkin enstantaneler, kültür merkezimizde ve amfilerimizde gerçekleştirilen konferans ve paneller bültenimizde yer bulan konular.

Öğretim üyelerimizin dönem içerisinde katıldıkları programlar ve sempozyumların, kaleme aldıkları kitapların haberleri de bültenimizin sayfaları arasında. Ayrıca bu sayıda, fakültemiz öğretim üyelerinden İstanbul Müftüsü Prof. Dr. Rahmi Yâran ile yapılmış, ilahiyat formasyonunun ve din hizmetlerinin niteliğine dönük değerli fikirler barındıran bir röportaj yer alıyor.

Gelecek sayımızda yeniden yapılanma süreci devam eden kampüsümüzün kavuştuğu yeni imkanları konu alan güzel haberler verebilmeyi umuyoruz. Eğitim-öğretim hayatının kalite kazandığını gösteren nitelikli çalışmalar ve kalıcı etkinliklerin yer bulduğu nice bültenlerde buluşmak ümidiyle...

Yayın Kurulu Adına Yrd. Doç. Dr. M. Nedim Tan



M.Ü. İlahiyat Haber

Güz-Bahar 2015

Künye

Bu bültenin grafik-tasarımı
M.Ü. İlahiyat Fakültesi Vakfı
tarafından yapılmıştır.

Sahibi:

M.Ü. İlahiyat Fakültesi Adına
Prof. Dr. Ali Köse (Dekan)

Yayın Koordinatörü:

Prof. Dr. Safi Arpaguş (Dekan Yrd.)

Editörler:

Yrd. Doç. Dr. M. Nedim Tan
Yrd. Doç. Dr. M. Kamil Yaşaroğlu
Yrd. Doç. Dr. Muhammet Abay

Yayın Kurulu ve Redaksiyon:

Yrd. Doç. Dr. M. Nedim Tan
Yrd. Doç. Dr. M. Mecit Karagözoğlu
Doç. Dr. Ali Ayten

Arşiv:

Fahrettin Ergün
Hayrettin Hasan Ünal

Grafik-Tasarım:

Melis Gelsin

Baskı:

Seçil Ofset
Tel: 0 (212) 629 06 15

İletişim:

Nuhkuyusu Cad. No: 110 Bağlarbaşı
34662 Üsküdar İSTANBUL
Tel. : + 90 (216) 651 43 75 (PBX)
Faks : + 90 (216) 651 43 83
E-Posta: ilahiyatbulteni@gmail.com

İÇİNDEKİLER

3	Güncel
13	Röportajlar
16	Sempozyum
18	Panel ve Konferanslar
26	Öğretim Üyelerimizin Faaliyetleri
34	Marmara İlahiyat Camii Hatları
38	Mehmet Erkal Hocamızın Ardından
42	Kitap Dünyası
37	Öğretim Üyelerimizin Faaliyetleri
46	M. Ü. İlahiyat Fakültesi Dergisi
48	Seminer Programı

Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Camii İbâdete Açıldı



Yapımı yaklaşık üç yıl süren Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Camii, beş bin kişinin ibadet edebileceği yeni çehresine kavuştu. Açılış günü aynı zamanda ilk Cuma namazını kıldıran Diyanet İşleri Başkanı Prof. Dr. Mehmet Görmez, îrat ettiği hutbede camiler ve minareleriyle seçkin bir şehir olan İstanbul'un böyle bir mâbed kazanmasının önemine değinerek inşaatında emeği geçen herkese teşekkür etti.

İnsanın yaratılış amaçlarından birisinin yeryüzünü imar ve ihya etmek olduğunu belirten Görmez, camileri inşa etmenin bu yönüyle ümmeti inşa etmek anlamına geldiğini, çünkü mâbedlerde kalplerin mâmur edildiğini belirtti. Kalpleri birleştiren bu türlü mekanların sosyal hayat için vazgeçilmezliğini vurguladı. Bir

ibâdet mahalli olmasının yanı sıra bilgi mekânı, muhabbet mekânı ve aynı zamanda özgürlük mekânı olan bu mukaddes yerlerin mihrâbıyla dinî şîârları, kürsüsüyle vaaz ve irşâdî, minberiyle ilim ve irfânî simgelediğini söyledi.

Caminin açılışının on Muharrem'e denk gelmesi dolayısıyla bütün müminleri hüzne garkeden bu günde hem Kerbelâ'yı doğru anlamak hem de Hz. Hüseyin'in tavrına uygun yaşamak adına ümmete düşen görevin yalnızca kederlenmek ve ağıt yakmak olmadığını vurgulayan Görmez, bilakis Kerbelâ şehitlerinin uğruna hayatlarını verdikleri değerler olan hakkı, adaleti ve merhameti ayakta tutmak olduğunu altını çizdi. Kerbelâ'yı doğru anlamının ondaki kan ve şiddeti asırlara taşımak değil, kardeş kanını durdurarak İslâm dünyasında akan gözyaşlarını dindirmeyi bilmek olduğunu vurguladı.

Cuma namazından sonra kısa bir konuşma yapan Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan ise eğitim faaliyetlerinde istenen seviyenin gerçekleşmesi amacıyla bu türlü yapılara duyulan ihtiyacın karşılandığını görmenin mutluluk verici olduğunu ve Marmara İlahiyat'ın geçmişinden getirdiği birikimi bu yapılarla bütünleştirerek daha güzel neticeleri toplumumuza sunacağını belirtti.

Açılıшта Cumhurbaşkanı Erdoğan ve Diyanet İşleri Başkanı Görmez'in yanı sıra, İstanbul Valisi Vasip Şahin, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Topbaş ve Marmara Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Emin Arat da hazır bulundu.



BAŞBAKANIMIZ AHMET DAVUTOĞLU FAKÜLTEMİZDEYDİ

Başbakanımız Prof. Dr. Ahmet Davutoğlu, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Süleyman Soylu, Gençlik ve Spor Bakanı Akif Çağatay Kılıç Fakültemizi ziyaret ettiler. Ziyarete Rektörümüz Prof. Dr. M. Emin Arat, İstanbul Valisi Vasip Şahin, Üsküdar Kaymakamı Mustafa Güler ve Üsküdar Müftüsü Mehmet Vefa Özdemir eşlik ettiler. Başbakanımız Fakültemize ait hatıralarını aktarırken nostalji yaşadı. Nostalji Üsküdar Kanaat Lokantası'nda hep birlikte yenilen öğle yemeği ile devam etti. (24.01.2016).



Mezunumuz Dr. Kadir Topbaş Bey'e Marmara Üniversitesi'nden Fahri Doktora

Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi ve aynı zamanda Mimar Sinan Üniversitesi Mimarlık bölümü mezunu olan İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Dr. Kadir Topbaş'a Marmara Üniversitesi tarafından Fahri Doktora diploması tevcih edildi. Diplomayı Rektörümüz M. Emin Arat'tan alan Dr. Kadir Topbaş "İlkokul diploması aldığım günkü heyecanı yaşıyorum" dedi. Haydarpaşa kampüsü Reşat Kaynar Salonu'nda gerçekleşen törende nostalji yaşayan Dr. Kadir Topbaş "İlahiyat Fakültesi'nde öğrenciyken bu salonda güreş turnuvasına katıldığını, şimdi aynı salonda fahri doktora diploması

aldığını" belirtti. Rektör Arat, Dr. Kadir Topbaş'a İlahiyat Fakültesi emekli hocası Prof. Dr. Hüsrev Subaşı tarafından hazırlanan bir hat tablosunu takdim etti. Dr. Kadir Topbaş bir başka nostaljiyi İlahiyat Fakültesi'ndeki arşiv dosyasında bulunan öğrencilik yıllarına ait siyah-beyaz fotoğrafının takdimiyle yaşadı. Fotoğrafı takdim eden İlahiyat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Ali Köse'nin "Hollywood büyük fırsat kaçırmış" sözleri salondakileri güldürdü. Topbaş da fotoğrafa bakarak "Dekanımız sürpriz yaptılar, çok teşekkür ediyorum. Yıllar geride kalmış" yorumuyla karşılık verdi.



Tunus nahda hareketi lideri Râşid el-Gannûşî, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ile birlikte fakülte camimizde cuma namazındaydılar. (6.11.2015)

Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Açılış Dersi ve Hazırlık Sınıfı Oryantasyon Programı 14 Eylül 2015 tarihinde gerçekleştirildi



Hazırlık sınıfları koordinatörümüz Abdussamet Bakkaloğlu hocamızın sunumuyla gerçekleşen programda Dekanımız Ali Köse, Dekan Yardımcılarımız Safi Arpaguş ve Muhammet Abay ile Fakülte sekreterimiz Fahrettin Ergün öğrencilerimizi fakültemiz hakkında bilgilendirdiler. Fakültemizi en yüksek puanla kazanan üç öğrencimize Fakülte vakfımız hediyelerini takdim etti. İslam Tarihi Anabilim Dalı Öğretim üyesi Prof. Dr. Nuh Arslantaş hocamız açılış dersini verdi. Program geçen yıl hazırlık sınıflarında okuyan öğrencilerimizin sunumlarıyla sona erdi.

Marmara İlahiyat 2015 Mezunlarımızı İstanbul Kongre Merkezi'nde gerçekleştirilen görkemli bir törenle uğurladık. Fakültemiz bu yıl 568 öğrencisini mezun etti. Yeni eğitim öğretim yılında 522 öğrenci ile tanıştı.



Yurtdışına gönderilecek MEB bursiyerleri Arapça Dil Eğitimini Marmara İlahiyat'ta alıyorlar



Lisansüstü öğrenim görmek üzere yurt dışına gönderilecek öğrencileri Seçme ve Yerleştirme (YLSY) programı kapsamında bursluluğa hak kazanan bin öğrenci içerisinde bu yıl ilk defa Orta Doğu'ya gönderilecek on iki ilahiyatçı bursiyer bulunmaktadır. Söz konusu bursiyerler bir yıllık Arapça Dil Eğitimini Fakültemizde almaktadır. Türkiye çapında bütün bursiyerlere yönelik 11-12 Mayıs 2015 tarihlerinde Ankara'da Milli Eğitim Bakanlığı Beşevler Şura Salonunda düzenlenen bilgilendirme ve oryantasyon toplantısına Arap Dili bursiyerlerle birlikte Üniversitemizdeki Arapça Dil Eğitim program sorumlusu Arap Dili ve Belagatı Anabilim Dalı başkanı Prof. Dr. Halil İbrahim Kaçar Fakültemizi temsilen katılmış ve bursiyerlerle birlikte başta Milli Eğitim Bakanı Nabi Avcı olmak üzere Arapça programının başarılı olması için gayret sarf eden Yükseköğretim ve Yurt Dışı Eğitim genel müdürü Semih Aktekin ile görüşmelerde bulunmuşlardır.

Bir taraftan yeni mezunlar verip diğer taraftan yeni öğrenciler kazanarak sürdürdüğümüz eğitim faaliyetleri esnasında fakültemizin emekli hocaları ile 17 Haziran 2015 günü buluştuk. Hatıraların yâd edildiği programda hocalarımıza günün anısı için birer plakett sunuldu.





Amerika Birleşik Devletleri Dışişleri Bakanlığı'nın Müslüman Topluluklar Özel Temsilcisi Shaarik Zafar Fakültemizi ziyaret ederek "Çoğulculuk ve İslamofobia (Pluralism and Islamophobia)" başlıklı bir konuşma yaptı.



Endonezya Islamic University Alauddin Makassar'dan Bir Grup Akademisyen Rektör Yardımcıları Prof. Dr. Ahmad M. Swang Başkanlığında 24 Şubat 2015 tarihinde Fakültemizi Ziyaret Ettiler. (24.02.2015)



Mevlana Anlaşması ile öğrencilerimizin okuduğu Umman Sultan Qaboos Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bürosu Direktörü Mahmud el-Kindi Fakültemizi 24 Şubat 2015 tarihinde ziyaret etti.



Katar Üniversitesi İslamî İlimler Fakültesi Dekanı Yusuf es-Sıddıkî Marmara İlahiyat'taydı. (06.03.2015)



İkili anlaşmamız bulunan Cezayir Emir Abdulkadir Üniversitesi Edebiyat ve İslam Medeniyeti Fakültesi Dekanı Prof. Dr. İsmail Samiî Marmara İlahiyat'ı ziyaret etti. (17.03.2015)



Filistin Alimler Birliğinden bir heyet fakültemizi ziyaret ettiler (06.04.2015)



Endonezya Darunnajah İslâmî İlimler Üniversitesi Rektörü Drs. Aunur Rofiq ve beraberindeki akademisyenler Fakültemizi Ziyaret Ettiler. Endonezya Darunnajah Islamic College ile Fakültemiz arasında işbirliği anlaşması (MoU) imzalandı. (24 Nisan 2015).



Tarihçi Prof. Dr. Kemal Karpat Hoca Marmara İlahiyat'taydı. Ziyaret esnasında kurucu dekanımız Prof. Dr. Salih Tuğ da hazır bulundu. (05.15.2015)



Rektörümüz Prof. Dr. M. Emin Arat Fakültemizi ziyaret etti. Anabilim dalı başkanları ve bölüm başkanları ile toplantı yaptı (21.05.2015).



Fakültemiz eski Öğretim Üyesi Adana Milletvekili Prof. Dr. Talip Küçükcan Fakültemizi ziyaret etti. (19.01.2016)



Erasmus anlaşmamız bulunan Macaristan Kaposvar Üniversitesi'ni Rektörümüz Prof.Dr. M. Emin Arat ile birlikte ziyaret ettik. Ziyarette aynı zamanda Kaposvar ile kardeş şehir olan Üsküdar'ın Belediye Başkanı Hilmi Türkmen, Üsküdar Kaymakamı Mustafa Güler, Kaposvar Üniversitesi Rektörü ve Belediye Başkanı bulundular.



EURIE (Eurasia Higher Education Summit) Avrasya Uluslararası Yükseköğretim Zirvesi'ne katılmak üzere İstanbul'da bulunan Katar Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Hassan Rashid Al-Derham Üniversitemiz yönetimi ile biraraya geldi. Görüşmede 3 yıldır sürdürülen öğrenci değişimi programının daha da geliştirilmesi kararlaştırıldı.

FAKÜLTEMİZ YENİ DÖNEMDE DE BİR DİZİ ULUSLARARASI ANLAŞMAYA İMZA ATTI

Üniversitemiz ve İslâm Ülkeleri Üniversiteleri ile arasındaki akademik iş birliğini ilerletmek amacıyla Fakültemiz öncülüğünde başlayan ve Uluslararası İlişkiler Birimi Koordinatörümüz Doç. Dr. Ertuğrul Boynukalın tarafından bu amaçla 2012-2013 öğretim yılından itibaren gerçekleştirilen ülke ziyaretleri meyvelerini vermeye devam ederek 2014-2015 döneminde de Üniversitemiz ve değişik coğrafyalardan seçkin üniversitelerle yeni ikili akademik işbirliği anlaşmaları ve Mevlana Değişim Programı çerçevesinde öğrenci ve öğretim üyesi değişimine imkan sağlayacak olan Mevlana Protokolleri imzalanmıştır.

CEZAYİR



Cezayir'in İslami İlimler alanında uluslararası üne sahip Emir Abdülkadir Üniversitesi ikili akademik işbirliği anlaşması imzalandı ve Fakültemiz Uluslararası İlişkiler Birimi koordinatörlüğünde Üniversitemiz Türk Dili Edebiyatı Bölümünden dört adet öğretim üyesi 2014-2015 öğretim yılı içinde Cezayir'e giderek Emir Abdülkadir İslami İlimler Üniversitesi'nin Edebiyat Fakültesi bünyesinde kurulan Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünde birer ay Türk Dili ve Edebiyatı dersleri verdiler.

Umman Sultanlığının uluslararası akademik arenada kalitesiyle dikkat çeken en önemli üniversitesi olan Sultan Qaboos Üniversitesi ile de daha önce imzalanmış bulunan ikili akademik işbirliği anlaşmasına ilaveten Mevlana Protokolü imzalanarak taraflar ortak bilimsel araştırmalar yürütme, başarılı olarak sürdürdükleri öğrenci ve öğretim üyesi mübadelesi gibi konularda akademik işbirliğini daha da ileriye götürme kararı aldılar.



Umman

FAS



Fas Krallığının en kaliteli ve yetkin kurumlarından olan Muhammed V (Rabat), üniversitesi ile ikili akademik işbirliği anlaşması ve Mevlana Protokolü imzalandı.

İslâmî İlimler alanında Fas Krallığının önde gelen kurumu olan Karaviyyîn Üniversitesi Daru'l-Hadisi'l-Haseniyye Enstitüsü ve yine bu ülkenin en önemli üniversitelerinden olan Hasan II Üniversitesiyle daha önce imzalanmış bulunan ikili akademik işbirliği anlaşmasına ilaveten Mevlana Protokolü imzalanarak yürürlüğe girdi.



FAS

Uluslararası Öğrenci Hareketliliği Artarak Sürüyor

Ürdün Zerka Üniversitesi'nde 2014-2015 eğitim yılı bahar dönemini başarıyla tamamlayan öğrencilerimiz yurda döndüler.



Umman Sultan Qaboos Üniversitesi'nde 2014-2015 eğitim yılı bahar dönemini başarıyla tamamlayan öğrencilerimiz yurda döndüler.

Mevlana Değişim Programı çerçevesinde 2014-15 eğitim öğretim yılında Malezya İslam Üniversitesi'nde okuyan marmara ilahiyat öğrencileri yurda döndü.



Ürdün'de 2015-2016 güz döneminde eğitim görecektir olan Marmara İlahiyat öğrencileri eğitimlerine başladılar.

Katar'da 2015-2016 Güz Döneminde eğitim görecektir olan Marmara İlahiyat öğrencileri eğitimlerine başladılar. Öğrencilerimiz Katar Büyükelçiliğimizi ziyaret ederek Büyükelçimiz Ahmet Demirok Bey ile görüştüler.



Kuveyt'te 2015-2016 güz döneminde eğitim görecektir olan Marmara İlahiyat öğrencileri eğitimlerine başladılar.

Marmara İlahiyat öğrencileri Fatma Yıldız ve Gülay Parlak, Erasmus programı ile Bahar 2015 dönemini İrlanda Trinity College'de okuyacak geçirdiler.



Erasmus değişim programı ile Macaristan Szeged şehrinde bulunan Gal Ferenc College'de okuyacak olan öğrencilerimiz Emine Tayyare ve Ömer Çam eğitimine başladı.

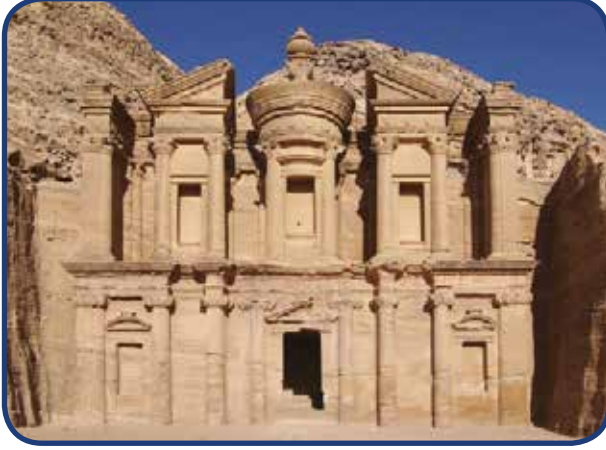


Fakültemiz 2015-2016 eğitim-öğretim yılında bir grup Malezyalı öğrenciyi misafir ediyor.



DIYARDAN DIYARA

ÜRDÜN'den Bir Hatıra



Aslında bu programın duyurusunu görmeden önce, ısrarla babama ve Medineli arkadaşıma Arapçamı geliştirmek için bir Arap ülkesine gitmek istediğimi anlatmıştım. Sonra okul panosunda Ürdün, Zarqa Üniversitesi'ndeki değişim programı için bir ilan görünce, hiçbir şey ummaksızın sadece kendimi denemek amacıyla Arapça seviye tespit sınavına girdim ve kazandığımı bir mailden öğrendim. Bu benim için olağanüstü bir haberdi, hemen Singapur'daki aileme duyurdum. Toy, tecrübesiz ve amatör, ama hevesli öğrenciler olarak İstanbul'dan Atina havalimanı aktarmasıyla Amman'a geçtik. Fakat kalacağımız mekana giderken şiddetli kar yağışına tutulmamız sebebiyle otobüsümüz yarı yolda kaldı ve yolculuğumuz yaklaşık yedi saat sürdü.

Kaldığımız yer Amman'da, Ürdün Üniversitesi'nin hemen karşısındaydı. Gittiğimiz Zarqa Üniversitesi ise, buradan yaklaşık bir saatlik mesafedeydi. Mesafeyi görünce yolun biraz zahmetli olacağını düşünsem de bunun bana verilen bir fırsat olduğu için her ders günü okula zevkle gitmeye çalıştım. Çoğumuzun dersleri haftada sadece üç gündü, diğer iki gün Ürdün Üniversitesi'ne gidip misafir öğrenci olarak derslere katılıyorduk. Böylelikle iki üniversiteden de faydalanmaya imkan bulduk.

Zarqa'daki hocalarımız bize içtenlikle yardımcı oldular. Mesela umreye gidebilmemiz için çok çaba gösterdiler ve umrede iken bize rehberlik etti. Hattâ bir gece Arfat'taki Cebel-i Rahme tepesinde yapılan sohbet benim için oldukça etkileyiciydi. İslâm'ın, gençler üzerine yüklediği sorumluluğun anlatıldığı sohbette "Onlar Rablerine inanmış birkaç gençti ve onların hidayetlerini artırmıştık." (Kehf, 18/13) âyeti üzerinde duruldu ve Allah'ın rahmetine davet etmenin hayat gayesi olduğu vurgulandı.

Eğitim programımız boyunca pek çok yer gezip görme fırsatı bulduk: Vâdi Rûm, Petra, Akabe, Ölü Deniz; ve sahabeler ile nebîlerin makamları. İlâveten Filistin'i ziyaret ettik ve umre yapmak nasip oldu –bunun için ne kadar şükretsek azdır–. Bu esnâda fıkıh hocamızla birlikte üç arkadaşımız dört ay boyunca baştan sona Kur'ân-ı Kerîm'i okuduk. Bitirdiğimizde hocamız bize icâzet verdi. Orada bulunduğumuz süre içerisinde pek çok insanla tanıştık. Şüphesiz ki sâlih ve ihlâslı kimselerle karşılaşmak, onlarla aynı mekânı paylaşmak büyük nimettir. Hem beraber gittiğimiz arkadaşlar, hem pansiyonda birlikte kaldıklarımız, misafir olarak katıldığımız derslerde tanıştıklarımız, seyahatlerimiz sırasında görüşüp sohbet ettiklerimiz ve hocalarımız... Her biri bizler için başka bir güzel tecrübeydi. Bunlar içerisinde beni en çok etkileyen ise, henüz iki yıl önce müslüman olmuş ve Almanya'dan gelmiş bir kız öğrenciydi. Bir gün hasbelkader Ürdün Üniversitesi'nde dersine katıldığım Amjad Qourshah, ondan hikayesini anlatmasını rica etti. Ben hevesle telefonumu çıkarıp onun için bir hatıra olsun diye konuşmasını videoya çektim. Hikayesi o denli etkileyiciydi ki hocayı da, tüm sınıfı da ağlattı. Bunun üzerine başkalarına da faydalı olması için, çektiğim o videoyu kısaltarak, arkadaşlarıma da yardımıyla Arapça ve Türkçe altyazı ekleyip internette paylaştık (Youtube'a "Are We Real Muslims" yazarak bulunabilir). Bu da Ürdün günlerimizin en etkileyici anlarından biriydi. Sonuç olarak fakültemizin sunduğu bu fırsat bizim için çok büyük bir nimetti ve bize çok büyük hayat dersleri verdi. Bize böyle bir imkan sağlayan herkese minnettarız.

Noordini Noorfuad (2. Sınıf İngilizce İlahiyat) [Türkçesini tashih ettikleri için Hilal Nur Söyler, Betül Gizem Ersin, Maşide Hicret Kocaman ve Hatice Şahin'e çok teşekkürler.]



Umman İzlenimleri



FZ 754 sefer sayılı Dubai uçağında başladı bizim hikayemiz. İçi içine sığmayan, heyecan dolu on dört Arapça sevdalı düştük yollara. Kendimizi neyin beklediğinden habersiz, biraz endişe ve heyecanla hayallerimizi gerçekleştirmek üzere yükseliyoruz gökyüzünde. Beş saatlik bir yolculuk sonrasında ilk durağımız Dubai oluyor. Dubai Havaalanı'ndan aktarma yaparak Umman'ın başkenti Maskat'a ulaşıyoruz. Havaalanından çıkmamızla birlikte Umman'ın sıcak rüzgarı selamlıyor bizleri; ve bizi karşılamaya gelen, gözlerinin içi parlayan heyecan dolu hocalarımız eşliğinde eğitimimiz süresince kalacağımız mekana gidiyoruz. Kapıdan girer girmez buhur dumanları eşliğinde birbirinden tatlı, güleryüzlü insanlar karşılıyor bizleri. Kalacağımız pansiyon ve uygulanacak olan eğitim programı hakkında kısa bir bilgi verildikten sonra zaman akıp geçmeye başlıyor.

Külliyetü Sultan Kabus li'n-Natikîn bi-Gayrihâ adlı Arapça Eğitim Enstitüsünde Türkiye'de almış olduğumuz sistemden daha farklı bir eğitim sistemi karşıladı bizleri. Avrupa'nın eğitim sistemini benimseyen hocalarımız sınav odaklı değil, sınav ve ders stresinden uzak, öğrenciyi hayatın içine atılmış birer birey olarak sürekli yeni şeyler üretmeye, kendi projesini ortaya koymaya, ürettiği projede sloganlar ve pankartlar hazırlamaya iten bir sistemle bizlerin gelişimine inanılmaz katkı sağladılar. Derslerimiz Fusha ve l'lâm adı altında istimâ', kitâbe, kavâid, kırâat ve derslerin geneline yayılmış olan muhâdese derslerini kapsamaktaydı. Enstitüde eğitim gören tek öğrenci grubu bizlerdik. Bütün okul, memurundan görevlisine herkes etrafımızda pervâne oluyordu. Büyük bir samimiyetle etrafımızda dört dönen insanlar ve üzerimizde yoğunlaşan ilgi motivasyonumuzu arttırıyor ve tüm imkanları istifademize sunuyordu. Ayrıca her hafta çeşitli kültürel aktiviteler gerçekleştirdiğimiz şehir ve şehir dışı gezileri, medrese, üniversite tanıtımları, tiyatro ve fuar gezileri düzenleniyor, yeni insanlar, yeni mekanlar tanıma ve bol bol Arapça konuşma fırsatı tanınıyordu. Gittiğimiz mekanlar Umman'ın tarihsel mirasını tanıyarak günümüzdeki Umman koşullarının nasıl bir geçmişten etkilenecek oluştuğunu görmemiz açısından

faydalı oluyordu. Geziler halkın içine karışarak onlarla diletiğimiz gibi konuşma imkanı sağlıyor, bu da Arapçamızın gelişmesine büyük katkı sağlıyordu. Bu program mükemmel bir Arapça eğitiminin yanı sıra büyük bir hayat tecrübesi sundu bizlere. İnsanlar, canlılar ve doğa ile başbaşa bir yolculuk: Çölün büyüğü, çöl farelerinin ayak izleri...

Umman, güneybatı Asya'da, Arap Yarımadası'nın güneydoğu kıyısında yer alan, kuzeybatıda Birleşik Arap Emirlikleri, batıda Suudi Arabistan, güneybatıda ise Yemen ile sınır komşusu, Hint Okyanusu ve Basra Körfezi ile çevrili stressiz bir hayal diyârı. Petrol zengini Umman'ın halkı zenginliğin şımartmadığı mütevazı bir hayat yaşıyor. Evler genellikle üç-dört katlı, hepsi birer saray ihtişamında, zerafetle süslenmiş bu yapılara hayran kalmamak mümkün değil. Ülkede hiç gökdelen görmüyoruz, sonraları öğreniyoruz ki ülkede gökdelen yasak. İnsanları son derece misafirperver, dost canlısı, yüzlerinden tebessüm eksik olmayan naif bir millet. Mekanları güzel yapanlar insanlardır şüphesiz Umman'ı bizlere unutulmaz kılan da bu yüce gönüllü insanlardı.

Halk Türkleri çok seviyor. Alışveriş merkezindeki kasiyelerinden yapmış olduğumuz gezilerde tanıştığımız yerel halka Türk olduğumuzu öğrenince panlıdayan merak dolu gözler görüyoruz. Televizyon kanallarında hakim olan Türk dizilerinden tanıdıkları Türkler hakkında meraklı sorular soruyorlar bizlere. Farklı ulusları barındıran ülkenin nüfusu yaklaşık üç milyon. Hizmet sektöründe çalışmak üzere Pakistan, Hindistan gibi Güneydoğu Asya'dan gelen insanlar Umman nüfusunda büyük bir yekün tutuyor.

Hâricîlerin yaşayan kolu olan İbâzîlik buradaki müslümanların çoğunun mezhebi. Başlangıçta ehl-i sünnet olmaması bizi korkutsa da insanların mezhep tartışmalarından ve dinî münakaşadan çok uzak bir hayat sürmekte olduğunu görmek rahatlatıcı bizleri. İbâziyye'nin yanı sıra Şâfiî, Hanbelî ve az da olsa Şîa mensubu bulunan bu ülkede farklı fırkalara sahip insanların aynı safta omuz omuza tablosu kardeşlik duygularımızı perçinledi ve bir omuz da biz ekledik bu saflara. Kırk yıldır iktidarda olan Sultan Kabus ülkenin refah seviyesini arttırmış, bir zamanlar medeniyet yoksunu olan bu ülkeyi ekonomi, teknoloji ve eğitimde zirveye ulaştırmış. Her ortamı sultanlarının resmi ve bayrakları ile donatmış bu insanların vatan sevgileri ve birbirlerinin bağlılıkları bizleri hayrette bırakıyor. Bu güzel insanlara güzel ülkelerinde huzurlu, dirlik ve beraberlik içerisinde bir hayat dilerken, mükemmel bir eğitimin yanı sıra bizlere büyük bir hayat tecrübesi kazandıran böyle bir yurtdışı programına katılmamız için mevcut imkanları bizlere sunan okulumuza sonsuz teşekkürlerimi arz ederim.

Kamile Kaş

KATAR'DAN



Herşey bir telefonla başlamıştı aslında. Beklediğimiz müjdeli haber Ertuğrul Boynukalın hocamızdan gelmiş ve bizi bekleyen beş aylık Katar maratonu hepimiz için başlamıştı. Atatürk Hava Limanından hareket eden uçağımız Bahreyn aktarmalı olarak altı satte Katar'a vardı. Uçaktan ilk indiğimizde sıcaklığın uçak motorlarından kaynaklandığını sandıysak da bunun gerçek hissedilir hava sıcaklığı olduğunu anlamamız ve bunu kabullenmemiz biraz zaman aldı. Katar Üniversitesi servisiyle kalacağımız yurda geçtik. İlk keşif gezimizde "Nerde Araplar? Hani Arapça? Biz gerçekten bir Arap ülkesine mi geldik?" sorularını sorduk ister istemez kendimize. Çünkü çalışanların çoğu Filipin'den, Hindistan'dan ya da başka ülkelerden gelen yabancılardan oluşuyor. Katarlılar ise genellikle devlet dairelerinde ve kurmuş oldukları şirketlerde çalışmaktalar. Yerliler azınlıkta ve İngilizce ikinci etkin dil.

Okula başlayana kadar birçok geziye katıldık ve dünyanın dört bir yanından arkadaşlar edindik. İlk zamanlarda Arapça öğrenemeyeceğiz diye endişelensek de okulun açılmasıyla herşey yoluna girmeye başladı. En fazla altı dersin seçilebildiği fakültede altı dersi birden seçtiğimizi duyan arkadaşlarımız çok şaşıyorlardı. Çünkü ülkede refah düzeyinin yüksek olması hasebiyle öğrenciler pek fazla çalışmaya alışkın değiller. Fakat hocalar oldukça aktif ve öğrencilerle ilgili. Katar Üniversitesi'nde öğrenciler her derste sunum yapmak ve araştırma ödevleri hazırlamak zorunda. Ayrıca derse katılımın ve görüş bildirmenin önemi de büyük. Bunların hepsi öğrencinin kendisini ve dilini geliştirmesi için oldukça faydalı uygulamalardı. Kaldı ki Türklerin çok sevildiği bu ülkede hocaların Türk öğrencilere müsamahası had safhada.

Katar'da her günümüz birbirinden yoğun farklı koşuşturmacalarla geçti. Elbette bu kadar faal olma-

mızı en başta üniversite bünyesinde kurmuş olduğumuz Anadolu Kulübümüze borçluyuz. Anadolu Kulübü ilk günlerimizde kendi aramızda yaptığımız küçük bir oryantasyon programından sonra aktif hale geldi ve çok kısa bir sürede üniversitedeki ikinci büyük kulüp oldu. Kulüpte Türk günü, Türk festivali düzenledik ve dev bir proje sonucu cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan ve eşi Emine Erdoğan'ı Katar Üniversitesi'nde misafir ettik, Katar ziyaretleri boyunca heyetlerinde tercümanlık yaptık. Bizden sonra Katar'a gidecek olan arkadaşlardan ricamız özellikle kulüp çalışmalarına bıraktığımız yer-

den devam etmeleri ve Katar ile Türkiye arasında kurmuş olduğumuz kardeşlik köprüsünü sağlamlaştırmalıdır.

2015'in Katar-Türkiye kültür yılı olmasından da çok istifade ettik. Elçilik resepsiyonunda 29 Ekim'de Cumhuriyet Bayramı'nı, 17 Aralık'ta "Yevmü vatani'l-Katari"yi kutladık. Birçok farklı ırka mensub kişinin evine misafir olduk. Yusuf el-Karadavi'yle tanışmak ve sohbetinde bulunmak nasip oldu. Uzun çabalar sonucunda el-Cezîre binasına düzenlediğimiz gezimizde oldukça keyifli idi. Kabilecilik sisteminin hala etkin olduğu Katar'da erkekler kadar kadınlar da çok geniş haklara sahip. Ekonomik seviyenin çok yüksek olduğu için otobüse binmek bir yana asfalta yakın araç görmek dahi zor doğrusu. İnci ve şahin ülkenin kültürel motiflerinden.

Ve tabiki başımıza gelen en güzel şey dönem sonunda Katar Üniversitesi'nin biz Türk öğrencileri ücretsiz olarak umreye göndermesiydi şüphesiz. Kısacası hasret ve özlem dolu olarak ülkemize ve sevdiklerimize kavuştuğumuzda anlatmakla bitmeyecek beş aylık dolu dolu bir tecrübe yaşadık. Bizlere böylesine güzel imkanları sunan İlahiyat Fakültemize ve emeği geçen herkese sonsuz teşekkürler.

SÜMEYYE OYAN



Bültenimizin bu sayısında söyleşi konuğumuz sayın Prof. Dr. Rahmi Yaran. 1993 yılında fakültemizde öğretim üyesi olarak göreve başlayan ve bir müddet fakültemiz dekan yardımcısı olarak görev yapan Prof. Dr. Rahmi Yaran, 2011 yılından bu yana İstanbul Müftüsü olarak görevine devam etmekte. Hocamızla projeleri ve Diyanet İşleri Başkanlığı üzerindeki tartışmalarla ilgili gerçekleştirdiğimiz sohbetimizi sizlerle de paylaşmak istiyoruz. Kendisine yoğun programı içerisinde bizlere zaman ayırdığı ve değerlendirmelerini paylaştığı için şükranlarımızı sunuyoruz...



BİLGİ HER ŞEYİ HALLETMEZ AMA BİLGİSİZ YORUM ACELECİLİKTİR

Prof. Dr. Rahmi Yaran

Röportaj: Yrd. Doç. Dr. Banu Gürer

Sayın Hocam, Ömer Nasuhi Bilmen hocamız gibi fakültemizde uzun yıllar öğretim üyesi olarak görev yaptıktan sonra İstanbul il müftüsü olarak göreve başladınız. Her ikisinin birleşimi sizin için ne ifade ediyor? Değerlendirmelerinizi bizimle paylaşır mısınız?

Merhum Ömer Nasuhi Bilmen Cumhuriyet dönemi ilim hayatına çok önemli katkıları olmuş değerli bir âlim, müderris ve müellif. Za-

manının mevzuatına göre İstanbul Müftüsü seçildikten sonra 17 sene bu görevi liyakatle yürütmüş ve 1961 ihtilalini takiben Diyanet İşleri Başkanı olmuş mütevâzı bir insan. Bugün de Müftülüğe ziyarete gelenlerin İstanbul Müftüsü olarak adından en fazla bahsettikleri hocamız. Şüphesiz Müftülük önemli bir sorumluluk. Ama İstanbul Müftülüğünün daha da önemli bir sorumluluk olduğunu düşünüyorum. Çünkü şehir olarak İstanbul bir tarih, medeniyet ve kültür şehri. Kurum olarak bu şehrin müftülüğünün de bir tarihi geçmişi var. Osmanlı'da Şey-

hülislam aynı zamanda müftü olarak anılıyor ve diğer şehirlerde olduğu gibi ayrı bir İstanbul Müftülüğü yok. Cumhuriyet dönemi kurumu olarak Diyanet Teşkilatı, benim daha önce de bünyesinde görev aldığım bir teşkilat. İlk görevim imam-hatiplik ve sene 1969. Bir seneye yakın süren bu görevden Konya Yüksek İslam Enstitüsü'ne başlayınca ayrıldım ve mezuniyeti müteakip bir süre Milli Eğitim Bakanlığına bağlı İmam-Hatip okullarında görev yaptıktan sonra 1980 yılı Aralık ayı sonunda tekrar Diyanet Teşkilatı'na döndüm. Haseki Eğitim Merkezi 3. Dönem Müftü ve Vaizler İhtisas Kursu dolayısıyla başlayan bu dönüş 1993 yılına kadar sürdü. 1993'te Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde öğretim görevlisi olarak ders vermeye başladım ve halen Müftülükle birlikte buradaki görevim de devam etmektedir. Benim için en önemli değerlendirme daima Allah'a şükür içinde olabilmektir.

2011 yılından bu yana İstanbul Müftüsü olarak görev yapmaktasınız. Bu süre zarfında öncelik verdiğiniz çalışma alanları ve yürüttüğünüz projeler nelerdir?

İstanbul Müftülüğü geleneği olan bir kurum. Benden önce çok değerli hocalarımız, âlimlerimiz bu kurumun başında bulunmuşlar. Bundan dört sene önce de nöbeti ben devraldım. Bütün duam, kurumun aldığım noktadan daha ileriye gitme-

si ve Cenâb-ı Hakk'ın beni de buna vesile kılması. Kurumların en önemli varlığı, insan kaynaklarıdır. Hizmet bu kadro ile yürütülecek. Ayrıca hizmetin yürütülmesinde kullanılacak mekanlar var. Bizim açımızdan olaya bakarsak Müftülük binaları yanında camiler ve Kur'an Kursları bu mekanların başında geliyor. Bugün İstanbul genelinde 8000'i biraz aşan bir kadromuz ve bu kadrolarda fiilen görev yapan 8000'e yakın personelimiz var. Hizmetin verimliliği açısından şüphesiz kadrolar önemlidir. Fakat hizmetin etkinliği ve verimliliği açısından bu kadronun moral motivasyonu, birlik-beraberlik ve fedakârlık ruhu, bilgi birikimi daha da önemlidir. Bu bakımdan öncelikle personel arasında esasen var olan sevgi, saygı, âdiyet duygusu, görev aşkı hatta yaptığımız işi bir görev olmanın yanında bir imkân olarak değerlendirme ve buna göre rızâ-i ilâhîyi her şeyin önünde tutma anlayışını daha yükseklerle taşımayı hep önemsedim ve önemsiyorum. Personel ilişkilerinde, zaman zaman yaptığımız toplantılarda, hizmet planlamasında hep bu ilkeyi önde tuttum. Diyanet câmiasında çalışmanın, din hizmeti sunmanın aynı zamanda sahih bilgi sahibi olmayı ve bunu doğru metotla başkalarına aktarmayı gerektirdiği noktasından hareketle hizmet içi eğitime önem veriyoruz. Diyanet İşleri Başkanlığı'nca düzenlenen hizmet içi eğitim faaliyetlerinin yanında biz de gerek il müftülüğü, gerekse ilçe müftülükleri bünyesinde çeşitli hizmet içi eğitim kursları düzenliyoruz.

Bu konuda sayısal bilgiler verebilir misiniz?

2011 yılından itibaren 277 erkek ve 135 kadın personelimiz "tashîh-i hurûf" kursuna, 137 personel "aşere-takrîb"e alınmıştır.

Ezanı Güzel Okuma kurslarına 841, Yüz yüze Vaaz Beceri kursuna 1491 görevlimiz katılmıştır. Ayrıca Haliç Üniversitesi ile İl Müftülüğümüz arasında imzalanan bir protokol çerçevesinde ezan ve dinî musiki konusunda bilgili ve kabiliyetli 42 görevlimiz 14 haftalık "Ezanı Güzel Okuma ve Ses Eğitimi" kursundan yararlandırılmıştır.

Gördüğümüz kadarı ile Diyanet İşleri Başkanlığı ve İstanbul Müftülüğü camiler dışında da toplumun çeşitli kesimlerine din hizmeti götürüyor. Bu konuyu biraz açar mısınız?

Tabi. Diyanet İşleri Başkanlığı ile Çeşitli Bakanlıklar veya Müftülüğümüzle İstanbul'daki bazı kurumlar arasında imzalanan protokollere bağlı olarak çok farklı kesimlere hizmet götürüyoruz. Bugün cezaevi vaizliği kadrolarımız var. Cezaevlerindeki vatandaşlarımıza bu arkadaşlarımız din hizmeti sunuyorlar. Haftada dört gün mesai saatlerinde orada bulunuyorlar, onlarla dinî sohbet yapıyorlar, sorularını cevaplandırıyorlar, isteyene Kur'an öğretiyorlar. Ayrıca her ilçe müftülüğümüzü bir cezaevi ile kardeş yaptık. İlçelerimiz de bu çalışmalara destek

oluyorlar. Her koşulda küçük bir kütüphane, her cezaevinde de nispeten daha büyük bir kütüphane kurma konusunda gayretleri var. Halen 59 Cezaevi vaizimiz cezaevlerinde görev ifa etmektedir. Dene-timli Serbestlik Müdürlükleri ile de işbirliği yapıyoruz ve bu statüdeki mahkum kardeşlerimizle de irtibatımız devam ediyor, istek üzerine müşterek programlar yapıyoruz.

Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü bünyesindeki yurtlarda, sevgi evlerinde, huzurevlerinde kalan çocuklarımızla, yaş-lılarımızla aslî görevlerinden ayrı olarak fedakârca ilgilenen hocalarımız var. Bunlar il ve ilçe müftülüklerimizin planlamalarına bağlı olarak Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü ile işbirliği halinde yürütülüyor. Bu konuda bilhassa il ve ilçe müftülüklerimize bağlı Aile ve Dinî Rehberlik Bürolarının üstün gayreti var. Bu bürolarımızda 189 personelimiz görev yapıyor. Gençlik merkezleri, yetiştirme yurtları, kadın konuk evleri vb. yerlerde 173 personel tarafından moral ve motivasyon dersleri yapılmaktadır. Ayrıca Okmeydanı Dârulaceze



Başkanlığı'na ve Kayışdağı Dârulaceze Müdürlüğü'ne planlı olarak, nöbetle ziyaretler yapan ve sâkinlerinin moral motivasyonuna katkıda bulunan 505 hocamız bulunmaktadır. İl Müftülüğümüz ile İBB arasında imzalanan protokol kapsamında engelliler ve ailelerine yönelik 131 personelimiz tarafından moral ve motivasyon seminerleri yapılmaktadır. Bütün bu hizmetler için de önce kendi personelimize yönelik ek eğitim verilmektedir. Bu sene başlayan bir çalışma alanı da hastanelerde Manevî Destek konusudur. Diyanet İşleri Başkanlığı ile Sağlık Bakanlığı arasında imzalanan bir protokole bağlı olarak pilot uygulama halinde üç hastanede beş görevlimiz bir süredir hastalara ve hasta yakınlarına hizmet sunmak üzere hastanelerde görev yapmaktadır.

Diyanet İşleri Başkanlığı'nın yurt dışına da hizmet götürdüğünü biliyoruz. İstanbul Müftülüğünün bu konuda katkıları oluyor mu?

Çok önemli bir noktaya dikkat çektiniz. Türkiye'nin gelişen vizyonunun da bir yansıması olarak Diyanet İşleri Başkanlığı ve onun bir kurumu olarak İstanbul Müftülüğü yurt dışındaki Müslümanlara da önemli hizmetler götürüyor. Bu hizmetler yurt dışındaki Müslümanlar tarafından da büyük bir özlem ve takdirle karşılanıyor. Bu hizmetlerin başında Kardeş Şehir Projesi geliyor. İstanbul il ve ilçe müftülüklerinin yurt dışında 38 tane kardeş şehri var. Her birisi halkımızın ve maddî imkânı müsait kardeşlerimizin desteği ile oralarda bir veya birden fazla proje uygulanıyor. Genellikle cami ve müstemilatı inşâ ediliyor, hizmetin devamı için destek veriliyor. Kur'an eğitim merkezi inşâ ediliyor veya mevcutlar destekleniyor. Sağlık ocağı vb. tesis-

ler kuruluyor. İl Müftülüğü olarak şu anda Rusya'da 1789'dan beri İslam Merkezi konumundaki Ufa şehrinde bir İslam Üniversitesi inşaatına başladık. Temmuz 2016'da tamamlanması beklenen bu inşaat, hayırsever kardeşlerimizin ilgisine ve yardımına muhtaç. Daha önce Moskova İslam Üniversitesindeki restorasyon çalışmalarına destek verdik. Ayrıca orada okunacak ders kitapları bir proje dahilinde daha önce Türkçe'den Rusça'ya tercüme edildi. Ramazanlarda Moskova ve Ufa yanında buralardaki dinî idarelerle işbirliği halinde iftarlar düzenliyoruz.

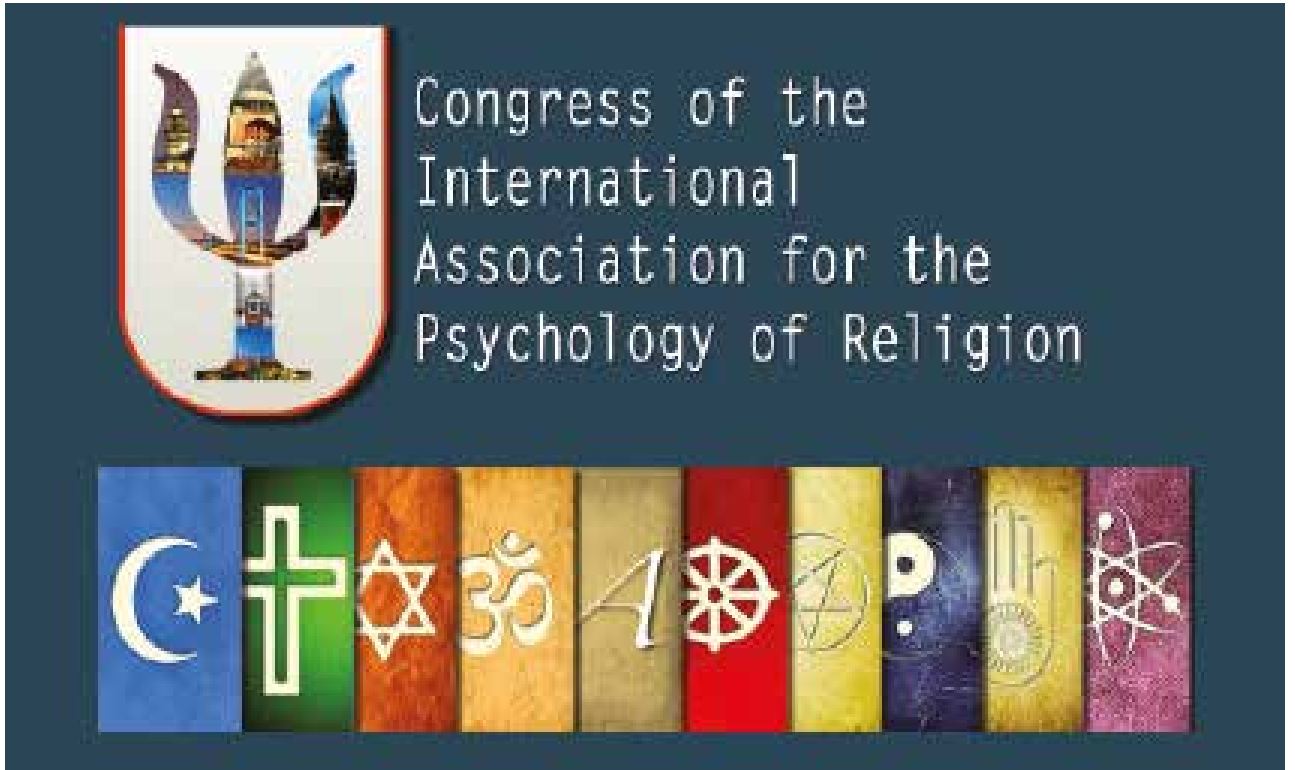
Fakültemiz mezunlarının görev aldığı alanlardan birinin Diyanet İşleri Başkanlığı olduğunu düşündüğümüzde, fakültemiz öğrencilerine tahsil hayatlarına yönelik olarak neler tavsiye edersiniz?

Öncelikle bir gelecek planlaması yapmalarını tavsiye ederim. Bu gelecek planlamasında hangi işi yapmayı düşünürlerse düşünsünler resmî veya gayri resmî olarak onlardan daima ilahiyat ve diyanet hizmeti beklenecektir. Esasen bu hizmet insanların beklentisinden

de öte Allah rızası için yapılacak bir vazifedir. Ama her önemli iş gibi bunun da ehli tarafından yapılması gerekir. Dolayısıyla ilahiyat öğrencisi kendini çok iyi yetiştirmelidir. Öncelikli güçlü bir Arapça alt yapısı olmalı ve bundan yararlanarak başta Kur'an ve hadis olmak üzere İslam hakkında yazılmış kitapları, makaleleri anlayacak, analiz edecek bir seviyeyi yakalamalıdır. İslam adına söz söylemek sorumluluk ister. Dolayısıyla sadece okunan cümlelerin anlaşılması yetmez. Arapça yanında usul ve metot bilgisine sahip olmalı. Fıkıh ve Hadis Usulü, Ulûmu'l-Kur'an konularına ilgi duymalı. Siyer, İslam Tarihi ve Mezhepler tarihi konularında asgarî birtakım bilgileri edinmeli. Bilgisiz yorum aceleciliğine düşmemeli ama bilginin de her şeyi hallededeceğini sanmamalı. Bütün bu süreçlerde ve ömür boyu İslam ahlâkını içselleştirmeli. Kısacası iyi bir Müslüman âlim olmalı. Hedefine bunu koymalı ve duâyı asla ihmal etmemeli.

Zaman ayırıp değerlendirmelerinizi paylaştığınız için çok teşekkür ederiz Hocam...





ULUSLARARASI DİN PSİKOLOJİSİ KONGRESİ



Avrupa merkezli Uluslararası Din Psikolojisi Derneği (International Association for the Psychology of Religion) tarafından iki yılda bir farklı bir ülkede düzenlenen Uluslararası Din Psikolojisi Kongresi (International Congress for the Psychology of Religion) bu yıl, Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Din Psikolojisi Anabilim Dalı'nın ev sahipliğinde İstanbul'da gerçekleştirildi. Türkiye'de yapılan ilk uluslararası din psikolojisi kongresi olan etkinlik, 17-20 Ağustos 2015 tarihleri arasında Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi ve İSAM konferans salonunda yapıldı. Oturumların gerçekleştirileceği salonlara, Muhâsibî, Gazzâlî, Fârâbî, İbn Sînâ gibi psikoloji alanına ışık tutan Müslüman düşünürlerin isimleri ve-

rildi. Kongrenin yerel düzenleme kurulunda fakültemiz dekanı Prof. Dr. Ali Köse'nin yanı sıra öğretim üyeleri Doç. Dr. Ali Ayten ve Yrd. Doç. Dr. Sevede Düzgüner yer aldı. Diğer üniversitelerden ise Prof. Dr. Üzeyir Ok, Prof. Dr. Hasan Kaplan, Yrd. Doç. Dr. Gülüşan Göcen, Yrd. Doç. Dr. Zuhal Ağılkaya-Şahin, Arş. Gör. Ayşe Şentepe, Arş. Gör. Kenan Sevinç, Arş. Gör. Eyüp Ensar Öztürk ve Arş. Gör. Seda Tokgünaydın bu kuruldaydı.

Fakültemiz ile İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Psikoloji Bölümü işbirliğiyle ve Türkiye Din Psikolojisi Derneği'nin desteğiyle düzenlenen kongrede tebliğ, panel ve poster sunumlarının yanı sıra davetli konuşmacılar ve sempozyumlar da yer aldı. Kongrede Güney Amerika, Kuzey Amerika, Ortadoğu, Afrika, Avrupa, İskandinavya ve Uzakdoğu'daki yirmi dokuz ülkeden üç yüz on dokuz katılımcı yer aldı.

Kongre öncesinde verilen konferansların ardından 17 Ağustos pazartesi günü düzenlenen açılış oturumunda Marmara Üniversitesi rektörü Prof. Dr. M. Emin Arat, İlahiyat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Ali Köse, Uluslararası Din Psikolojisi Derneği Başkanı Prof. Dr. Vasilis Soroglou ve İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Psikoloji Bölüm başkanı Prof. Dr. Üzeyir Ok söz aldı. Açılış konferansını takiben ise İSAM Kütüphanesi bahçesinde hoş geldiniz kokteyli düzenlendi.



Günde dört bölüm ve aynı anda beş oturum şeklinde düzenlenen kongrede yaklaşık iki adet adet tebliğ sunuldu. Ayrıca her gün bir davetli konuşmacı konferans verdi ve poster sunumları yapıldı. Din Psikolojisi alanının öncü isimlerinden Prof. Dr. Ralph Hood,



Prof. Dr. Heinz Streib, Prof. Dr. Nils Holm, Prof. Dr. Raymond Paloutzian, Prof. Dr. Jacob Belzen, Prof. Dr. David Harris, Prof. Dr. Kavin Ledd, Prof. Christopher E. Lewis ve daha pek çok önemli isim kongreye katıldı. Fakültemiz öğretim üyeleri de sözlü ve poster sunumlarıyla kongreye katkıda bulundular. Yrd. Doç. Dr.

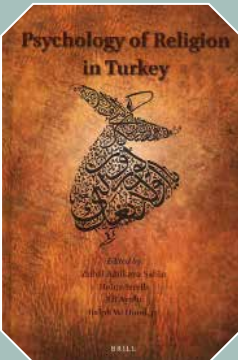
Sevde Düzgüner, "Spirituality is Universal. How about Its Meaning? The Challenges of Studying Spirituality in Different Languages and Cultures" başlıklı bir tebliğ sundu. Doç. Dr. Ali Ayten ise "The Religious Identity Index (RII): A Cross-Cultural Psychometric Analysis" başlıklı bir poster bildiriyle kongreye katkıda bulundu.



Akademik etkinliklerin ardından katılımcılara 18 Ağustos Salı günü tarihi yarımada gezisi; 19 Ağustos Çarşamba günü ise boğaz turu düzenlendi. Aynı günün akşamında İstanbul'un tarihi mekanlarından Hidiv kasrında organize edilen akşam yemeği de büyük beğeni topladı. 20 Ağustos Perşembe günü, oturumların ardından kapanış programına geçildi. Bu bölümde kongrenin genel bir değerlendirmesi yapılarak 2017 yılındaki kongrenin Hollanda'nın Oslo kentinde yapılması kararlaştırıldı. Kariyerinin başında olan araştırmacılara verilen ödül (Early Career Award) ve yapılan oylamada birinciliğe layık görülen posterlere verilen ödüller (Poster Awards) de sahiplerini buldu. Kongre, İSAM Kütüphanesi bahçesinde canlı Türk müziği dinletisi eşliğinde yapılan kapanış kokteyli ile son buldu.

Yrd. Doç. Dr. Sevde Düzgüner

Türkiye'nin Din Psikolojisi Alanındaki Birikimi *Psychology of Religion in Turkey*'de Ele Alındı



Fakültemiz Din Psikolojisi Anabilim Dalı öğretim üyelerinin de makaleleriyle katkıda bulunduğu *Psychology of Religion in Turkey* disiplinin Türkiye'deki geçmişini ve ulaştığı düzeyi konu alıyor. Yapılan çalışmaların, geliştirilen bakış açılarının ve uygulanan yöntemlerin irdelendiği on üç makaleden oluşan derleme, benzeri yayınlar için de örnek teşkil ediyor. Doç. Dr. Ali Ayten ve Yrd. Doç. Dr. Sevde Düzgüner'in tebliğleriyle katıldıkları ve 2013 yılında İsviçre'de düzenlenen Uluslararası Din Psikolojisi Kongresi'nde Türkiye'deki araştırmacılara sunulan teklif dolayısıyla hazırlanan *Psychology of Religion in Turkey* dünyanın en seçkin akademik yayıncıları arasında sayılan Brill tarafından basıldı. [*Psychology of Religion in Turkey* (ed. Zuhul Ağılkaş-Şahin, Heinz Streib, Ali Ayten and Ralph Hood), Leiden: Brill, 2015, 295 s.]



Panel ve Konferanslar

İslâm Finansı ve İktisadî Konferansı Yapıldı

İkinci Uluslararası İslam Finansı ve İktisadî Konferansı, Borsa İstanbul ve Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi işbirliği ile 19 Kasım 2015 tarihinde The Marmara Hotel'de gerçekleştirildi. "İslâmî Finans Kurumlarında Fetvâ ve Murâkabe Süreci" oturumuyla başlayan konferansta, "İslâm Ekonomisinde Temel Kavram ve Kurumlar" ve "Dünyada İslâmî Finans Uygulamaları" başlıkları altında dört oturum düzenlendi. Malezya, Körfez ülkeleri ve Türkiye'den konuşmacıların katılımıyla İslam finansı ve iktisadî çeşitli boyutlarıyla tartışıldı.

Konunun tarihsel kökenlerine ve günümüzdeki yansımalarına ışık tutan konferansta İslam finansı ve iktisadînin temellerini oluşturan kavramlar değerlendirildi. Konferansta Türkiye, Malezya, Körfez ve Batı merkezli İslâmî finans örnekleri detaylı bir şekilde ele alındı. Konferans akademisyenler, uygulayıcılar ve politika oluşturucularını bir araya getirdi. Anadolu Ajansı da konferansı Global İletişim Ortağı olarak destekledi.

Konferansın açılışında konuşan Marmara Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. M. Emin Arat "İslam Finansı ve İktisadî'nin kökeni her ne kadar İslam'ın ilk günlerine kadar uzansa da, İslam Finansı ve İktisadî başlığı altında çalışmalar XX. yüzyılın başlarından itibaren başlamış ve özellikle XX. yüzyılın ikinci yarısından itibaren hız kazanmıştır" dedi. Prof. Arat konuşmasında akademik organizasyonların İslam Finansı ve İktisadî alanının bilimsel olarak gelişimi için önemine vurgu yaparak, bu tür organizasyonların geleneksel hale gelip her yıl tekrarlanması gerektiğini ifade etti, Borsa İstanbul ve Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi organizasyon komitesine teşekkür etti.

Borsa İstanbul Yönetim Kurulu Başkanı Talat Ulussever ise "İslam Finansı ve İktisadî alanlarında geliştirilecek yeni ürünler ve uygulamalar neticesinde, sermayenin tabana yayılmasının kolaylaştırılması ve özellikle düşük ve orta gelir grubunun yüksek getirili ürünlere yatırım

yapma imkanlarının çoğaltılması gerekmektedir. Böylece, ekonomiye katkıda bulunurken gelir adaletsizliğini de azaltma noktasında ilerleme sağlanacağını düşünmekteyim. Bu amaç doğrultusunda

başta Borsamız olmak üzere sermaye piyasalarımızın tüm aktörleri ile birlikte ülkemizin gayrimenkul, enerji, bilişim teknolojisi ve savunma sanayii alanlarındaki büyük projelerinin halkımız tarafından finanse edileceği ve ortaya çıkacak gelirin de yine halkımız ile paylaşılacağı yapıları canlandırma gayreti içerisindeyiz." dedi.

İkinci Uluslararası İslam Finansı ve İktisadî Konferansı'na konuşmacı olarak katılan AK Parti İzmir Milletvekili İbrahim M. Turhan, Türkiye başkanlığındaki G20 Zirvesi'nin sonuç bildirgesinde İslâmî finans konusunun zikredilmesinin çok önemli bir kazanım olduğunu belirtti. Turhan, İslâmî finans konusunun bildirmede "alternatif finansman yöntemleri" şeklinde ifade edildiği ve bu konunun Türki-



ye'nin girişimiyle sonuç bildirgesinde yer aldığına dikkati çekerek, "İçinde bulunduğumuz dünya değişen bir ekonomi politik yapı ile karşı karşıyadır. Gelişmekte olan ülkeler dünya ekonomisinde giderek artan bir ağırlığa sahip olmaktadır. Zaten G7'den sonra G20'nin ortaya çıkması da bu değişimin neticesinde olmuştur. İslâmî finans sisteminin vurgu yaptığı ahlakîlik ve insanîlik boyutlarına dünyanın ihtiyacı vardır. Cumhurbaşkanımızın B20-L20 ortak toplantısında ifade ettiği adalet ve dünyada kalıcı istikrarın temin edilmesi açısından İslâmî finans son derece önemlidir. İslâmî finansın, gelişmekte olan ülkelerde ve yükselen piyasa ekonomilerinde yatırım açığını kapatacak şekilde devreye girmesi, iktisadî hayata kazandırdığı ahlakîlik ve insanîlik boyutlarıyla finansal kapsayıcılığı artırmada rol oynaması beklenmektedir. G20 Zirvesi'nin sonuç bildirgesinin İslâmî finanstan beklentileri bunlardır" dedi.





KURUCU DEKANIMIZ PROF. DR. SALİH TUĞ İÇİN SAYGI GECESİ DÜZENLENDİ

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Kültür Daire Başkanlığı Kültürel Etkinlikler Müdürlüğü, Edebiyat Sanat ve Kültür Araştırmaları Derneği'nin (ESKADER) katkılarıyla kurucu dekanımız Prof. Dr. Salih Tuğ için bir saygı gecesi düzenledi. İBB Ali Emiri Efendi Kültür Merkezi'nde gerçekleştirilen programda konuşan Prof. Dr. Salih Tuğ, programı yapanlara şükranlarını sunarak, "Ben kendimi kültür sanat ve üniversite çerçevesinde çok şeyler yapmış biri olarak görmüyorum. Ben olsa olsa akademik yapının bir neferi gibi kendimi addediyorum. Bana ne kadar yük verildiyse, o yükün altına girmeye gayret gösterdim. Bununla şeref duydum" dedi.

Tuğ, belediyelerin kültür merkezlerinde vefa ve anma programlarının yapılmasını önemseydiğini belirterek, şunları söyledi: "Hayatta olan kişilerin topluma, ilme, sanata, tarihe yapmış oldukların hizmetleri anmak ve genç nesille buluşturmak hakikaten önemli bir iş. Akademik çalışmalarımın yanı sıra sosyal ilişkilerimde de mensubu olduğum dernek ve vakıflarda vefat etmiş hizmet adamlarını anmak yerine yaşayan hizmet adamlarını tanıtmak suretiyle onları hem teşvik hem de hayatlarında memnun etmek ve vefa duygularını kendilerine bizzat duyurmak gayesi taşındık."

Salih Tuğ'un hayatının yanı sıra fikirleri, hocalığı ve vakıf adamlığı yönlerinin anlatıldığı bir panel düzenlendi. Panelde Dr. Emin Işık, Dr. Metin Eriş, Ni-

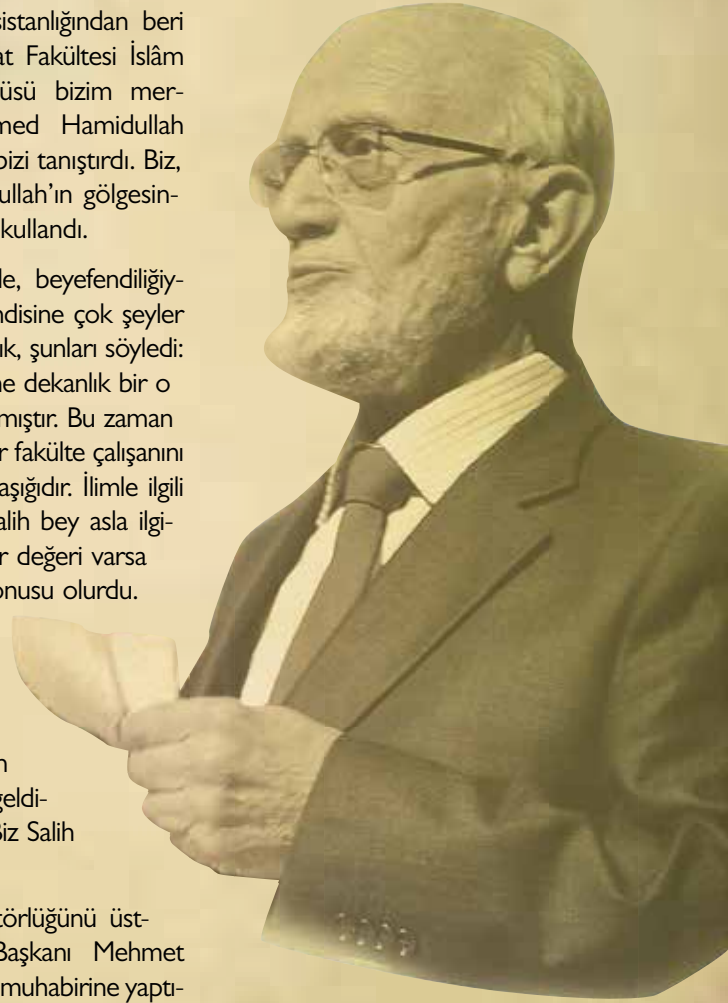
hat Bozkurt ve Prof. Dr. İbrahim Kafi Dönmez, konuşmacı olarak yer aldı. Prof. Dr. Emin Işık, panelde yaptığı konuşmada, Prof. Dr. Salih Tuğ ile altmış beraber yıl geçirdiklerini vurgulayarak, "Bir şeyin yokluğu ile çokluğu aynı anlama geliyor. Çok olunca anlatmak zor oluyor. Onu asistanlığından beri tanıyordum. Edebiyat Fakültesi İslâm Araştırmaları Enstitüsü bizim merkezimizdi. Muhammed Hamidullah beyin konferansları bizi tanıştırdı. Biz, Muhammed Hamidullah'ın gölgesinde yetiştik" ifadesini kullandı.

Salih Tuğ'un edebiyatla, beyefendiliğiyle ve görgüsüyle kendisine çok şeyler öğrettiğini belirten Işık, şunları söyledi: "Salih bey, on iki sene dekanlık bir o kadar müdürlük yapmıştır. Bu zaman dilimi içerisinde hiçbir fakülte çalışanını kırmamıştır, bir ilim aşığıdır. İlimle ilgili olmayan bir şeyle Salih bey asla ilgilenmezdi. Bilimsel bir değeri varsa kendisi için bir ilgi konusu olurdu. Kendi halinde te- vazü içerisinde ilim yapmaya çalışmıştır. Kendisindeki bu ilim aşkının Hamidullah beyden geldiğini düşünüyorum. Biz Salih beyi seviyoruz."

Oturumun moderatörlüğünü üstlenen ESKADER Başkanı Mehmet Nuri Yardım ise, AA muhabirine yaptığı açıklamada, Salih Tuğ'un eserleriyle, fikirleriyle hizmet veren bir gönül insanı olduğunu belirterek, şöyle konuştu:

"Salih Tuğ, Türkiye'de hem ilmî bakımından hem de fikrî bakımından etkili olmuş çok değerli münevverlerimizden birisidir. Aydınlar Ocağı başta olmak üzere pek çok vakıfta önemli hizmetler ortaya koymuştur. Mu-

hammed Hamidullah'ın hem yakını hem de talebesi olarak temâyüz etmiş bir şahsiyettir. Bu kişiler bizim fikir hayatımızın yıldızlarıdır. Gençlerimizin özellikle daha çok istifade etmesi gerekiyor."



Bugün, ülke olarak sahip olduğumuz birçok güzelliğin temelinde onların idealleri, alın terleri, hizmetleri var. Onlar, Türkiye'nin manevî mimarlarıdır." Programda, Salih Tuğ'un yaşamından kesitlerin yansıtıldığı görsel bir sunum izletildi.





II. ULUSLARARASI İLAHİYAT KÜLTÜR ve EĞİTİMİNDE BİLGİ ve TECRÜBE PAYLAŞIMI AKADEMİK ÇALIŞTAYI



Fakültemiz ile Ludwigsburg ve Tübingen Üniversitelerinin birlikte düzenlediği II. Uluslararası İlahiyat Kültür ve Eğitiminde Bilgi ve Tecrübe Paylaşımı Akademik Çalıştayı, fakültemiz öğretim üyelerinden Prof. Dr. İsmail Taşpınar'ın başkanlığında Prof. Dr. Vecdi Akyüz, Doç. Dr. Mehmet Ümit ve Doç. Dr. Ali Ayten ile birlikte çok sayıda

öğrencimizin katılımıyla 1 Mayıs 2015–7 Mayıs 2015 tarihleri arasında Ludwigsburg ve Tübingen Üniversiteleri'nde gerçekleşti. Çalıştayda birçok oturum yanı sıra Ludwigsburg ve Tübingen şehirlerine geziler düzenlendi. Alman ve Türk öğrencileri İlahiyat Kültür ve Eğitimindeki deneyim, bilgi ve düşüncelerini hem bu oturumlarda hem de daha sonra düzenlenen çalışma programları çerçevesinde paylaşımına imkânı buldular. Hocalarımızın da desteğiyle güzel anlar geçiren öğrenciler, Hristiyan Din eğitimcilerinin Müslüman din eğitimcilerinin çok da farklı problemlerle karşılaşmadıklarını görmüş oldular. Yemeklerini, içeceklerini ve özellikle de Alman mantalitesini tatmaya fırsat bulan öğrencilerimiz, Alman meslektaşlarıyla samimi arkadaşlıklar elde etme imkânı buldular.

Bir hafta boyunca süren oturumlarda İslam ve Hristiyanlık açısından "Dinde İnsanın yeri" konulu sunumlar ve akabinde müzakereler yapıldı. Ludwigsburg Üniversitesi'nin başkanlığını yapan Prof. Dr. Siegfried Zimmer'in "Diyalog nasıl gerçekleşebilir" konulu sunumu her iki taraftan büyük beğeni kazandı ve öğrencilerin de katkılarıyla verimli bir müzakere zemini oluşturmuş oldu. Tübingen Üniversitesi Öğretim üyeleri olan Fas'lı Hocalarımız, Abdelmalik el-Hibawoui ve Mahmoud Abdallah'ın "Almanya'daki İslam" ve Din'de çoğulculuk konulu sunumları, bizlere farklı kültürde yaşayan Müslümanların karşılaştıkları zorluklar

ve bunların gündelik yaşamlarını nasıl şekillendirdiğini etkileyici biçimde ortaya koymuş oldu. Prof. Dr. Siegfried Zimmer ile Prof. Dr. İsmail Taşpınar hocalarımızın dostluklarının gölgesinde gerçekleşen oturumlarda öğrenciler din algılarını karşılaştırma ve birbirlerinden istifade etme fırsatı bulmuş oldular. Türk asıllı Ludwigsburg Üniversitesi İslam Din Kültür Ahlak Öğretmenliği Enstitü Müdürü Gökçen Tamer Uzun Hocamızın "Küçük gurbetçi kız" adlı otobiyografik sunumu duygusal anlar yaşattı. Psikoloji, Dini gruplaşma ve Hukuk açısından da sunumlarıyla konuya büyük açılımlar sağlayan Prof. Dr. Vecdi Akyüz, Doç. Dr. Mehmet Ümit ve Doç. Dr. Ali Ayten Hocalarımız, gezilerde de bizlere çeşitli konularda rehberlik etmiş oldular. Ludwigsburg saray gezisinde Osmanlı'nın izlerine rastlamak bizi ayrıca heyecanlandırdı. Almanya'nın meşhur yağmurlu havasından dolayı iptal edilen Kara Orman gezisi bizleri hayal kırıklığına uğratmış olsa da, Manastır gezisi ve "Schwabenland"a özgü mutfaktan tattığımız akşam yemeği günümüzü kurtarmak için yeterli oldu diyebiliriz. Bir haftanın sonunda Alman Arkadaşlarımızın ilgisinden memnun kalmış, her sabah bizlere atırtırmalık olarak dağıttıkları "Brezel"lere (bir çeşit Hamur işi) iyice doymuş ve belki de bir daha elde edemeyeceğimiz tecrübeler ve kazanımlarla donatılmış bir şekilde fakültemize döndük. Değerli Hocalarımıza ilgilere ve her konudaki rehberliklerinden dolayı çok teşekkür ederiz.

İrem Kurt



TARİHTEN GÜNÜMÜZE TARTIŞMALI İNANÇ KONULARI

Fakültemiz Kelâm Anabilim Dalı 2014-2015 Eğitim-Öğretim döneminde “Tarihten Günümüze Tartışmalı İnanç Konuları” başlığı altında bir dizi panel etkinliğinde bulundu. Bu etkinliklerden 3 Nisan 2015 tarihinde düzenlenen birincisinde “Tarihte ve Günümüzde Nûr-i Muhammedî” konusu ele alındı. İstanbul Üniversitesi Felsefe Bölümü emekli öğretim üyelerinden Prof. Dr. Mahmut Kaya’nın başkanlığını yaptığı oturumda, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi’nden Prof. Dr. Ahmet Yıldırım konunun hadis yönünden, Prof. Dr. İsmail Taşpınar dinler tarihi açısından, Gaziantep Üniversitesi öğretim üyesi Doç. Dr. Mahmut Çınar kelâm ilmi açısından ve İstanbul Üniversitesinden Yrd. Doç. Dr. Mahmut Ay tefsirle ilişkili boyutlarını değerlendirdi.

8 Mayıs 2015 tarihinde düzenlenen ikinci panelde ise “Din, Felsefe ve Bilim Açısından Rüya Meselesi” tartışıldı. Moderatörlüğünü fakültemiz Kelâm Anabilim Dalı emekli öğretim üyelerinden ve eski dekanlarımızdan Prof. Dr. M. Saim Yeprem’in yaptığı panelde, meselenin bilimi ilgilendiren yönleri İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi öğretim üyeleri Prof. Dr. İbrahim Balcıoğlu ve Prof. Dr. Numan Konuk tarafından ortaya konulurken, kelâm ile ilgili yönü fakültemizden Prof. Dr. İlyas Çelebi, hadisle ilgili yönü Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi öğretim üyesi Prof. Dr. Enbiya Yıldırım, dinler tarihiyle ilgili tarafları fakültemiz öğretim üyesi Prof. Dr. İsmail Taşpınar, tefsirle ilgili kısımların Gaziantep Üniversitesi İlahiyat Fakültesinden Yrd. Doç. Dr. Halil Hacımüftüoğlu tarafından izah edildi.

1 Mart 2013 tarihinde düzenlenen üçüncü panelde ise “Allah-Âlem-İnsan İlişkisi Bağlamında Vahdet-i Vücûd” konusu ele alındı. Panelin moderatörlüğünü fakültemiz İslâm Felsefesi Anabilim dalı öğretim üyelerinden Prof. Dr. İlhan Kutluer yaptı. Konunun kelâma ilişkin yönü Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi öğretim

üyeleri Prof. Dr. Cağfer Karadağ ve Gaziantep Üniversitesi İlahiyat Fakültesi öğretim üyesi Doç. Dr. Mahmut Çınar tarafından ele alınırken, tefsirle ilgili yönü Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi öğretim üyesi Prof. Dr. Mustafa Öztürk, tasavvufu ilgili yönü Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi öğretim üyesi Prof. Dr. Necdet Tosun, dinler tarihiyle ilgili yönü Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi öğretim üyesi Prof. Dr. Fuat Aydın ve İslâm Felsefesini ilgililerinden boyutları ise fakültemiz öğretim üyesi Doç. Dr. Ömer Türker tarafından ele alındı.

11 Aralık 2015 tarihinde düzenlenen dördüncü panelde ise “Tarihten Günümüze İslâm Düşünce Ekollerinde Yaratılış” konulu tartışmalı ilmi toplantı düzenledi. Yapımı yeni tamamlanan Fakülte



Camisinin Prof. Dr. Raşid Küçük salonunda düzenlenen toplantının moderatörlüğünü fakültemiz eski dekanlarından Prof. Dr. M. Saim Yeprem yaptı. Konunun dinler tarihi ile ilgili yönünü fakültemiz Dinler Tarihi Anabilim Dalı öğretim üyesi Prof. Dr. Kürşat Demirci izah etti. Ardından Çukurova İlahiyat Fakültesi Tefsir Anabilim Dalı öğretim üyesi Prof. Dr. Mustafa Öztürk Kur’an’da yaratılış konusundaki yaklaşımını değerlendirdi. Hadislerdeki yaratılışla ilgili ifadeleri ise Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Hadis Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ahmet Yıldırım değerlendirdi. Marmara İlahiyat Fakültesi İslâm Felsefesi Anabilim Dalı öğretim üyesi Doç. Dr. Ömer Türker İslâm filozoflarının Kindî hariç sudûr teorisini benimsediklerini, ancak bunun zorunlu ve mümkün varlık anlayışına dayandığını belirtti. Kelâm yaratılış teorisini Uludağ Üniversitesi Kelâm Anabilim Dalı öğretim üyesi Prof. Dr. Tevfik Yücedoğru izah etti. Tasavvufteki yaratılış teorisini ise Dokuz Eylül İlahiyat Fakültesi Tasavvuf Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Himmet Konur anlattı. Toplantıdaki son konuşmacı Prof. Dr. Caner Taslaman, modern bilim açısından mevcut kabulleri değerlendirerek kelâmdaki hudûs delilinin İslâm düşüncesi içinde modern bilimle en iyi uyuşan yaratılış teorisini olduğunu savundu.





Panel ve Konferanslar

Understanding Malaysian Culture

Rizalawati Ismail
Awan Ismail

12 Şubat 2015

M.Ü. İlahiyat Fakültesi
Mehmed Cengiz Binası, 219 (Amfi)

Konferans



12 Şubat 2015 tarihinde Malezya Uluslararası İslam Üniversitesi öğretim üyelerinden Rizalawati Ismail ve Malezya Utara Üniversitesi öğretim üyelerinden Awan Ismail Understanding Malaysian Culture başlıklı bir konferans verdiler. Kültür kavramının içeriği ve toplumlara göre değişen-değişmeyen yönlerinin ele alındığı konferansta Malezya'daki inanç ve davranış yapıları hakkında tanıtıcı bilgi verildi. Konuşmacılar karşılaştırmalı bir metotla aktardıkları bilgilere ayrıca Türkiye'deki izlenimlerini de ekleyerek değindikleri başlıkların içeriğini zenginleştirdiler. Malezya'daki akademik ortamın da konuşulduğu program soru-cevap bölümüyle sona erdi.

Dakîku'l-Kelâm: Kelam Kozmolojisinin Bilimsel Değeri

Prof. Dr. M. Basil et-Tâî

13 Şubat 2015

M.Ü. İlahiyat Fakültesi
Yönetim Kurulu Salonu

Konferans



13 Şubat 2015 tarihinde Kelâm ilminin ortaya koyduğu fizik teorisine (Dakîku'l-Kelâm) ilişkin çalışmalarıyla tanınan Ürdün Yermük Üniversitesi Fizik Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Muhammed Basil et-Tâî, Kelâm Anabilim Dalının davetlisi olarak "Kelâm Kozmolojisinin Bilimsel Değeri"ni konu alan bir konferans verdi. Tâî, konuşmasında kelâmcıların geçmişte fizik ve kozmoloji alanında ortaya koyduğu teorilerin günümüz fiziği açısından da değer taşıdığını ve bu büyük mirasın bilim tarihçileri tarafından dikkate alınması gerektiğini vurguladı. Önemli örneklerle ve anekdotlara yer veren Tâî, konferansta kendisine yöneltilen soruları da detaylı bir biçimde cevapladı.

Din ve Mâneviyât

Prof. Dr. Christopher Ellison

13 Mayıs 2015

M.Ü. İlahiyat Fakültesi
Yönetim Kurulu Salonu

Konferans



25 Mayıs 2015 tarihinde Texas Üniversitesi Sosyoloji Bölümü öğretim üyelerinden Prof. Dr. Christopher Ellison, din bilimleri açısından mâneviyât ile din arasındaki ilişkiyi ele alan bir konferans verdi. Kişiliğin oluşumunda dinin etkisi, sosyal yapının bireysel tutumlar üzerindeki belirleyiciliği ve bu bağlamda dinin rolü, yeni çalışmalar ve perspektifler çerçevesinde pozitif psikolojinin din çalışmalarındaki önemi, ruh sağlığı konusunda ortaya konulan yeni sorular ve cevap arayışları, din ve memnuniyet ilişkisi gibi konuların ele alındığı konferans Ellison tarafından kendisine yöneltilen soruların cevaplanmasıyla sona erdi.



Cumhuriyetten Günümüze Değişen Kadın Profili

Betül Soysal
Bozdoğan

12 Mayıs 2015

Söyleşi

M.Ü. İlahiyat Fakültesi
Kültür Merkezi Konferans Salonu

12 Mayıs 2015 tarihinde Büşra Betül Bozdoğan'la Yeni Türkiye'nin Kadınları isimli kitabı merkeze alınarak günümüz toplumunda kadının konumu konuşuldu. Konuşmasında siyasal otoritenin topluma dayattığı gerilim unsurlarının aşılıma başlanması dolayısıyla yaşanan normalleşmenin kimlik farklarını dışarıda bırakmayan ve insanları ötekileştirmeyen bir ortam doğurduğunu vurgulayan Bozdoğan, güncel örneklerden hareketle Türkiye'nin işlemesi gereken değerler ve geliştirmesi gereken olanaklar üzerinde durdu. Kadın ve siyaset arasında olması gereken ideale ilişkin görüşlerini de paylaşan Bozdoğan, öğrencilerin sorularıyla özel olarak ilgilendi ve soru-cevap bölümünün ardından kitabını imzaladı.



Panel ve Konferanslar

İslâm Dünyası'nda ve Türkiye'de Neler Oluyor?

Ahmet Taşgetiren

12 Mart 2015

M.Ü. İlahiyat Fakültesi
Mehmed Cengiz Binası, 219 (Amfi)



12 Mart 2015 tarihinde Ahmet Taşgetiren tarafından İslâm dünyasındaki son gelişmeleri konu alan bir konferans verildi. Taşgetiren, konuşmasında öncelikle İslâm dünyası kavramı ve ümmet bilincinin niteliği hakkında tanımlayıcı bilgiler aktardı. Daha sonra özellikle son on yıl içerisinde Müslüman ülkelerde yaşanan dönüşümleri ve bunların Türkiye'ye etkilerini ele aldı. Müslüman fikir insanlarının ve siyasetçilerin bu küresel dönüşüm içerisinde durdukları yeri tespit etmenin önemine değinen Taşgetiren, kriz ortamının şuurlu ve istikrarlı bir hareket sahası oluşturularak aşılabileceğini vurguladı.

Konferans

İslamofobi Sosyolojisi

Doç. Dr. Halil Aydınalp

18 Mayıs 2015

M.Ü. İlahiyat Fakültesi
Mehmed Cengiz Binası, 417 (Amfi)



18 Mayıs 2015 tarihinde fakültemiz Din Sosyolojisi Anabilim Dalı öğretim üyelerinden Doç. Dr. Halil Aydınalp Batı'da yükselen İslâm korkusunu anlatan bir konferans verdi. İslamofobinin ortaya çıkış sebeplerini, kavrama ilişkin olarak geliştirilmiş anlatı ve söylemleri, sosyal politikalarda bu korkunun doğurduğu olumsuz sonuçları ve genel olarak Batı toplumlarında İslâm'ın değerlendiriliş biçimini konu alan Aydınalp, Arap ülkelerindeki kriz ortamının bu algıyı daha da kontrolsüz bir şekle sokacağını vurguladı. Aydınalp, bu korkunun aşılmasının nitelikli bir eğitim ve bilgi üretim süreciyle mümkün olduğunu söyledi.

Konferans

Helal Gıda

Kemal Özer

21 Mayıs 2015

M.Ü. İlahiyat Fakültesi
Mehmed Cengiz Binası, 417 (Amfi)



21 Mayıs 2015 tarihinde araştırmacı-yazar Kemal Özer, helal gıda kavramını konu alan bir konferans verdi. Modern toplumda gıdanın üretim ve tüketim biçimlerine odaklanan çalışmalarıyla tanınan Özer, fitrat kavramını öne çıkararak helalin aynı zamanda fitrata uygun demek olduğunu, dolayısıyla insan neslinin geleceğini tehdit eden sağlık problemlerinin sebebi sayılabilecek bir gıda üretim ve tüketimine karşı helal gıda bilincinin gelişmesinin büyük önem taşıdığını vurguladı. Program, Özer'in konuya ilişkin soruları detaylı örneklerle açıklayan cevaplarıyla sona erdi.

Konferans

Merhamet Devrimi



Söyleşi

Merhamet Devrimi

Kemal Sayar

11 Mayıs 2015

M.Ü. İlahiyat Fakültesi
Kültür Merkezi Konferans Salonu

11 Mayıs 2015 tarihinde Prof. Dr. Kemal Sayar'la, yazarlarından biri olduğu Merhamet Devrimi isimli kitap üzerine bir söyleşi yapıldı. Konuşmasında merhamet kavramının tek boyutlu olmadığını öne çıkaran Sayar, her türlü aşırılığın karşısına merhamet ve tevazuun konulabileceğini, bunun toplum adına yeni bir seviye olacağını vurguladı. Merhametin önce insanın kendisinde gerçekleştiğini ve ardından yakın çevrede tezahürlerinin ortaya çıktığını söyleyen Sayar, merhamet ve tevazu sayesinde benliğin olumsuz duyguların verdiği zarara uğramaksızın dünyaya açıldığını ve değdiği her nesneye fayda verdiğini belirtti.



Panel ve Konferanslar

Modern Zaman Problemleri ve Medyanın Dindar Algısı

Konferans

Zeynep Bayramoğlu

19 Mart 2015

M.Ü. İlahiyat Fakültesi
Mehmed Cengiz Binası, 219 (Amfi)



19 Mart 2015 tarihinde Zeynep Bayramoğlu medyadaki süreçleri ve gündelik hayattaki yansımalarını konu alan bir konferans verdi. Modern kültürün ürettiği algı biçimlerine ve tüketim alışkanlıklarına değinerek konuşmasına başlayan Bayramoğlu, medyanın zihinleri nasıl yönlendirdiğini ve ne tür problemlere kaynaklık ettiğini anlattı. Kendi yapıcılık ve sunuculuk deneyimini de paylaşan Bayramoğlu, yerleşik kabullerin ürettiği gündemlerin ötesine geçmek adına bilinçli bir medya okuyucusu olmak gerektiğini vurguladı. Program, kendisine yöneltilen soruların Bayramoğlu tarafından cevaplanmasıyla sona erdi.

Popüler Kültür Üzerine

Konferans

Mehmet Dinç

5 Mart 2015

M.Ü. İlahiyat Fakültesi
Mehmed Cengiz Binası, 219 (Amfi)



5 Mart 2015 tarihinde klinik psikolog Mehmet Dinç, popüler kültürün düşünce ve davranışlardaki etkilerini değerlendiren bir konferans verdi. Dinç, gençliğin ilk evresinde karşılaşılan kimlik problemi dolayısıyla bireyin kimlik arayışına girmesi ve kendi kişiliğini inşa etmesi gerekirken popüler kültürün belli yaş grupları için belirlediği hazır kimlikleri sahiplenmenin büyük bir sorun olduğunun altını çizdi. Bu kimlik bunalımının küreselleşmeye bağlı olarak sadece gençlerin değil her yaştaki bireyin problemi haline geldiğini vurgulayan Dinç, her bireyin mevcut yönlendirme biçimleri karşısında duyarlılık ve farkındalık geliştirmesi gerektiğini söyledi.

Türkiye’de İlahiyatçının Yeri ve İlahiyatçıya Verilen Önem

Konferans

Şule Albayrak

16 Aralık 2015

M.Ü. İlahiyat Fakültesi
Mehmed Cengiz Binası, 417 (Amfi)



16 Aralık 2015 tarihinde fakültemiz Din Sosyolojisi Anabilim Dalı öğretim üyelerinden Yrd. Doç. Dr. H. Şule Albayrak ilahiyatçılık mesleği hakkında bir konferans verdi. İlahiyat fakültelerinden beklentilere ilişkin farklı bakış açılarına değinerek mevcut kabullerin dayandığı sosyal arka planı anlatan Albayrak, hem din eğitimi hem de belli bir bilinç düzeyi kazanma açısından ilahiyatın önemi üzerinde durdu. İlahiyatta öğrencilik yıllarının nasıl değerlendirilmesi gerektiğini de anlatan Albayrak, konuya ilişkin soruları yanıtladıktan sonra program sona erdi.

Din Felsefesi Derneği’nin Fakültemiz Bünyesindeki Konferansları

İlahiyat Fakültesi’nden Doç. Dr. Kemal Batak “Naturalizm Çerçevesinde Din-Bilim İlişkisi” başlıklı bir konferans vererek mevcut bilimsel zihniyeti dine yaklaşım bağlamında ele alan bir konferans verdi. Derneğin düzenlediği bir diğer program Hitit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi’nden Prof. Dr. Mehmet Evkuran’ın verdiği “Bilgi ve İrade Sorunu Olarak Ahlak” başlıklı konferanstı. Konuşmasında ahlakî değerlerin hayatın her yönünde tutarlı bir biçimde gerçekleştirilmesinin önemini vurgulayan Evkuran konunun düşünsel zorluklarını ele aldı. Son konferans ise 15 Kasım 2015 tarihinde Dr. Selami Çalışkan tarafından verildi. Batıda modern bilimin gelişiminde homofaber ve homoeconomicus dayanışmasını ele alan Çalışkan, ontolojik güvensizliğin giderilmesi için ortaya konulan çabaların nasıl bilimsel kesinlik ve doğru tasvir fikrinin vurgulanmasına ve teknolojik beklentilerin bilimin teşekkülüne götürdüğünü müzakere etti.

Din Felsefesi Derneği, fakülte öğretim üyelerimizden Prof. Dr. Rahim Acar’ın katkılarıyla fakültemizde bir dizi konferans etkinliği düzenledi. Bu çerçevede Sakarya Üniversitesi



Panel ve Konferanslar

Who are we?

Konferans

Rashid ben Issa

13 Mart 2015

M.Ü. İlahiyat Fakültesi
Kültür Merkezi Konferans Salonu



12 Mart 2015 tarihinde Unesco bünyesindeki çalışmalarıyla tanınan Rashid ben Issa insanın kimliği konulu bir konferans verdi. Etnik, dinî ve mahallî kimliklerin küresel dünyada ne tür bir değer taşıdığını ele alan ben Issa, var olan kültürel politikaların kimliklerle hangi yönden uyduğu ya da çatıştığına ilişkin örnekler verdi. Ekonomik farklılıklar ve siyasal anlaşmazlıkların kimlikler üzerindeki olumsuz etkisini vurgulayan ben Issa, İslâm dünyasındaki durumu da değerlendirdi. Program, ben Issa'nın meslekî deneyime dönük soruları cevaplamasıyla sona erdi.

Sinema ve Din

Söyleşi

Nevres Ebû Sâlih

28 Nisan 2015

M.Ü. İlahiyat Fakültesi
Mehmed Cengiz Binası, 417 (Amfi)



28 Nisan 2015 tarihinde Filistinli yönetmen Nevres Ebû Sâlih, Sinema ve Din ilişkisini konu alan bir konferans verdi. Filmleriyle çeşitli festival ve yarışmalarda ödül kazanan Ebû Sâlih, konferansta "neden sinema?" sorusu üzerinde durarak bir insanın sesini bütün dünyaya duyurabilmek ve alışılmış algı kalıplarını değiştirebilmek için artık sinemanın vazgeçilmez olduğunu belirtti. Filmleri kitaplara benzeten Ebû Sâlih, fimler aracılığıyla insanın yeni bir dünyaya girdiğini ve o dünyayı gerçek gibi yaşadığını söyledi. Sinema dünyasından uzak kalmamanın herkes için bir gereklilik olduğunu vurguladı.

Din Psikolojisi ve Hayat Seminerleri

Seminer

M.Ü. İlahiyat Fakültesi
Mehmet Cengiz Binası, 317 (Amfi)



2015 yılı bahar dönemi boyunca fakültemiz Din Psikolojisi Anabilim Dalı tarafından "Din, Psikoloji ve Hayat" seminerleri düzenlenmiş olup bu seminerler Yrd. Doç. Dr. Sevde Düzgüner'in rehberliğinde yürütüldü. Yoğun talep üzerine iki blok halinde yapılan seminerlerde insan olmanın anlamı ve İlahiyat Fakültesinde alınan eğitimin günlük hayata geçirilmesi üzerine okumalar ve değerlendirmeler yapıldı. Nitekim "Okul, dört duvarı üzerinde çatısı olan yer değildir. Okul her yerdir." sloganıyla 21 Ağustos tarihindeki seminer Sultan Ahmet Cami ve civarında yapıldı.



Burada, farklı kültür ve dinlerden insanlara İslâm'ı nasıl anlatmamız gerektiği üzerine ve Türkiye'de yaşayan fakat farklı hayat tarzlarını benimsemiş bireylere din anlatmak hakkında alanda çalışmış uzmanlar, öğrencilerle tecrübelerini paylaştılar. Ardından fakültemiz öğrencileri Sultan Ahmet meydanındaki yerli ve yabancı turistlerle kısa bir anket yaptı. Anket sonuçlarının analiz edilmesiyle tarihî yarım adada bir gün boyunca yapılan seminer tamamlanmış oldu.

Öğretim Üyelerimizin Faaliyetleri

Genç İlahiyat Fakültemizdeydi

Fakültemiz Diyanet TV'de yayınlanan Genç İlahiyat Programı'nın konuğu oldu. Prof. Dr. Raşit Küçük Konferans Salonu'nda gerçekleşen programa, Diyanet İşleri Başkan Yardımcımız eski hocalarımızdan Prof. Dr. H. Kâmil Yılmaz katıldı ve bilginin irfan seviyesine ulaşmasının günümüzdeki hayatı önemini ve bunun yöntemini konu alan bir konferans verdi. Öğretim üyeleri ve öğrencilerimizden yoğun ilgi gören program sonrasında H. Kâmil Yılmaz hocamıza bir plaket takdim edildi.



Çift anadal Programı başarıyla devam ediyor.

Üniversitemizin üç yıl önce uygulamaya koyduğu Çift Anadal ve Yan Anadal programı imkanından yararlanan öğrencilerimiz birçok fakültede ÇAP-YAP eğitimlerini devam ettiriyorlar. 2014-15 akademik yılında birçok öğrencimiz Çift Anadal Eğitimini tamamladılar. İşte bunlardan birisinin, Merve Vildan Duman'ın diploması. Öğrencilerimizi tebrik ediyoruz.

Marmara İlahiyat doktora öğrencisi Sümeyye Onuk, Haseki 26. dönem ihtisas kursunu birincilikle tamamladı.

Kursun mezuniyet töreni 12 Haziran 2015 Cuma Günü İhtisas Merkezi Konferans salonunda gerçekleştirildi. Törene Diyanet İşleri Başkan Yardımcımız Prof. Dr. Hasan Kamil Yılmaz, Dini Yüksek İhtisas Merkezleri Daire Başkanımız Dr. Temel Kacı, Pendik Belediye Başkan Yardımcısı ve İlçe Müftüleri katıldılar.



Fakülte Camimizin Altında Bulunan Konferans Salonuna Prof. Dr. Raşit Küçük hocamızın ismi verildi.

YENİ BİNAMIZIN AMFİLERİ ARTIK FAKÜLTEMİZİN KURUCU İSİMLERİYLE ANILACAK.

Yeni binamızın dördüncü katında yer alan amfi, artık 1959 yılında fakültemizi açan Maarif Vekili Tevfik İleri'nin adıyla anılacak. Tevfik İleri adını verdiğimiz bu salonu manidar bir günde, bir 27 Mayıs gününde merhumun mahdumu Sayın Cahit İleri beyin teşriyle açtık. Ayrıca yeni binamızın ikinci katında yer alan amfi, artık kurucu dekanımız Prof. Dr. Salih Tuğ hocamızın adıyla, üçüncü katındaki katındaki amfi artık ise fakültemizin ilk hocalarından büyük âlim Ömer Nasuhi Bilmen hocamızın adıyla anılacak.





Öğretim Üyelerimizin Faaliyetleri

Prof. Dr. Safi Arpaguş



16 Aralık 2015'te Tokat'ta Gazi Osman Paşa Üniversitesi İlahiyat Fakültesi tarafından düzenlenen programda "Vuslatın 742. yılında Mevlânâ ve Mevlevîlik" başlıklı bir konferans verdi.

23 Aralık 2015'te İstanbul'da düzenlenen Abide Şahsiyetleri Anma Programı'nda "Aziz Mahmut Hüdâî" konulu bir konuşma yaptı.

Prof. Dr. Nuh Arslantaş



24 Mayıs 2015 Irkçılık, antisemitizm ve Müslüman düşmanlığı konularında pedagojik çalışmalar yapan KlgA (Almanya-The Kreuzberg Initiative against Anti-Semitism) isimli Sivil Toplum Kuruluşu tarafından tertip edilen çalışma toplantısında, Almanya'dan gelen uzmanlar grubuna Osmanlı öncesi ve Osmanlı döneminde "İslam Toplamlarında Yahudilerle Bir arada Yaşama Tecrübesi" başlıklı bir seminer verdi.

Siyer Vakfı'nın 8-9 Haziran 2015 tarihlerinde Çanakkale'de tertip ettiği "Ortaokul ve Orta Öğretim Kurumlarında Siyer Öğretiminin Problemleri ve Çözüm Önerileri" alt başlığıyla düzenlenen I. Siyer Çalıştayı'na müzakereci sıfatıyla katıldı.

2015 yılı Ramazan Ayı için ATV Haber Kanalı için Hazırlanan "Refik-i A'lâ" Belgeseli'nde Medine Dönemi ve Yahudiler konularında konuşma yaptı.

24 Mart 2015, Marmara Genç Vizyon Kulübü'nün tertip ettiği "Araftaki Kudüs" başlıklı söyleşi (Anadolu Ajansı Kudüs Muhabiri Yusuf Hatip ile Birlikte).

14 Nisan 2015, Kutlu Doğum Haftası Münasebetiyle Dursunbey Kaymakamlığı (Balıkesir) tarafından hazırlanan programda "Hz. Peygamber ve Diğer Mensupları" başlıklı bir konferans verdi.

4 Mayıs 2015, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, Dünya Dünleri Bölümünde "İslam Toplumunda Yahudiler" başlıklı bir konuşma yaptı.

11 Kasım 2015, Ümraniye Belediyesi, Akademi Nisa Seminerleri'nde "Hali-feler Döneminin Başlaması" başlıklı bir seminer verdi.

"Yahudilerin Sürgün Travması Osmanlı'da Dindi", Derin Tarih (Popüler Tarih Dergisi), Özel Sayı 4 (2015) (Endülüs Özel Sayısı), s. 140-148'de yayınlandı.

Prof. Dr. Rahim Acar



Prof.Dr. Rahim Acar 18-22 Mayıs 2015 tarihleri arasında Fakültemizin Erasmus Personel Hareketliliği anlaşması yapmış olduğu, University of Münster (Westfälische Wilhelms-Universität), Catholic Theological Faculty'de bulundu. Bu program çerçevesinde dersler verdi. Kendisine Prof. Klaus Müller ve Prof.Dr. Norbert Hintersteiner ev sahipliği yaptı.

Prof. Dr. Safa Yeprem



30 Mart 2015 tarihinde Yıldız Üniversitesi Beşiktaş Yerleşkesi'nde "Gitarda Modal Açılımlar ve Doğaçlamaya Giriş-Ustalık Sınıfı" başlıklı bir program dizisi düzenledi.

Prof. Dr. Hülya Alper

Belçika İslam Federasyonu (BIF) Üniversiteler Birimi tarafından 7-8 şubat 2015 tarihleri arasında "Bir Kelâm Problemi Olarak Akıl-Vahiy İlişkisi" başlığı altında gerçekleştirilen Üniversitelilere Yatılı Eğitim Semineri programında "Kelâm Düşüncesine Giriş", "Akıl ile Vahyin Anlamı ve Alanı", "Akılın Önceliği ve Vahyin Gerekliliği", "İman ve Akıl", başlıkları altında iki gün boyunca seminerler verdi.

Marmara Üniversitesi tarafından Haydarpaşa Kampüsü Ord.Prof.Dr. Reşat Kaynar Salonu'nda 6 Mart 2015 tarihinde düzenlenen 8 Mart Dünya Kadınlar Günü Panelinde "İslâm'da Kadının Onuru" başlıklı bir tebliğ sundu.

Hukukçu Kadınlar Platformu ile Üsküdar Belediyesi tarafından 8 Mart 2015'de dünya kadınlar günü vesilesiyle Bağlarbaşı Kongre ve Kültür Merkezinde düzenlenen Toplumun İnşasında Kadının Rolü Sempozyumuna "Ahlaki Erozyonun Önlenmesinde Kadın" başlıklı bir tebliğe katıldı.

Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesi Beşeri Bilimler Fakültesi Dintanu Bölümü tarafından 2-7 Mayıs 2015 tarihleri arasında Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesinde (Türkistan) düzenlenen "Uluslararası Mâtürîdîlik: Dünü, Bugünü ve Geleceği Sempozyumu'na "Mâtürîdî Akılcılığının Günümüz Açısından Önemi" adlı tebliğe katıldı.

Fırat Üniversitesi Harput Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürlüğü tarafından 14-16 Mayıs 2015 tarihleri arasında düzenlenen "Uluslararası Harput'a Değer Katan Şahsiyetler Sempozyumu'na "Hâşîye'nin Hâşîye'si Ne Anlatır? Harputlu Hacı Abdülhamid Hamdî Efendi'nin el-Hâşîyetü'l-cedîde Adlı Eseri Üzerine Bir İnceleme" adlı tebliğe katıldı.

Erasmus ders verme hareketliliği programı kapsamında 18-24 Mayıs 2015 tarihleri arasında Yrd. Doç. Dr. Banu Güler ile birlikte Goethe Üniversitesi Institut für Studien der Kultur und Religion des Islam (İslami Kültür ve Din Araştırmaları Enstitüsü) birimine giderek ders verdi.

Öğretim Üyelerimizin Faaliyetleri

Mâtürîdî Yesevî Otağı İlmî ve Kelâmî Araştırmalar Derneği tarafından 31 Ağustos-Eylül 2015 tarihleri arasında Safranbolu'da düzenlenen 2. Mâtürîdî Yesevî Otağı Kurultayı'na "İmam Mâtürîdî'de İnsan Onuru: Tanrı'nın Yücelttiği Varlık Olmanın Anlamı" başlıklı bir tebliğ ile katıldı.

6 Eylül 2015 tarihinde Hoca Ahmed Yesevî Vakfı'nda (Sultanahmet/İstanbul) "İmam Mâtürîdî'de Akıl-Vahiy İlişkisi" konulu bir konferans verdi.

Prof. Dr. Ahmet Hakkı Turabi



15-17 Mayıs 2015 tarihlerinde Ordu Büyükşehir Belediyesi tarafından düzenlenen programlarda "Türk Din Mûsikîsi'nde Yunus Emre" ve "Yunus'un Çağrısı" başlıklı iki konuşma yaptı.

2 Nisan 2015 tarihinde İstanbul Aydın Üniversitesi "Geleneksel Müzikle Tedavi Yöntemi: Şifanağme" başlıklı bir konferans ve konser verdi.

21 Mayıs 2015 tarihinde Çukurova Üniversitesi'nde düzenlenen programda "Dinî Musikimiz" başlıklı bir konferans ve konser verdi.

27 Haziran 2015 Üsküdar Üniversitesi bünyesinde Tasavvuf Musikisi Semineri verdi.

Yurtiçinde Sakarya, Sivas, Afyon, Ordu, Erzurum, Amasya ve Erzincan başta olmak üzere pek çok bölgede konserler verdi. Ayrıca Fransa, Almanya ve Avusturya'da dinî musiki tanıtılması ve uygulanmasına yönelik konserler vererek konuşmalar yaptı.



Geçen yıllarda başladığı seçkin eserlerden ve tatbik örneklerinden oluşan albüm serisine bu dönem *Şifanağme 4*, *Mihri Nağmeler*, *Yunus Makamı*, *Su'yun Sesi* ve *Erzurumî İlahiler* adlı albümleri ekledi.

Doç. Dr. Erdoğan Baş

Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi ve Sakar Müftülüğü işbirliğiyle 23-24 Mayıs 2014 tarihlerinde düzenlenen Medya ve Kur'an Sempozyumu'nda "Radyoda Kur'an Programları (Tilavet, Meal, Tefsir)" başlıklı bir tebliğ sundu.

T.C. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından 25 Nisan 2014'te düzenlenen Kur'an-ı Kerim'i Güzel Okuma Bölge Yarışması'nda (Çekmeköy Anadolu İmam Hatip Lisesi) jüri üyeliğinde bulundu.

T.C. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından 15 Mayıs 2014'te düzenlenen Hafızlık Yarışması Bölge Finali'nde (Üsküdar Anadolu İmam Hatip Lisesi) jüri üyeliğinde bulundu.

Kadıköy Anadolu İmam Hatip Lisesi'nde "Kur'an Eğitiminde Hocanın Önemi" konulu bir seminer verdi.

TRT AVAZ'ın 16 Eylül 2014 tarihli program akışında "Kardeşlik Üzerine" bir söyleşi yaptı.

İlim ve İrfan dergisinin (Mart 2014) sayısında "Kur'an'ı Anlamak ve Yaşamak İçin Okumak" başlıklı yazısı yayınlandı.

Doç. Dr. Aynur Uraler

6 Mart 2015'te Müsiad tarafından düzenlenen "İslâm'da Kadının Yeri" adlı panele katıldı.

13 Mayıs 2015'te Ankara Altındağ Müftülüğü tarafından düzenlenen programda "Sünnete Uymanın Önündeki Engeller" konulu bir konferans verdi.

2015-2016 Güz Dönemi'nde seminer çalışması olarak *Riyâzu's-sâlihîn* dersine başladı.

"Cami ve Cemaatle Namaz" adlı yazısı Cami ve Namazla Diriliş (Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 2015, s. 83-95) içerisinde yayınlandı.

Yrd. Doç. Dr. Bilal Baş



Tübitak Doktora Sonrası Yurtdışı Araştırma bursu ile bir yıl süreyle Oxford Üniversitesi Faculty of Theology and Religion'da proje çalışması yaptı. Bizans tarihçileri arasında en önemli birkaç isimden biri sayılan Prof. Averil Cameron'un nezaretinde Kayserili Basileus (ö.379) adlı kilise babasının asketik düşüncesi ve Kapadokya bölgesinde ilk Hristiyan manastırlarını kurması konusunda yazacağı kitap için araştırma yaptı. Oxford Üniversitesi'nde Classical



Prof. Dr. İlhan Kutluer 2015 Necip Fazıl Kısakürek Ödülüne Layık Göörüldü

Prof. Dr. İlhan Kutluer, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın da katılımıyla Haliç Kongre Merkezi'nde gerçekleştirilen Necip Fazıl Ödülleri 2015 ödül töreninde Necip Fazıl Fikir ve Araştırma Ödülü'nü Başbakan Yardımcısı Numan Kurtulmuş'un elinden aldı.

Öğretim Üyelerimizin Faaliyetleri

and Byzantine Studies bölümünde bir yıl süreyle Klasik Yunanca derslerine devam etti ve yine aynı bölümde yapılan Geç Antikçağ seminerlerini takip etti. İngilizce yazılacak kitabın araştırmaları tamamlandı ve önsözü ile ayrıntılı bölüm planları yazıldı.

Doç. Dr. Ali Ayten

3-4 Mart 2015 tarihinde Lübnan'ın başkenti Beyrut'ta Beyrut Arap Üniversitesinin düzenlediği Health&Illness: Psychological Perspectives başlıklı uluslar arası bir sempozyuma katıldı. Bu sempozyumda "How religiosity promotes health behaviours and life satisfaction: A Case study on Muslim university students in Istanbul" başlıklı bir sunum yaptı.

Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi ile Ludwigsburg ve Tübingen üniversiteleri tarafından ortaklaşa düzenlenen II. Uluslararası İlahiyat, Kültür ve Eğitimde Bilgi ve Tecrübe Paylaşımı Akademik Çalıştayı'nda "Dinlerde ve Psikolojide Erdemli İnsan" başlıklı bir sunum yaptı.

Doç. Dr. Mustafa Atilla Akdemir

10-13 Mart 2015 tarihleri arasında Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından Elazığ'da düzenlenen Kur'an-ı Kerim Okuyucuları Seminerine "Harput Kiraat Alimlerinden Hâmid b. Abdülfettah el-Paluvî ve Zübdetü'l-İrfân Adlı Eseri" konulu bir tebliğ ile katılmıştır.

Aynı tebliğ ile 14-16 Mayıs 2015 tarihleri arasında Fırat Üniversitesi tarafından organize edilen Uluslararası Harput'a Değer Katan Şahsiyetler Sempozyumunda da bir sunum yapmıştır.

Doç. Dr. Semih Ceyhan

14-17 Ekim 2015 tarihlerinde düzenlenen Uluslararası Osmanlı Araştırmaları Kongresi (OSARK)'da "Sûfî Ufukların Kesişim Noktası: Osmanlı Tasavvuf Düşüncesi Tarihinde İsmail Ankaravî'nin Yeri" başlıklı bir tebliğ sundu.

19-20 Aralık 2015'te İstanbul'da düzenlenen 16. Yüzyıl Sahn-ı Seman'dan Dârü'l-fünûn'a Osmanlı'da İlim ve Fikir Dünyası programında "Köstendilli Ali Alâeddin el-Halvetî ve Telvîhât-ı Sübhâniyye Adlı Eseri" konulu bir konuşma yaptı.

1-3 Ekim 2015 tarihlerinde Kütahya'da Dumlupınar Üniversitesi tarafından düzenlenen Kütahyalı Bilge Şair Sunullah-ı Gaybî ve Dönemi Sempozyumu "Sun'ullah-ı Gaybî'nin Devriyesi ve Varlık Görüşü" başlıklı bir tebliğ sundu.

Doç. Dr. Mehmet Emin Maşalı



Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından 5-9 Temmuz 2015 tarihleri arasında İstanbul'da düzenlenen "Türkiye Uluslararası Hafızlık ve Kur'an-ı Kerim'i Güzel Okuma Yarışması"nın Sultanahmet Camii'nde icra edilen Kur'an-ı Kerim'i Güzel Okuma dalının jüri başkanlığı görevini yürüttü.

Doç. Dr. Şükran Fazlıoğlu



27 Mayıs 2015 tarihinde Mısır İskenderiye'de bulunan Yunus Emre Eğitim Kurumu'nda "Modern Mısır Edebiyatında Türk İmajı" konulu bir konferans verdi.

Yrd. Doç. Dr. Sevdâ Düzgüner



Amerika ve İngiltere'de basılan ve CABI yayınlarından çıkan *Religious Tourism and Pilgrimage Management* isimli kitapta Doç. Dr. Yasin Bilim ile ortak bir makale yayınlamıştır. "Religious Tourism and Religious Tolerance" başlığını taşıyan makale, inanç turizmi ile hoşgörü arasında ilişki olduğunu ileri sürmektedir.

13-14 Mayıs 2015 tarihlerinde ERREM (Erciyes Üniversitesi Psikolojik Danışma ve

Rehberlik Uygulama ve Araştırma Merkezi) tarafından Kayseri'de düzenlenen II. Maneviyat Sempozyumu'nda "Literatürde Maneviyat Kavramı" başlıklı tebliğini sundu.

KASAD-D (Kadın Sağlıkçılar Dayanışma Derneği) tarafından düzenlenen Gençlik, Gelişim ve Değerler Sempozyumu'nda "Efendimizin (sav) Gençlerle İletişimi" başlıklı bir tebliğ sundu.

Sağlık Bakanlığı ve Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından imzalanan protokol kapsamında Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından Ankara'da düzenlenen Manevi Destek Hizmeti Çalıştayı'na davetli olarak katıldı.

KYK Yurtlarında kalan öğrencilere yönelik liderlik seminerleri çerçevesinde Muğla ve Aydın yurtlarında Empati Yoksunluğu isimli seminerler verdi.

İstanbul Şehir Üniversitesi'nin daveti üzerine 2015 yılı yaz okulunda Din Psikolojisi dersleri verdi.

Yrd. Doç. Dr. M. Kâmil Yaşaroğlu



23 Mart 2015 tarihinde Diyanet İşleri Başkanlığı Din Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından Ankara Müftülüğü bünyesinde gerçekleştirilen Hutbe Okulu Eğitim Programı'nda "Hutbe Hazırlama Sürecinde Kaynaklardan Yararlanma" ve "Hutbe Sunum Teknikleri" konularında seminer verdi.

17 Nisan 2015 tarihinde Karabük Üniversitesi İlahiyat Fakültesi tarafından düzenlenen Geçmişten Günümüze Safranbolu'da Dinî Hayat başlıklı sempozyumda "İstanbul'un İlk Müftüsü Mehmed Fehmi Ülgener" başlıklı bir tebliğ sundu.

20 Nisan 2015 tarihinde Medipol Üniversitesi Kutlu Doğum Etkinliği'nde düzenlenen Hz. Peygamber'in Hayatından Günümüze Mesajlar konulu panele konuşmacı olarak katıldı.

30 Temmuz 2015 tarihinde Milli Eğitim Bakanlığı Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü tarafından İstanbul'da düzenlenen "Öğretim Yöntem ve Teknik-



Öğretim Üyelerimizin Faaliyetleri

leri (Hitabet) Kursu" bünyesinde "Hitabet Öğretiminin Genel Amaçları ve Öğretim Stratejileri" konusunda seminer verdi.

Camiler ve Din Görevlileri haftası münasebetiyle 09 Ağustos 2015 tarihinde Ankara Kocatepe Camii'nde yapılan 1. Türkiye Hutbe Okuma Final Yarışmasına yüksek seçici kurul üyesi olarak katıldı.

14 Ekim 2015 tarihinde Antalya'da Diyanet İşleri Başkanlığı Din Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen *Namazla Anınma* konulu panele konuşmacı olarak katıldı.

11 Kasım 2015 tarihinde Diyanet İşleri Başkanlığı Din Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından İzmir Dini Yüksek İhtisas Merkezi'nde gerçekleştirilen *Hutbe Okulu Eğitim Programı*'nda "Hutbe Hazırlama Sürecinde Kaynaklardan Yararlanma" ve "Hutbe Sunum Teknikleri" konusunda seminer verdi.

Dönem içerisinde şu yayınları yaptı: "Gönülden Gelen Paylaşım: Bir İyilik Türü Olarak Cömertlik ve İnfak", *İyilik*, Ankara 2015, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, s. 95-122; "Namaz İbadetinin Tarihsel Süreci", *Cami ve Namazla Diriliş*, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara 2015, s. 143-160; "Muhammed Hamidullah ve İslâm İlimlerindeki Yeri" *Doğudan Batıya Düşüncenin Serüveni* (ed. Bayram Ali Çetinkaya) İstanbul 2016, c. X; "Cuma, Bayram ve Cenaze Namazları", *Din ve Hayat* (Ekim 2015), s. 105-109; "Abdurrahman Gürses Hocaefendi", *Diyanet Aylık Dergi* (Mart 2015), s.74-75; "İstanbul'un Âlim ve Şair Müftüsü: Abdurrahman Şeref Güzelyazıcı", *Diyanet Aylık Dergi* (Mayıs 2015), s. 76-78.

Yrd. Doç. Dr. Mehmet Bulğen



6 Haziran 2015 Tarihinde Boğaziçi Üniversitesinde düzenlenen Theories of Causality and Occasionalism konferansında "Reviving Kalam Occasionalism by ways of Quantum Gravity and Unified Theories" başlıklı bir tebliğ sundu.

9 Ocak 2016'da Bilim ve Sanat Vakfı'nda "Kelam Atomculuğu ve Modern Kozmoloji" konusunda bir seminer; 30 Aralık 2016 tarihinde, 29 Mayıs Üniversitesi'nde "Kelâm Atomculuğu ve Modern Bilim Açısından Yaratılış" konulu bir konferans verdi.

"Son Dönem Osmanlı Kelâmcılarının Kevnî Âyetleri Yorumlama Yöntemleri Üzerine: Ömer Nasuhi Bilmen Örneği", *Kelam Araştırmaları Dergisi*, 2015, cilt: XIII, sayı: 1, s. 61-89; "Klasik Dönem Kelamında Dakiku'l-Kelâm'ın Yeri ve Rolü", *İslam Araştırmaları Dergisi*, sy. 33 (2015), s. 39-72 başlıklı makaleleri yayınlandı.

Yrd. Doç. Dr. Osman Aydınli

Uluslararası Türk Dünyası Kültür Başkentleri Bilgi Şöleni Sempozyumu'nda (Türkiye-Kosova-Makedonya-Özbekistan 5-7 Kasım 2015) "Özbekistan Cumhuriyetinin Önemli Şehri Semerkant'ın Yükselişinde İktisadi Faktörlerin Etkisi ve Şehrin İpek Yolu Üzerinde Arzettiği Önem" başlıklı bir tebliğ sundu.

17 Nisan 2015'te Elmalı Müftülüğü (Antalya) 18 Nisan 2015'te Korkuteli Müftülüğü (Antalya) tarafından düzenlenen programlarda "Hz. Peygamber ve Birlikte Yaşama Ahlakı" başlıklı birer konferans verdi.

Dönem içerisinde: Anadolu İmam Hatip Lisesi Seçmeli İslam Tarihi, MEB Yayınları, Ankara 2015; "İslam Hakimiyetine (II/VIII. Asır) Kadarki Dönemde Soğd Havzasının İktisadi ve Sosyokültürel Dinamikleri" İSAM İslam Araştırmaları Dergisi, sy. 32, İstanbul 2014, s. 99-126; "Özkent Şehri, Türklerin İslamlaşması ve İslam Kültür ve Medeniyetinin Gelişmesinde Rolü", İstem, sy. 25, Konya 2015; Gülşen Karagözoğlu ile birlikte, "Zakir Kadir Ugan ve İslam Tarihine Dair Tercümelere", Usul İslam Araştırmaları Dergisi, sy. 22 (Temmuz-Aralık 2014) başlıklı çalışmaları yayınlandı.

Yrd. Doç. Dr. Banu Gürer



8-10 Mart 2015 tarihleri arasında International Academic Forum tarafından Dubai'de düzenlenen The İAFOR International Conference on Education konulu uluslararası konferansta "Needs for Religious Education in the Context of Communication: The Case of Turks Who Live in Western Countries" başlıklı bir tebliğ sundu.

18-24 Mayıs 2015 tarihleri arasında Erasmus + Higher Education Staff Mobility kapsamında ders vermek üzere



Yılın Türk Müziği Akademisyeni Ödülünü Prof. Dr. Hakkı Turabi Aldı

T.C. Kültür Bakanlığı Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü ve Beyoğlu Belediyesi'nin organize ettiği Türk Müziği'nin on dalında düzenlediği "İtrî Türk Müsikisi Ödülleri" gerçekleşti. 2 Şubat 2016 tarihinde Cemal Reşit Rey Salonu'nda NTV'de yayınlanan "Makam Farkı" programı içerisinde sunulan ödül töreninde Yılın Türk Müziği Akademisyeni ödülüne, Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Türk Din Musikisi Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ahmet Hakkı Turabi layık görülmüştü. İtrî Türk Müsikisi Ödülleri, Türk Musikisi alanında bugüne kadar yapılan, ülkemizdeki tüm musiki etkinliklerini kapsayan ve profesyonel çizgiden amatör çalışmalara kadar etkinliklerin ve performansların bütününe kucaklayan ilk ödül olma özelliğini taşıyor. Ahmet Hakkı Turabi, ödülünü alırken kendisine küçük yaşlardan itibaren musiki sevgisini kazandıran ve yakın zamanda vefat eden babası Mehmet Ali Turabi'ye ithaf etti.



Öğretim Üyelerimizin Faaliyetleri

Goethe Üniversitesi, Frankfurt'ta misafir öğretim üyesi olarak bulundu.

Dönem içerisinde: "Batı'da Yaşayan Türklerin Farklı Dini Gruplarla İletişimleri Bağlamında Din Eğitimi İhtiyaçları" (Değerler Eğitimi Dergisi, Haziran 2014); "Amerika Birleşik Devletleri'nde Din ve Devlet İlişkisi Bağlamında Din Eğitimi" (Route Educational and Social Science Journal, Ocak 2015); "Helal Lokma" (Diyanet Aile Dergisi, Temmuz 2015) başlıklı makaleleri yayınlamıştır.

12 Şubat 2015 tarihinde Diyanet TV'de yayınlanan ve Şule Kala tarafından hazırlanıp sunulan Eksen İnsan programında Hümeysra Şahin ile "İnsan Yetiştirme Düzeni" üzerine din eğitimi açısından değerlendirmelerde bulundu.

27 Şubat 2015 tarihinde Diyanet TV'de yayınlanan Prof. Dr. Muharrem Kılıç'ın sunduğu Divan programında "Kadına Şiddet" konusu hakkında değerlendirmelerde bulundu.

24 Haziran 2015 tarihinde Diyanet TV'de yayınlanan ve Şule Kala tarafından hazırlanıp sunulan Eksen İnsan programında Prof. Dr. Hülya Alper ile "Kur'an'ı Anlamak" üzerine din eğitimi açısından değerlendirmelerde bulundu.

7 Temmuz 2015 tarihinde Diyanet TV'de yayınlanan Serdar Tuncer'in sunduğu Bereket Saati programının konuğu olarak "Aile Hayatımız ve İyilik" üzerine sohbet gerçekleştirdi.

Halen TUBİTAK'ın desteği ile Georgetown Üniversitesi, Washington, DC'de yaklaşık bir yıl süre ile "Migration and Perception of Religious Pluralism in America: A Case of Turkish Community" başlıklı projemizi çalışmak üzere "misafir araştırmacı (visiting researcher)" olarak bulunmaktadır.

Yrd. Doç. Dr. H. Şule Albayrak



Agustos 2015'te **ESA-European Sociological Association**'ın yıllık kongresine

katıldı ve uluslararası ilahiyat öğrencileri üzerine yaptığı araştırmanın sonuçlarını *Being Muslim-Turks in Germany and Almanca (Turks living in Germany) in Turkey: The Sociological Analysis of Candidates for Religious Leaders (Imam) in Germany Training at Marmara University Faculty of Theology* başlıklı bildiriyle sundu.

Kasım 2015'te İstanbul'da düzenlenen **G20 Interfaith Summit**'te *Shifting state-religion relations in Turkey: a global phenomenon or an exception?* başlıklı bir tebliğ sundu.

Baş editörü olduğu bilimse dergi *Kadem Kadın Araştırmaları Dergisi*'nin ilk sayısı Haziran 2015'te yayınlandı.

Yrd. Doç. Dr. Ayşe Esra Şahyar



14 Şubat 2015'te TDV KAGEM'in koruyucu aileliği çeşitli boyutlarıyla mercek altına aldığı çalıştayda "Hz. Peygamber döneminde yetim ve kimsesiz çocukların himaye edilmesi" başlıklı bir tebliğ sundu.

5 Mart 2015'te TC Başbakanlık DİB Din Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen Çocuk İhlal ve İstismarının Önlenmesi ve Koruyucu Ailelik Eğitimi kapsamında "Kur'an ve Sünnet Işığında Koruyucu Aile Uygulamasına Bakışımız" konulu tebliğ sundu.

14 Mayıs 2015'te TC Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından Erzurum'da düzenlenen Koruyucu Aile paneline katıldı.

Yrd. Doç. Dr. Ali Benli



19-21 Aralık 2014 tarihleri arasında düzenlenen Sahn-ı Semân'dan Darülfünun'a Osmanlı'da İlim ve Fikir Dünyası

konferasına "Fatih Dönemi Âlimlerinden Musannifek (ö. 875/1470) ve Nahiv Usulüne Dair Görüşleri Üzerine Bir Değerlendirme" başlıklı tebliğiyle katıldı.

28 Aralık 2014'te düzenlenen Babanza-de Ahmed Naim Vefatının 80. Yılında -Bir İlim ve Fikir Adamının Dünyası- paneline katılarak konulma yaptı.

Ulusal Eğitim Programları ve Öğretim Kongresi'de Kerim Açıık ve Murat Özcan ile birlikte "Kara Kuvvetleri Lisan Okulunda Yetişkinlere Arapça Öğretiminde Kullanılan Silsile'tü'l-Lisân Eğitim Setinin (2012) Öğrenci-Öğretmen Görüşlerine Göre Yöntemsel Açısından Değerlendirilmesi Ve Eksik Yönlerine Çözüm Önerileri" başlıklı bir tebliğ sundu.

Yrd. Doç. Dr. Umut Kaya

21-23 Kasım 2014'te Ankara'da düzenlenen Eğitim ve Ahlak Şurası (Mehmet Akif İnan Anısına) isimli toplantıda "Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Osmanlı'da Ahlak Eğitimi" başlıklı bir tebliğ sundu.

6-7 Aralık 2014'te Düzce'de düzenlenen Son Dönem Osmanlı Ahlak Terbiyecileri ve Ahlak Terbiyesi Tartışmalı İlmi Toplantı isimli toplantıda, "Ahmet Midhat Efendi" başlıklı bir tebliğ sundu.

25-26 Nisan 2015'te Konya'da düzenlenen VI. Ulusal Din Görevlileri Sempozyumu, Cami ve Cemaatin İnşa ve İhyası Temalı, isimli toplantıda, "Yaz Kuran Kurslarında Diyanet-STK (TİYEMDER) işbirliğine bir Örnek Olarak 3 Günde Kuran Öğretiyoruz Seminerleri" isimli bir tebliğ sundu.

Dr. Mustafa Kılıç



15 Haziran 2015 Üsküdar İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nün davetlisi olarak, ilçe İmam Hatip Ortaokullarında ve Anadolu İmam Hatip Liselerinde görev yapan



Öğretim Üyelerimizin Faaliyetleri

meslek dersleri ile ortaokul ve liselerde-ki Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmenlerine “Kur’ân-ı Kerîm Eğitiminde Öğretmenin Yeri ve Kur’ân Öğretim Yöntemleri” başlıklı bir seminer vermiştir.

16 Haziran 2015 Sultanbeyli İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü’nün davetlisi olarak, ilçe İmam Hatip Ortaokullarında ve Anadolu İmam Hatip Liselerinde görev yapan meslek dersleri öğretmenlerine “Kur’ân-ı Kerîm Eğitiminde Öğretmenin Yeri ve Kur’ân Öğretim Yöntemleri” başlıklı bir konferans vermiştir.

16-17 Haziran 2015 tarihleri arasında Osmaniye’de düzenlenen *Din Eğitiminde İyi Örnekler Sempozyumu*’nda “Kur’ân-ı Kerîm Eğitiminde Öğretmenin Yeri ve Kur’ân Öğretim Yöntemleri” başlıklı bir tebliğ sunmuştur.

Öğr. Gör. Mahmut Sami Kanbaş



17 Nisan 2015’te Karabük Üniversitesi tarafından düzenlenen Dünden Bugüne Safranbolu’da Dinî Hayat sempozyumunda “Safranbolulu Hattatlar” başlıklı bir bildiri sundu.

Öğr. Gör. M. Efdaluddin Kılıç



25 Mart 2015’te Kıbrıs Yakın Doğu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi’nde “Meşk Olmaz Aşk Olmaz” başlıklı bir seminer verdi.

12-13 Haziran 2015 tarihlerinde Danimarka Kopenhag Şehrinde düzenlenen

“Anatolsk Kultur Festivali”nde Hat Sanatı Workshop Uygulaması yaptı.

22-26 Austos 2015 tarihinde Kuala Lumpur’da (Islamic Arts Museum Malaysia) Malezya İslam Sanatları Müzesi’nde “Calligraphy Master Class” içerikli iki günlük konferans ve etkinlik yaptı.

Arş. Gör. Yakup Kara

14-17 Ekim 2015 tarihlerinde düzenlenen Uluslararası Osmanlı Araştırmaları Kongresi (OSARK)’da “Dil ve Usûl Arasında İstisnâ: Taşköprizâde’nin Risâletü’l-istiksâ fî mebâhisi’l-istiknâ Adlı Risâlesi Bağlamında Bir İnceleme” başlıklı bir tebliğ sundu.

Prof. Dr. Süleyman Derin



31 Ocak-5 Şubat 2016 tarihlerinde Hong Kong Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü ve İslam Kültürü Merkezi’nde konferans ve seminerler verdi. Üniversitedeki ilk etkinlik öğrencilere yönelik olarak gerçekleştirilen Tasavvuf Tarihi semineri oldu. İkinci etkinlik halka açık olarak gerçekleştirilen Contemplation in Sufism oldu. Son olarak, Osman Raju Sadick İslam Kültür Merkezi’nde The Purification of the Heart in İslam başlıklı konferans gerçekleştirildi

Prof. Dr. Abdülhamit Birışık



21-26 Kasım 2015 tarihleri arasında Pakistan’a yapılan davetli ziyaret çerçevesinde:

Pakistan Din İşleri ve İnançlar Arası Uyum Bakanlığı himayesinde “Evrensel İnançlar Arası Güven ve Uyum Birliği” (UNITE) tarafından International Interfaith Conference (IIC) A Quest For Peaceful Interfaith Co-Existence adıyla 24-25 Kasım 2015 tarihlerinde Pakistan’ın İslamabad şehrinde tertip edilen ve 26 ülke temsilcisi konuşmacıların bulunduğu Uluslararası toplantıya T.C. Diyanet İşleri Başkanı’nı temsilen Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanı Sn. Dr. Ekrem Keleş ile birlikte katıldı ve “The Role of Religious and Social Leaders in Establishing Interfaith Co-existence” adlı oturumunda konuşma yaptı.

Uluslararası İslam Üniversitesi Rektörü (Rector) Prof. Dr. Masoom Yasinzai ve İdari Başkanı (President) Prof. Dr. Ahmed Yousif Al-Draiweesh’i Sn. Keleş ile birlikte ziyaret etti ve kendileri ile hem iki üniversite arasında yapılacak işbirliği konuları hem de 2014 yılı Mart ayında imzalanan Mevlana Programı’nın nasıl işletilebileceği konuşuldu

6-12 Şubat 2015 tarihleri arasında Pakistan’a gerçekleştirdiği ziyaret çerçevesinde Faisalabad şehrindeki Government College University Faisalabad’da “İslam Araştırmalarında Yöntem Meselesi” üzerine bir konferans verdi.



Doç. Dr. Betül İpşirli Arğıt’a TÜBA Ödülü

Doç. Dr. Betül İpşirli Arğıt, Rabia Gülnuş Emetullah Sultan: 1640-1715 (Kitap Yayınevi, 2014) çalışmasıyla, Türkiye Bilimler Akademisi (TÜBA) 2015 yılı “Kayda Değer (Mansiyon) Telif Eser Ödülü” nı almaya hak kazandı. 2015 yılı Türkiye Bilimler Akademisi Ödülleri, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın himayesinde 14 Aralık 2015 tarihinde Cumhurbaşkanlığı Külliyesinde düzenlenen törenle sahiplerine takdim edildi.

Öğretim Üyelerimizin Faaliyetleri

29 Kasım-6 Aralık 2014 tarihleri arasında Hindistan'a yapılan davetli ziyaret çerçevesinde:

Mevlânâ Şiblî Nu'manî'nin vefatının ve Darul Musannefeen Shibli Academy'in kuruluşunun 100. yılı münasebetiyle 29 Kasım-1 Aralık 2014 tarihleri arasında Hindistan'ın Azamgarh şehrinde tertip edilen Shibli Centenary International Seminar adlı ilmi etkinlikte "Turkey's Shibli: Shibli Nu'mani Studies in Turkish Language" adlı bir bildiri sundu.



Hindistan'ın en eski üniversitelerinden olan Yeni Delhi'deki Jamia Millia Islamiya'yı ziyaret etti ve Rektör Prof.Dr. Talat Ahmad tarafından kabul edildi. Üniversitenin İslâmî ilimlerle ilgili fakülte ve birimlerini ziyaret edip görüşmeler yaptı.

Cemaat-i İslâmî'nin (Jamaat-e-Islami Hind) yeni Delhi'deki merkezini ziyaret etti ve özel olarak tertip edilen bir toplantıda Cemaat Emiri Seyyid Celaeddin Ömerî (Syed Jalaluddin Umari) ile görüştü.

Davet üzerine 4-6 Aralık 2014 tarihleri arasında Hindistan'ın en güneyinde bulunan Kerela eyaletine gitti ve Chemmad, Malappuram denilen şehirdeki Darul Huda Islamic University'de "Ru'yetü'l-Kur'ân fî Rihleti'l-İnsân ilâ Rabbihi'r-Rahmân" adıyla bir konferans verdi. Kerela eyaletinin aynı bölgesindeki diğer bir İslâm üniversitesi olan al-Jamia al-Islamiya'nın fakültemizi de ziyaret eden Rektörü Abdullah Ahmed Manham ile de görüştü.

Anayasa Hukukçuları Derneği, Uluslararası Hukukçular Birliği, Adalet Bakanlığı, Uluslararası Saraybosna Üniversitesi, Anadolu Üniversitesi ve İstanbul Üniversitesi gibi 11 kurum ve kuruluş tarafından 3-7 Eylül 2014 tarihleri arasında Bosna Hersek Devletinin Saraybosna şehrinde "Uluslararası Hukuk ve İslamda Birlikte Yaşama" üst başlığı ile düzenlenen Uluslararası Avrasya Hukuk Kurultayı (Eurasia Law Meeting) adlı toplantıya katılıp bir bildiri sundu ve rapor hazırladı ("Pakistan'da Birlikte Yaşama Sorumluluğu Bakımından Dini Cemaat ve Gruplara Eleştirel Bir Bakış", Avrasya Hu-

kuk Kurultayı: Eurasia Law Meeting, Lale Organizasyon, İstanbul 2014, s. 184-204).

Bapko projesi olarak 10-16 Mart 2014 tarihleri arasındaki Pakistan'a yapılan ziyaret çerçevesinde:

University of the Punjab, Department of Punjabi tarafından 12-13 Mart 2014 tarihinde Lahor şehrinde düzenlenen 5th International Punjabi Sufi Conference adlı ilmi toplantıda "Socio-Political Functions of Iskender Pasha Naqshibendies in Turkey" adlı bir bildiri sundu.

Government College University, Lahore tarafından 13 Şubat 2014 tarihinde International Conference on "Islam in Turkey" adıyla tertip edilen toplantıda konuştu.

Medeniyet Vakfı tarafından 19 Aralık 2015 tarihinde İstanbul Fatih'te düzenlenen toplantıda Mevdûdî ve Cemaat-i İslami adıyla bir konuşma yaptı.

Gaziantep Üniversitesi İlahiyat Fakültesi ile İslâmî İlimler Araştırma Vakfı'nın (İSAV) 16-17 Ekim 2015 tarihinde Gaziantep'te gerçekleştirdiği "Toplumsal Birliğin Güçlendirilmesinde Dinî Söylemin Önemi" adlı sempozyumun (Tartışmalı İlmî Toplantı) Bilim Kurulunda yer aldı ve "Toplumsal Birlik Ve Beraberliğin Kur'ânî Temelleri" adlı bir bildiri sundu.

MEB Din Öğretimi Genel Müdürlüğü tarafından İHL Meslek Dersi öğretmenlerine yönelik olarak İstanbul Zübeyde Hanım Hizmet İçi Eğitim Enstitüsü'nde 27-31 Temmuz 2015 tarihleri arasında düzenlenen programda seminerler verdi

Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi ve Sivas Belediyesi tarafından 21-23 Mayıs 2015 tarihleri arasında tertip edilen Kur'an ve Sahabe Sempozyumu'nun Bilim Kurulu'nda yer aldı ve değerlendirme oturumunda konuştu.



Bursa Büyükşehir Belediyesi ile Kur'an Araştırmaları Vakfı'nın "Kur'an ve Toplumsal Bütünleşme Sempozyumu: Mezhepler

ve Dinî Gruplar Arası İlişkiler" adıyla 27-29 Mart 2015 tarihleri arasında Bursa'da gerçekleştirdiği sempozyumda bir bildiri sundu ("Pakistan'da Dinî Grupların/Yapıların Anatomisi ve Birlikte Yola Devamının İmkânı", Kur'an Ve Toplumsal Bütünleşme Sempozyumu (Mezhepler ve Dinî Gruplar Arası İlişkiler), Bursa Büyükşehir Belediyesi Yayınları, Bursa 2015, s. 353-389).

Hukukçular Derneği tarafından hukuk ve uluslararası ilişkiler öğrencilerine yönelik tertip edilen "Hukuk Okulu 3 Üç Kıta Tek Söylem: Adalet" adlı sertifikalı etkinlik çerçevesinde 7 Mart 2015 tarihinde Doğu Üniversitesi Kadıköy Acıbadem Yerleşkesi'nde "Kaosa Sürüklenen Pakistan" adıyla bir seminer (konferans) verdi.

Diyanet İşleri Başkanlığı'nın 8-10 Aralık 2014 tarihleri arasında "Günümüzde Yeni Dini Anlayışlar; Dini Bilgi, Eğitim ve Din Hizmetleri" adıyla Ankara'da tertip ettiği 5. Din Şurası'nda "Modern Dünyada Dini Bilgi Üreten Merkezler: Varlık, Temsil ve Yeterlilik Açılarında Bir Analiz" adıyla bir bildiri sundu.

Üsküdar Belediyesi tarafından 21-23 Kasım 2014 tarihinde "VIII. Uluslararası Üsküdar Sempozyumu" adıyla İstanbul'da tertip edilen toplantıda bir bildiri sundu ("Cumhuriyet'in Başında Üsküdar'da Bir Hintli-İlim, Fikir ve Devlet Adamı Ubeydullah Sindî'nin İstanbul Günleri-", Uluslararası Üsküdar Sempozyumu VIII, I-III, Üsküdar Belediyesi, İstanbul 2015, II, 143-167).

Dönem içerisinde yaptığı yayınlar:

Burcu Dilek-Abdulhamit Birışık, "Kur'ân'da Medîne Yahudilerinin Farklı Yahudilik İnanç ve Anlayışları Üzerine Bir Bakış Denemesi", Usûl İslam Araştırmaları, sy. 24, 2015, s. 71-104.

Abdulhamit Birışık-Recep Arpa, "Osmanlı Dönemi Tefsir Çevirileri", Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi (TALİD), sy. 18, 2011, s. 191-232.

Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi'nin (DİA) 45 ve 46. ek ciltleri için "Câmiya Milliye İslâmiye", "Ezherî, Muhammed Kerem Şah", "Islamic Research Institute (IRI)", "Nezîr Ahmed Dihlevî" adlarında dört madde yazdı.



MARMARA İLAHİYAT CAMİİ HATLARI

Prof. Dr. Murat Sülün



Keşfetmek için bakan dikkatli bir göz, Taç Mahal'den Kurtuba Camii'ne kadarki medeniyet havzasında, mimarî yapılarından sancak, kılıç, miğfer ve kitap ciltlerine kadar her türlü sanat eserinin dinî ibarelerle bezendiğini görmekte gecikmeyecektir. Endülüs, Babürlü, Timurlu, Selçuklu, Beylikler, Memlük, Osmanlı ya da Safevî diyarlarında, hangi hanedâna ait olduğu fark etmeksizin tamamı İslâmiyet'in mührü olan sanat eserlerimiz, İslâmî dünya algısının göstergeleri olarak başlı başına birer mesaj olmakla birlikte, üzerlerindeki hatlar bu mesajı iyice pekiştirmektedir. Bu uygulama sayesinde, inanç ve düşünceler taş, mermer, ahşap, çini, deri, kumaş, metale, alçıya, cama kazındığı gibi, kitlelere belli mesajlar iletilmekte; yapılar bereket ve kutsiyet kazanmakta; güzelleştirilmekte, hatta İslâmlaştırılmaktadır. Sosyokültürel hayatın odağında Kur'an-ı Kerim'in olduğu bu ortamda, son evrensel mesajı yansıtan âyetler hayatın içine sokulmakta; zihinlere ve gönüllere nakşedilmekte; toplumun kendini sürekli Allah'ın kontrolünde hissetmesi ve ilahî mesajla iç içe yaşaması hedeflenmektedir. Sanat eserlerinin dinî ibarelerle bezenmesi, temelde süsleme ve eğitim amaçlı olup, âyet-i kerîme ve hadis-i şeriflerin bereketinden yararlanma düşüncesi öne çıkmaktadır. *Sanat Eserine Vurulan Kur'an Mührü* adlı çalışmamızda felsefesini yüzlerce fotoğraf ve örneğiyle genişçe açıkladığımız bu geleneğin modern dinî yapılarda da devam ettirildiği görülmektedir ki Marmara İlahiyat Camii bunun müstesna örneklerinden birini oluşturmaktadır.

1.YENİ MARMARA İLAHİYAT CAMİİ'NDEKİ HATLAR

Aşağıda yorumlamaya çalışacağım cami hatları, Ataşehir Mimar Sinan ve Moskova camileri gibi abidevî mabed hatlarında da imzası bulunan çağdaş Türk hattatı Hüseyin Kutlu'ya aittir.

A.ANA HARİM

Giriş / Kapı Kanatları: Sağda besmele, solda ise *سَلَامٌ قَوْلًا مِنْ رَبِّ رَحِيمٍ* [Engin merhamet sahibi bir Rab'dan gelen tam bir esenlik hükmü! (YâSîn 36/58)] yazılıdır. Müminlerin, Kıyâmette; artık her tür sıkıntı ve kederden emin olarak Cennete gireceklerini ve bir daha asla endişe duymayacaklarını belirten bu ifade ile adeta insanlar Cennete (*dârusselâm*) buyur edilmekte; camiye girenlerin –yani mabed merkezli hakkaniyetli bir hayata sahip olanların– her tür tehlikeden âzade olacakları anlatılmaktadır. Bu mesaj, caminin alt kat girişindeki “cennete giriş” temalı bir başka âyetle (Hicr 15/46) daha net verilmiştir.

Mihrap: *قَوْلٌ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ* [Haydi yüzünü Mescid-i Hâram tarafına çevir. (Bakara 2/144)] Bu ifade, kible âyeti olarak bilinen Bakara 2/144'ün en vurgulu kısmıdır.

Mihrap nişini çevreleyen hat: Burada Kur'an âyetlerinin sultanı olan Âyetel-kürsî yazılıdır. Yüce Allah'ın en kapsamlı biçimde anlatıldığı bu âyet, insanların el pençe dîvan durdukları mihraba son derece uygun düşmüştür. İslâm sanatında Tanrı tasviri asla söz konusu olmadığından, O'nu anlatmak için bu gibi Kur'anî anlatımlara yer verilmektedir.

Kubbe: Kubbedeki Vav'lar ilginç bir uygulama olarak dikkat çekmektedir. Burada, harfin ebcedî değeri [6] hesaba katılarak, Allah'a [66] atfı yapılmış olmaktadır. Böylece, mabedin en yüksek ve ulvî kısmını oluşturan kubbelere Allah'ı konu alan ibareler yazma geleneği farklı bir formla devam ettirilmiş olmaktadır.



Marmara İlahiyat Camii Hatları



Minber: وَكَفَى بِاللّٰهِ شَهِيدًا مُحَمَّدٌ رَّسُولُ اللّٰهِ [Şahit olarak Allah yeter; evet, Muhammed Allah'ın elçisidir. (Fetih 48/28-29)] Bu âyeti minberlerde görmeye alışık olmasak da, bu dinî-siyasî mekanlara başta Kelime-i Tevhid olmak üzere genelde Peygamber konulu hatlar uygulandığı bilinmektedir.

Kürsü: كَفَى بِالْمَوْتِ وَاعْظَا [Vâiz olarak ölüm yeter!] İnsanların hayra, iyilik ve güzelliğe davet edildiği kürsüler için gelenekte farklı tercihler söz konusudur. İçinde “vâiz” kelimesinin geçtiği bu ibare mekanla uyumlu sayılabilir.

Kuşak: قَالَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَزَّ وَعَلَا... [Mutlak izzet ve yüceliğin sahibi Allah Teâlâ buyurdu ki:] girişiyile başlayan kuşak hattında “Allah'ın en güzel isimleri” yani *esmâ-i hüsnâ* yazılıdır. Bu ism-i şerifler; وَلِلّٰهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا [En güzel isimler Allah'ındır; bu güzel isimlerle O'na dua edin. (A'râf 7/180)] ve إِنَّ لِلّٰهِ تِسْعَةً وَتِسْعِينَ أَسْمًا مِنْ أَحْصَاهَا دَخَلَ الْجَنَّةَ [Allah'ın 99 ism-i şerifi vardır; her kim bunları ihşâ eder [teker teker sayıp içselleştirir] ise Cennete girer. (Tirmizî, “De'avât” 82)] mesajları verildikten sonra, teker teker sayılmaktadır. Bu isimlerin Yüce Allah'a ibadet edilen bir mekan için ne kadar münasip olduğu aşîkârdır.

Kuşak Madalyonları: Lafzatullah, İsm-i Nebî, çehâr yâr [Ebu Bekr (r.a.), Ömer (r.a.), Osman (r.a.), Ali (r.a.)], Hasan (r.a.), Hüseyin (r.a.) –ayrıca– Abbâs (r.a.), Fâtıma (r.anhâ), Hadîce (r.anhâ), Hamza (r.a.). Bu uygulama, İslâm büyüklerini birbirinden ayırmayan Ehl-i Sünnet'in geleneksel yaklaşımını yansıtmaktadır. Aynı dikkat, Fatih Camii ve Şah Sultan Türbesi gibi yerlerde Aşere-i Mübeşşere'nin isimlerine yer verilmesinde de görülebilir. Ancak burada, Peygamber yakını 4 büyüğümüzün ismi ne yer verilmiştir ki şâyan-ı tebrik istisnâ bir uygulamadır. Bunlardan ikisinin, İslâm kadınlarının tartışmasız sultanları olması bu uygulamaya ayrı bir değer katmaktadır.

B. ALT KISIM

Giriş / Kapı Kanatları: Sağda; Besmele (Neml 27/30) / Solda; اَدْخُلُوهَا بِسَلَامٍ آمِنِينَ [Güven ve selâmetle giriniz buraya. (Hicr 15/46)] Kur'an'daki bağlamı itiba-

riyle, cennete girişin konu alındığı bu ifadeyle camiye girenlerin her tür tehlikeden âzade olacakları ihsas edilmekte; insanlar adeta Cennet'e buyur edilmektedir.

Mihrap: فَأَيْنَمَا تُوَلُّوا فَثَمَّ وَجْهَ اللّٰهِ [“Ne tarafa dönerseniz dönün, Allâh'ın vechi (zâtı/rızası) oradadır.” (Bakara 2/115)] Bu kısım âyetin sadece bir parçası olup Bostancı Kuloğlu Camii'nde olduğu gibi genelde müstakil olarak yazılır. Âyetin tamamı, Süleymaniye, Kılıçalipaşa, Sultanahmet ve Nişancımehmetpaşa camilerinin yarım/çeyrek kubbelerine uygulanmıştır.

Kubbe: Kubbedeki *huve/hû* ifadesi, Yüce Allah'ı en yalın biçimde anlatan ibaredir. Kubbelerdeki Allah konulu hatlarla cemaate O'nun gözetiminde olduğu hissi verilmeye çalışılmaktadır.

Galeriler: Alt katta; cami kubbesini andıran kemerlerin aralarında hafif geride kalan galerilerde, sağda iki; solda dört; toplam altı adet madalyon bulunmakta olup, tamamı âyet-i kerîmedir ve son derece estetik, sanatkârane ve anlamlıdır. Bu hatlar, sağ arkadan sola doğru şöyle sıralanabilir:



(1) إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللّٰهِ أَتْقَاكُمْ [Allah katında en değerli olanınız, en müttakî olanınızdır. (Hucurât 49/13)]

Burada Allah katında tek değer ölçüsünün *ittikâ* –yani Allah bilincini kuşanarak, beşerî, sosyal her tür ilişkide dikkatli hareket etmek– olduğu vurgulanmaktadır. Kur'an'ın en evrensel mesajlarından biri olan bu cümlede insanın; soyuna-sopuna, ırkına, milletine ve sosyal statüsüne göre değil, Hak'la ve halkla olan ilişkilerine göre değer kazanacağı anlatılmaktadır.

(2) وَأَحْسِنْ كَمَا أَحْسَنَ اللّٰهُ إِلَيْكَ [Allah sana ihsanda bulunduğu gibi, sen de insanlara iyi davran. (Kasas 28/77)] Bu hat ile cemaate; başkalarına iyi davranmaları, ellerindeki imkân ve güzellikleri muhtaçlarla mâkul oranda paylaşımları telkin edilmektedir.

(3) هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَظْلُمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَظْلُمُونَ [Bilenlerle bilmeyenler bir olur mu hiç? (Zümer 39/9)]

(4) إِنَّمَا يَخْشَى اللّٰهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ [Kulları içinden, ancak bilenler Allâh'a hakkıyla saygı duyarlar. (Fâtır 35/28)]



Marmara İlahiyat Camii Hatları



Burada âlimlerin en belirgin vasfına yani Allah korkusuna dikkat çekilmektedir. Bu bağlamda; âlimler –“Tanrı ilminin aynası” sayılmakta; “Âlim dediğin mütakî olur” denmekte ve bu özellik hikmetin başı sayılmaktadır. Zümer 39/9 ile birlikte bu âyet, Marmara İlahiyat gibi güzide bir eğitim kurumu için son derece uygun düşmüştür.

(5) لَيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَى [İnsan ancak kendi çabasının sonucunu elde eder. (Necm 53/39)] Kutsal kitapların ortak temalarından biri olan bu âyetle; insanın Hak Teâlâ katında ancak kendi sa'yugayretinin karşılığını alabileceği, başkalarına güvenmemesi gerektiği ihtar edilmektedir.

(6) فَذَكِّرُونِي أَذْكُرْكُمْ [Siz Beni anın ki ben de sizi yücelteyim! (Bakara 2/152)] Şeklen diğerlerinden farklı olduğu görülen bu ifadenin başına قال الله تعالى [Yüce Allah buyurdu ki:] ifadesi eklenmiş olup, muhtemelen istif sanatının gerekleri ile ilişkilidir. Bu vb. zikir âyetleri, camilerin ana fonksiyonu olan namaza [zikrullâh] atıfla yazılmakta; namazda Allah'ı aklından çıkarmamak gerektiği ihsas edilmektedir.



II. ESKİ CAMİ HATLARI

A. DIŞARIDAKİ HATLAR

Ana girişteki cami kitâbesi: Sözleri Marmara İlahiyat'ın emekli Tasavvuf profesörlerinden Mustafa Tahralı hocamıza ait olan kitabenin her mısraı ayrı bir değer taşımakta; mesaj içermektedir:

“Fahr-i ‘âlemden hadîs-i men benâ¹ sünnet sana

Hem mesâcid içre kıldı bağçe-i cennet² sana

‘İlm ile itmâm olur târîh-i câmi’ âşikâr

Leyse li'l-insânî illâ mâ se'â³ rahmet sana”

Burada, bir caminin hangi ana sâik ile inşa edildiği ve mabedlerin Müslümanlar için adeta Cenneti ifade ettiği hatırlatılmakta ve *leyse li'l-insânî illâ mâ se'â* âyetiyle caminin bitirilişine tarih düşürülmektedir.

Sağ harim girişi: إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَوْفُوتًا: [Şüphesiz namaz, müminlerin belli zamanlarda yerine getirmeleri gereken bir farzdır. (Nisâ 4/103)]

Sol harim girişi: الصَّلَاةُ عِمَادُ الدِّينِ [Namaz dinin direğidir. (Tirmizî, “İman” 8)]

Camilerin en temel fonksiyonu olan namaz ibadetinin anlam ve önemini konu alan bu iki [ta'lik] hat, –ayrıca kitabe hattı– fakültemiz emekli profesörlerinden Muhtittin SERİN hocamıza aittir.

Şadırvan: Allāhümme'c'alnâ mine't-tevvâbîne ve'c'alnâ mine'l-mütetahhîrîn ve'c'alnâ mine'llezîne lâ hafvün 'aleyhim ve lâ hüm yahzenûn [Allah'ım! Bizi sürekli Sana yönelenlerden eyle; bizi tertemiz kalanlardan eyle; bizi 'korku ve tasa nedir bilmeyenler'den eyle.” / en-Nezâfetü mine'l-îmân [“Temizlik imandandır.”] İnsanların maddi manevî pisliklerden arındıkları bir şadırvan için bu ifadelerin ne kadar uygun olduğu aşîkârdır.

B. İÇERİDEKİ HATLAR

Önde gelen çağdaş Türk hattatlarından Hasan Çelebi'nin imzasını taşıyan **mihrap** hattında kible âyeti yazılıdır: قَدْ نَرَى تَقَلُّبَ وَجْهِكَ فِي السَّمَاءِ فَلَنُوَلِّيَنَّكَ قِبْلَةً تَرْضَاهَا [“Biz senin bir haber bekleyerek yüzünü semaya çevirip durduğunu görüyorduk. İşte seni hoşnut kalacağın

1 “Kim mescid inşa ederse, Allah da ona cennette saray inşa eder.” Buhârî, “Salât” 65; Müslim, “Mesâcid” 24.

2 “Mutena Cennet bahçelerine uğradığınızda, hemen yayılıp yararlanmaya bakı)nız.” (Tirmizî, “Da'avât” 82) hadisine telmih olup, ilim meclisi niteliğindeki mescitler kastedilmektedir.

3 “İnsana ancak şahsî sa'yugayretinin karşılığı vardır.” Necm 53/39.

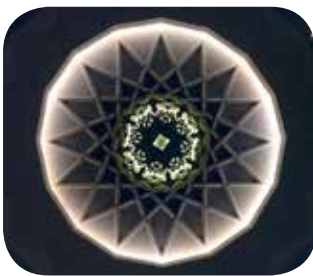


Marmara İlahiyat Camii Hatları



kibleye döndürüyoruz; haydi yüzünü Mescid-i Haram tarafına çevir.” (Bakara 2/144)] “Kible âyeti” olarak bilinen bu ifade, namazda insanın bütün varlığıyla kibleye dönmesi gerektiğini hatırlatması bakımından son derece isabetlidir.

Kubbe göbeğinde şu âyet yazılıdır: هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ [Gökleri ve yeri altı günde yaratıp daha sonra, Arş'ına (yani, mutlak hükümlerlik tahtına) kurulan da O'dur. Toprağa neyin girdiğini, oradan neyin çıktığını; gökyüzünden neyin indiğini, oraya neyin yükseldiğini O bilir. Nerede olursanız olun, sizinle beraberdir; Allah yaptıklarınızı görmektedir.” (Hadîd 57/4)] Önde gelen çağdaş Türk hattatlarından Hasan Çelebi'ye ait olan bu âyet hattı, klasik kubbe hatlarında hiç rastlanmaması bakımından orijinaldir. Bu âyetle, cami kubbesi ile gök kubbe arasında irtibat kurulmakta; Yüce Allah'ın daima bizimle birlikte olduğu hatırlatılmakta; cemaate sürekli Allah'ın kontrolü altında oldukları hissi kazandırılmaya çalışılmaktadır. Aynı niyet, kubbelere Allah ve gök temalı âyetlerin yazılışında da sezilmektedir. Bu âyetlerin uygulandığı kubbeler ve farklı örnekler için Sanat Eserine Vurulan Kur'an Mühürü adlı çalışmamıza bakılabilir.

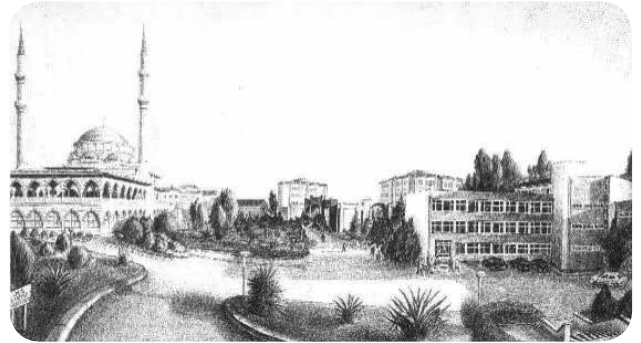


Özetle; mihrap, kubbe ve şadırvanda o mekanların işlevine uygun hatlar tercih edilmiş; caminin temel fonksiyonu olana namaza ise yan girişlerde yer verilmiştir.

SONUÇ

Eski cami hatlarında şadırvan, mihrap, minber, kubbe vb. mimarî elemanların [işlevlerinin] esas alındığı, yeni cami hatlarında ise Yüce Allah'ı hatırlatan ibarelere ağırlık verildiği, – diğer mesajlarla birlikte – özellikle ilmin öneminin vurgulandığı görülmektedir. Türkiye'nin önde gelen bir dinî eğitim kurumuyla bağlantısı aşîkâr olan bu tercihle; sadece fakültede çalışan bilim insanlarının değil, Türkiye'de din hizmetlerinde istihdam edilecek imam, vâiz ve müftülerin, ayrıca Din öğretmenlerinin, diğer insanlar gibi ol-a-mayacağı, ancak bunun onlara ağır bir sorumluluk yüklediği hatırlatılmaktadır. Buna göre; ilim ehli Hakk'a karşı *hasyet* duymalı; eğitim öğretim ve araştırma faaliyetleri ile beşerî ve sosyal ilişkilerinde daima Yüce Allah'ı göz önünde bulundurmalıdır.

Yaziya son verirken, Marmara İlahiyat Camii, geleneksel cami mimarîmizin temelindeki merkezî mekan kurgusunu ve iç-mekanda birlik fikrini devam ettirme iddiasındadır. İstanbul'umuzun mutena semtlerinden Altunizade'ye *farklı***** bir renk katmış; yeni bir sosyal cazibe merkezi olmuştur. Başta sayın cumhurbaşkanı, Tivnikli ve Kığılı aileleri, mimar Hilmi Şenalp ve dekan Ali Köse olmak üzere bu çok amaçlı yapının vücut bulmasında emeği geçen herkese minnettarız. Yerine yapıldığı camiye hizmeti geçen Sevil ailesini, Ömer Çam, Ali Özek ve mesai arkadaşlarını da unutamayız elbette. Allah hepsinden razı olsun; iki cihanda aziz etsin.



4 Klasik ile moderni harmanlayan caminin cemaat kapasitesi 3600 olup, 270 kişilik kitap-cafesiyle, 270 kişilik konferans salonu, 240 kişilik yemekhanesi, 7 adet sinevizyon odası, şadırvan, fuaye ve sergi alanlarıyla, 280 araçlık otoparkı ve diğer alanlarıyla toplam inşaat alanı yaklaşık 27000 m²'dir.



MEHMET ERKAL HOCAMIZIN ARDINDAN



Prof. Dr. Mehmet Erkal 26.10.2015 tarihinde İstanbul'da vefat etmiştir.

“Mevsim kışa varamadı, gün ikindi vakti, saba makamı bestem vardı, son notası eksik kaldı. Cümlem vardı yazmadığım, sözüm vardı söyleyemediğim, vakit doldu, yol bitti, eksik kaldı. Öğrencilerin yetim, kalemin öksüz, ARKADAŞIN yârensiz kaldı, ben yarım kaldım... Sen ilk kez ağlattın hocam; bırakıp gittin. Kızın vardı, gözünde yaş kimsesiz kaldı...”

Evet, böyle diyordu vefatını duyduğunda yüreği hüznle titreyen öğrencisi Özlem! Sade o mu, yakınları, dostları, arkadaşları ve talebeleri... Vefatını öğrendiğinde her birinin yüzünde buruk bir ifade beliriyor. Tanıyanlar için neşe kaynağı olan hoca, şimdi hüznlerine sebep oluyordu.

Kaderin cilvesine bakın ki her vesile ile kendilerine büyük bir zevkle takılmayı ihmal etmeyen kadim dostlarından İbrahim Kâfi ve İsmail Lütfi hocalar boyunlarını bükmüşler, yetim-i akrân olarak hüznle veda etmekteydiler. Binlerle dost ve talebeleri de aynı duygularla uğurlamaya gelmişlerdi. Sevgili İstanbul Müftümüz

Rahmi Yâran hocamız Şakirîn camiinde bu teşyî merasiminin başında yer almıştı.

Tezkiyeyi yapan İsmail Lütfi hocamızdı. İstanbul Yüksek İslam Enstitüsünde aynı şubede 1966 yılından beri 49 yıllık kadim dostluğun verdiği tanıklıkla hüsnü şehâdette bulundu ve ne diyeceğini pek bilemediğini ifade ettiği bu teşyî merasiminde özetle şunları söyledi:

“O bizim neşemizdi. Kendisi her nerede bulunursa neşeli görünmeye çalışırdı. Fakat o neşenin altında gizlenen derin bir hüzn olduğuna ben şahidim. İslâm için, Müslümanlar için, içinde bulunduğu müessese için, yapılan hizmetler için hissettiği üzüntüyü içine gömer, dışarıya neşe saçardı. Ben şehadet ediyorum ki Mehmet Erkal Bey hayatı boyunca önce uzun yıllar cami minber ve mihrabından, sonrada intisap ettiği fakültede öğrencilerine karşı Allah’a, Resûlullah’a, dîn-i mübîn-i İslâm’a hizmet etmeyi kendisi için en büyük şeref ve görev bilmiş, bu heyecanla—heyecanını duymadığı hiçbir şeyi yapmamak kaydıyla—hayatını yaşamış bir arkadaşımızdı. Bu yüzden inşallah burada yaşadığı heyecanların öbür tarafta mükâfatını görecektir. Bu yüce Rabbimin rahmetinin gereğidir.”

Hoca, “Ben Mehmet Erkal kardeşimi mümin, muvahhid, hoca olarak tanıyor ve biliyorum, onun bu haline şahitlik ediyorum!” dedikten sonra diğer cenazeye iştirak eden müminlerin de şehadetleriyle oradan teşyî edildi.

Yıllar yılı hocalık yapmış olduğu Fakültemizin Dekanlık binası önüne getirildi ve orada da Sayın Dekanın kısa bir konuşması ardından dualar edildi; etrafını çevreleyen hoca arkadaşları ve talebeleri tarafından helallik verildikten sonra hayatta pek dilinden düşürmediği ve her fırsatta iftihar ettiği memleketi Taraklı’ya defnedilmek üzere gönderildi. Orada kılınan ikindi namazı ardından da aile kabristanlığına defnedildi.

İşte yetmiş bir yıllık bir ömür, böyle geçti gitti. Geriye ondan ne kaldı dersiniz? Herhalde o sevecen insanıyetliği. Bir de bir düzine kitapları, sadaka-yı cariyeye olarak inşallah sevap hanesini hep açık bırakacaktır. Ama asıl eserleri, belli ki sevgisi kalplerinde yer eden yüzlerce talebeleri olacaktır. “Âlim gider eseri kalır...” diye duygularını belirten genç âlimimiz Nail Okuyucu şöyle diyor:



“Mehmet Erkal hocamız göçtü, arkasında hayırla anıldığı sâlih amelleri kaldı. Şimdi öğrencileri ve tanıdıkları birbirleriyle hocanın hayatlarına nasıl dokunduğuna dair hatıraları paylaşıyorlar. Rahmetli hocamızın zâhir amelleri gibi vefatından sonra açığa çıkan bâtin amelleri de pek çokmuş. Allah rahmetine gark etsin. Hocamız, kendisinden ders alan ve dahi alma imkânı bulamayan herkesin sevdiği, çok güzel, sevecen bir insan ve hâlis bir mümindir. Rabbim rahmetiyle muamele buyursun. Erkal hocamız, İslâm’ın erken döneminde vergi ve maliye hukukunun gelişimi üzerine, Türkiye’de ilk çalışmalar olması hasebiyle ayrıca hususiyeti haiz birçok kitap ve makale kaleme almıştı. Zekât hakkındaki kitabı eminim pek çoğumuzun kütüphanesinde vardır. Çalışmaları ve yetiştirdiği öğrencilerle geriye çok sayıda sadaka-i câriye bırakarak göçtü hocamız... İnnâ lillâh...”

Genç meslektaşlarından Ahmet Hamdi Furat da hocamızın ardından şunları paylaşmıştı: “Efendim, bendeniz hocayı İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi İslam Araştırmaları Enstitüsü Kütüphanesi’nden hatırlıyorum. Bendeniz o zamanlarda 4-5 yaşlarında bir tıfıldım. Validem zikri geçen kütüphanenin memuresi olduğundan sık sık kütüphaneye geliyor ve oyun oynamaya çalışıyordum. O sıralar hoca yanılmıyorsa Dolmabahçe’de bir câmide imamdı ve enstitüde doktora yapmaktaydı. Tabii daha sonra kendisiyle yeniden tanıştım, daha önemlisi eserlerini okudum, istifade ettim. Hocanın ilmî mahareti müsellemler olduğundan konuşmaya gerek yok. Fakat bendeniz onun insanî bir yönüne bir kısa hikaye ile işaret etmek isterim. Efendim, valideme de konuyu tekrar sordum, o da teyit etti. İslam Araştırmaları Enstitüsü’nde Veli Efendi diye bilinen Malatyalı mütevazı bir hizmetli vardı. Ben ona “Veli Amca” derdim, çok severdim. Tabii o zaman hizmetli maaşları bir hayli düşüktü. Veli Amcanın kazandığı yetmiyor, çocuklarını geçindirmekte zorlanıyordu. Rahmetli Mehmet Erkal Hoca, bu durumu görünce kendisine bir teklifte bulunmuş, demiş ki: –Veli Efendi neden Fakültenin etrafında sabahları akşamları kalem, tırnak makası falan satmıyorsun? Bu teklife Veli Amca şaşırmış, neden olmasın demiş fakat sermayesinin olmadığını söyleyince rahmetli hocamız Mehmet Erkal ona cebinden sermaye için para vermiş. Üstelik bu parayı borç olarak da vermemiş. Yani daha sonra kendisinden de almamış. Veli Amca’nın Fakülte etrafında bir şeyler sattığını ben de hatırlıyorum. Mehmet Erkal Hocanın teşviki ve desteği ile başladığı işle kendisine bir ev de almış. Kısa bir süre önce onun da vefat ettiğini

duydum, Allah rahmet eylesin. Sanırım bu kısa hikâye rahmetli hocamızın insani yönünü göstermekte. Allah gani gani rahmet eylesin, mekânı cennet olsun.”

Onun bu paylaşımına bir başka öğrencisi Hatice Kübra Kahya şöyle bir katkıda bulunmuştu: “Ben lisanstayken de bana bir miktar para verip durumu iyi olmayan arkadaşlarına dağıt demişti. Allah rahmetiyle muamele eylesin, cömertliğini affına vesile kılsın inşallah.”

Hocamızın ardından önemli bir hüsnü şehâdet de Sakarya İlahiyattaki dekanlık dönemine ait hoca ve talebelerdendir. Hoca o zor zamanlarda (28 Şubat süreci) kimsenin burnu kanamadan o badireyi atlatabilmiş ve bu uğurda bir hayli zorluğa göğüs germişti. O dönemi yaşayan talebelerin onun bu tavrını unutmaları mümkün değildir. Nitekim Ahmet Bostancı ölüm haberini duyduğunda “Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesinde lisans, yüksek lisans ve doktora hocam, yüksek lisans tez danışmanım, Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesinde de 1997-2002 yılları arasında dekanım olan muhterem hocam Prof. Dr. Mehmet Erkal Hakk’a yürüdü” dedikten sonra, “özellikle 1996-2002 yılları arasındaki dekanlığı esnasında Sakarya İlahiyatın gelişmesine olan katkıları asla unutulamaz, demiş ve Mevlam rahmetiyle muamele eylesin, biz talebelerine ve geride kalan tüm sevenlerine sabırlar versin” dileklerinde bulunmuştu. Bazı öğrenciler de o dönemdeki dik duruşunu, öğrencilere kol kanat genişini, gelen dalgaları kendi üzerine çekişini hep hayırla yâd etmişlerdir.

Hocamız annesinin yönlendirmesiyle hâfızlığa başlar ve arkasından da İmam Hatip ve İslâm Enstitüsüne girer. Bu arada İngiliz Filolojisine de başlar. Bu vesile ile Yusuf Ziya Kavakçı ve Salih Tuğ hocalarla tanışır. Salih Tuğ hocadan doktorasını (benim de fakültem olan Erzurum İslâmî İlimler Fakültesi’nde) yapar. Bu alanda kendisi ilklere sahiptir. O yüzden doktora sırasında çektiği sıkıntılardan, imkânsızlıklardan bahseder ve özellikle de emsal çalışmalar olmamasından hayıfla yakınır. Hoca kendi tezi hakkında talebelerin “Hocam! Hayret, bizim master tezimiz bile bundan iyi” demeleri beni sevindirir, der. Böylesi bir değerlendirmeyi gocunacak bir şey olarak görmez aksine ilmin ilerliyor olmasına bir işaret sayar ve bunu sevinecek bir durum olarak kabul eder.

Onun bir söyleşi esnasındaki bu sözlerine hem onun ve hem de pek çoğumuzun danışmanlığını yapmış olan kurucu dekanımız Serhademe Salih Tuğ hocamız şöyle bir yorum yapar:



Mehmet Erkal Hocamızın Ardından

“Rahmet-i Rahmân’a kavuşmuş hocamızın tevâzuu herkesçe müsellemidir . O günün şartlarında doktora tezini nasıl kök söke söke hazırlayıp jüri huzurunda başarı ile savunduğuna ben yakın bir şahidim... Hoca niçin emsal aramış tezi için buna şaştım! Zira onun doktora tezi başlı başına bir emsaldir ve günümüz ilim taliplerine pekiyi bir örnektir. Tevazuundan atlamış: Kendisi doktora çalışmalarını yaparken Dolmabahçe Câmiinin vazgeçilmez imam ve hatiplerindendi. Her Cuma olmasa bile ekseriyetle cemaat arasında Başbakanlar da dahil hükümet erkânı da bulunur ve namaz sonrası Erkal hoca ile mahfelde uzun uzun çaylı meşveretlerde bulunurlardı! Bu bile onun için az bir şey değildir nur içinde yatsın!”

Hocanın bence zikre değer bir yönü de, kendisi ile de kafa bulabiliyor olmasıydı. Sadece akranı hocalarla değil, kendisi ile de eğlenmesini bilirdi. Tezkiyecisi İsmail Lütfi hocaya takıldığı kadar belki ondan da daha çok kendisi üzerinden insanları eğlendirirdi. Şimdi onu mahzun bir tebessümle anıyoruz. Nur içinde yatsın değerli hocamız...

Prof. Dr. Mehmet Erdoğan

Marmara Üniversitesi İlahiyat fakültesi’nde öğrenci iken tanıdım onu. Yıl 1982, ders bitimi fakülteden çıktık, Beşiktaş tarafına giden belediye otobüsüne bindik. Bizimle beraber daha önce hiç görmediğimiz, ancak hoca olduğunu tahmin ettiğimiz birisi de bindi. Tanıştık, yedi yıldır İstanbul Dolmabahçe Camii imam-hatibi olduğunu, Erzurum Atatürk Üniversitesi İslâmî İlimler Fakültesi’nde İslam hukuku alanında doktorasını tamamladığını, fakülteye dışarıdan derse girdiğini ifade etti. Beşiktaş’a varıncaya kadar zamanı hiç boş geçirmeden neredeyse bir ders de otobüste yaptı. O kadar tatlı dilli ve hoşsohbet idi ki, içimden inşallah bizim dersimize de bu hoca gelir diye dua etmiştim. Bir müddet sonra fakülteye öğretim görevlisi olarak atandı, ancak bize değil yan sınıfa derse geldi. Ama biz hocayı dinlemek için her fırsatı değerlendirir, öğrenci evlerine davet eder, özel sohbetler yapardık.

1987 yılında tefsirden yüksek lisansımı tamamlamıştım. Tez savunması için oluşturulan jüri içinde Mehmet Erkal ismini görünce oldukça rahatlamıştım. Nitekim savunmam esnasında şefkat ve merhamet

dolu babacan tavırlarıyla jüriyi dengelemişti. Sonra yıllar birbirini kovaladı. Ben doktoramı bitirdim, 1993 yılında Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesine öğretim üyesi oldum. 1996 yılında fakültemize dekan olarak Mehmet Erkal hocamız atandı. Sadece fakültemizde değil, tüm Sakarya’da bir bayram havası oluştu. Hoca o kadar tatlı dilli ve konuşmayı çok seven hoş sohbet birisiydi ki, göreve başladıktan sonra yapılan devir-teslim töreni sonrası müzakere esnasında Arapça okutmanı merhum Numan Yazıcı hocamız iki dekan arasındaki en önemli farkı şöyle ifade etmişti: “Eskisini konuşmuyorduk, yenisini susturamıyoruz.”

Fakültemizin öğretim elemanlarından bir kısmı lisans, bir kısmı ise yüksek lisans ya da doktoradan öğrencisi idi. Öyle samimi bir atmosfer oluşturmuştu ki, sanki sıcacık bir aile ortamı vardı. Çalışma alanımla ilgili araştırmalar yapmak için bir yıllığına gittiğim Fransa-Strasbourg’dan bir ay önce dönmeme arzu etti, sebebi de beni dekan yardımcısı olarak atamak istemesiydi. Öyle de oldu. Beş yıl boyunca kendisine dekan yardımcılığı yaptım. Çoğu zaman hafta sonları bile birlikte çeşitli programlara gidiyorduk, o güzel üslubuyla tam bir gönül doktoru ruhuyla kalbleri fethediyordu.

Fakültenin ilk mezunlarını verdiğimiz 1998 yılının mezuniyet gecesinde her hocayı karakterlerine uygun bazı vasıflarla tanımlayan talebelerimiz onun adını “dekan baba” takmışlardı. Gerçekten babalık yapıyordu talebelerine. Taraklı şivesiyle “gızlarım” diye hitab ettiği kız öğrencilerimiz babalarından ayrı kaldıkları halde onun sayesinde baba hasreti çekmiyorlardı. Hangi öğrencinin bir derdi var, kimin harçlığı bitmiş, kim yurt parasını ödeyememiş, dekan babaları elinden gelen gayreti gösterir ve problemi çözmeye çalışırdı. 17 Ağustos 1999 depremini yaşamıştık Sakarya’da. Birçok hoca





Mehmet Erkal Hocamızın Ardından

İstanbul'a evini taşımasına rağmen o bir yıl boyunca fakültenin bahçesindeki barakada kalmıştı.

Sıkıntılı günlerdi, 28 Şubat süreci bütün acımasızlığı ile devam ediyordu. İlahiyat fakültelerinin kontenjanlarının iyice düşürüldüğü, başörtüsü yasağının büyük bir zulüm halinde uygulandığı günlerdi. Üniversite birincisi olan kız öğrencimiz mezuniyet törenine giremiyor, vali beyin elinden diplomasını onun yerine bir başkası alıyordu. Tören alanında binlerce mezun çılgınca eğlenirken bizim üniversite birincisi kız öğrencimiz sırf başörtüsünden dolayı içeriye alınmadığı için tören alanı dışında ağlıyordu. Böyle bir duruma dekan babanın yüreği hiç dayanabilir miydi? Tören alanının dışına çıktık başımız yerde birlikte yürürken hocamız başladı sesle ağlamaya. Susturamıyordum, yapma hocam, bize bakıyorlar hocam desem de dakikalarca ağladı, ağladı, ağladı. Sonra hiç konuşmadan kampüsten lojmanlara kadar yürüdük, o evine ben evime gittik.

Dersleri çok neşeli geçerdi hocamızın. Öğrenci ipe çekerdi onun ders saatini. Fıkralarla, hatıralarla, kendi hayatından ve özellikle sevgili eşi hanımefendi ile aralarında geçen bazı olaylardan örnekler vererek süslerdi derslerini. Ders bitmesin isterdi öğrencileri. Eşinden o kadar bahsederdi ki, bir gün öğrenciler eşinden randevu alıp onunla tanışmaya gitmişlerdi evlerine.

İstanbul İmam-Hatip Lisesi mezunuydu hocamız. Gönüllerde iz bırakmış pek çok hocanın talebesi olmuştu. Onlardan dinlediklerini talebeye öyle güzel aktarırdı ki, okul dersleri yanında hayat derslerini de oldukça etkili bir tarzda verirdi. İmam hatip lisesinden hocası Sağman tecvidinin yazarı Ali Rıza Sağman'ın bir hatırasını aktarmıştı bir defasında. Ali Rıza Sağman zaman zaman kendisini kastederek dermiş ki, "çocuklar bu hocanızın elini ne kadar öpseniz azdır, zira bu hocanız bu milleti Türkçe namaz tehlikesinden kurtardı". Nasıl kurtardığını sorduklarında da şu olayı anlatırmış: "Atatürk bizi çağırdı ve Türkçe namaz konusunu konuşmaya başladı. Sonra bana "Fatıha suresinin Türkçesini namazda okuyormuş gibi oku" dedi. Ben de beğenmesin diye pek özen göstermeden okudum. Yüzünü ekşitti. Şimdi aslını oku deyince ben Allah'a sığınıp öyle güzel ve etkileyici okudum ki, ardından Atatürk "bu daha güzel, Türkçe okuyuşu beğenmedim, Arapça devam etsin" dedi". Erkal hocamız bunun gibi pek çok hatıra anlatırdı hocalarından, örnek olarak bunu paylaşmış olayım.

Öğrencinin çok yönlü yetişmesi için sosyal etkinliklere önem verirdi Erkal hocamız. Öğrenci kulüplerinin ilk

etkinliğine kendisi katılır, büyük bir heyecanla bu faaliyetlerin devam etmesini sağlamaya çalışırdı. Fakültede 2002 yılında onun dekanlığı döneminde yaptığımız "Oryantalizmi Yeniden Okumak ve Batıda İslam Çalışmaları Sempozyumu"na mâlî destek almak için birlikte zamanın Diyanet İşleri Başkanı gitmiştik. Hocamız etkili üslubu ve tatlı diliyle sempozyumun tüm masrafinin sözünü başkandan almayı başarmıştı. Prof. Dr. Ahmet Davudoğlu hocayı da açılışa davet ederek konuyla ilgili muhteşem bir konfrans vermesini sağlamıştı. Diyanet yayınlarından aynı adla çıkan sempozyum kitabında söz konusu konferans yer almaktadır.

İslam hukuku öğretim üyesiydi Mehmet Erkal hocamız. Çalışmaları genel olarak zekat konusu etrafında yoğunlaşmıştı. *İslâm'ın Erken Döneminde Vergi Hukuku Uygulamaları, Zekat, Bilgi ve Uygulama, İbadet ve Müessesese Olarak Zekat, 99 Soruda Zekat* gibi yayınlanmış eserleri vardır.

Dostluğu ve sevgisi sınır tanımazdı. İbrahim Kâfi Dönmez, Ali Bardakoğlu, Mehmet Akif Aydın, İsmail Lütfü Çakan, Mustafa Çağırıcı gibi bazı hocalarımızdan birisi olmazsa diğeriyle yüz yüze ya da telefonla görüşmediği gün belki de yoktu. 25 Ekim 2015 Pazar günü İstanbul Fatih Camii'nde 61 gencimizin hafızlık merasimini gerçekleştirirken aldım acı haberi. Tez duyuldu acı haber. 26 Ekim 2015 Pazartesi günü öğle namazından sonra İstanbul Şakir'in Camii'nde ve ikinci namazından sonra ise Taraklı Yunus Paşa Camii'nde can dostları onu yalnız bırakmadı, iki yerde de cenaze namazı kılınarak, defnedilmesi için vasiyet ettiği Taraklı mezarlığında ebedî istirahatgahına tevdi edildi. Her iki cenaze merasiminde de kalabalık bir cemaati vardı. Dostları hep oradaydı, Erkal hocanın vefatından duydukları acı ve hüznün yüzlerine yansiyordu. Rabbim rahmetiyle muâmele eylesin. İlim dünyasının, ilahiyat ve diyanet câmiasının başı sağolsun.

Prof. Dr. Ali Erbaş

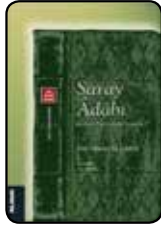


Saray Âdâbı

Ebu Osman el-Câhiz
(trc. Ali Benli)

İstanbul: Klasik Yayınları, 2015

Arap edebiyatçıların ve Mu'tezilî din bilginlerinin önde gelen simâsı olan Câhiz'a ait Saray Âdâbı başlıklı eser devlet başkanlarının yaşamları söz konusu olduğunda "mahrem" olarak nitelenmesi mümkün olan ve hakkında geniş bilgiler elde etmenin pek de imkân dâhilinde olmadığı bir kesite odaklanmaktadır. Eserde halife/hükümdarların gündelik yaşamları ve özellikle eğlence hayatlarına yer verilmekte; yöneticilerin huzuruna çıkma yetkisi bulunanlara bu çerçevede bir davranış rehberi sunulmaktadır. Dört halife sonrası değişen devlet yapısı içerisinde Arapların kısmen yabancı olduğu bu unsurlar için gösterilen adres umumiyetle Sâsânî tecrübesidir. Nispeten Hint ve Bizans tecrübelerine de yer verilirken konu âdetâ tüm devletler için geçerli, ortak aklın ürünü bir gelenekler zincirine işaret edilmişçesine ele alınmaktadır.



H. Peygamber'in Sireti, Ahlakı ve Daveti

Safiyürrahmân el-Mübârekfûrî
(trc. Mustafa Genç)

İstanbul: Bekla Yayınları, 2015

H. Peygamber'in (s.a.v.) şahsiyetinden hareketle İslâm'ı tanıtmayı amaçlayan bu kitap, dört ciltten oluşmaktadır. İlk ciltte öncelikle H. Peygamber'in sireti anlatılmakta, daha sonra da Tevrat, İncil ve diğer dinlerin (Hinduizm ve Budizm gibi) kutsal kitaplarında Son Peygamber Hz. Muhammed'in dünyaya gelişini müjdeleyen ifadeler yer verilmektedir. İkinci cilt ise "İslâm'da Güzel Ahlâk" başlığını taşımakta ve H. Peygamber ve ashabının üstün niteliklerini anlatmaktadır. Üçüncü ciltte "Eziyet ve Sıkıntı Veren Şeyleri Gidermek" başlığını taşımakta olup Resûlullah'ın, giderilmesi yönünde emir verdiği ve insanların hayatından kaldırılması gereken dört yüzden fazla eziyet ve sıkıntıyı ele almaktadır. Kitabın dördüncü cildi ise "Kesin Deliller Işığında Hak Din" başlığını taşımaktadır. Son olarak da "Allah'a Davetin Nebevî Yöntemi"nin izahına yönelik bir çalışmayla kitap tamamlanmaktadır.



Kelam Atomculuğu ve Modern Kozmoloji

Mehmet Bulğen

Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 2015

Geçtiğimiz yüzyılın başlarından itibaren geliştirilen Genel Görelilik, Kuantum Mekaniği gibi kuramlar, evreni bir bütün olarak inceleyen bilim dalının (kozmozoloji) doğmasını sağladı. Ancak günümüz bilimsel kozmolojisi, bütüncül bir evren modeli ortaya koyamamaktadır. Bunun temel sebebi Kuantum Mekaniğinin süreksizlik ve ihtimaliyeti esas alırken, Genel Görelilik Kuramının süreklilik ve determinizme dayanmasıdır. Elinizdeki kitaptaki temel fikir, günümüzde bütüncül bir evren modeli oluşturma yolunda geliştirilen birleşik kuramların, sadece madde ve kuvvetlerin değil uzay-zamanın da süreksiz (discrete) yapıda olması gerektiği iddiasının geçmişte İslam kelimalarının atomcu evren modelinden hareketle savundukları "sürekli yeniden yaratma", "tabii nedenselliğin reddi" gibi argümanların yeniden gündeme gelmesini sağlayacaktır.



Üç Pîrin Mürşidi: Halvetiyye-Ramazâniyye-Köstendilli Ali Alâeddin Efendi

Semih Ceyhan

İstanbul: İSAM yayınları, 2015

Osmanlı'nın dinî ve kültürel tarihinin teşekkülünde Halvetiyye ana tarikatı bütün alt kollarıyla müessir bir role sahiptir. Halvetiyye'de orta kol addedilen Ahmediyye yolundan XVI. asırda İstanbul'da zuhur eden Ramazâniyye tarikatı Hz. Pîr Ramazan Mahfî'nin (ö. 1025/1616) yetiştirdiği halifeler vasıtasıyla İstanbul'dan Bursa'ya, Bursa'dan Kırım'a ve Edirne'ye, Edirne'den Rumeli coğrafyasının her bir tarafına intişar etmiş, Ramazâniyye'den ortaya çıkan Buhûriyye, Cihangiriyye, Cerrâhiyye, Sinobiyye, Raûfiyye ve Hayâtîyye kolları, müessesevî açıdan Osmanlı tasavvuf tarihinin mühim unsurları olmuşlardır. Elinizdeki eser, günümüzde hayatîyetini hâlihazırda Balkanlar'da devam ettiren Halvetiyye'nin Ramazâniyye kolu hakkında yapılan ilk akademik çalışma hüviyetindedir.



Ahlak Felsefesinin Temel Problemleri –Seçme Metinler–

Hümeıra Özturan

Ankara: Nobel Yayınları, 2015

Ahlâk felsefesine dair kalem almış eserleri yedi temel mesele üzerinden okuma girişimi olan bu çalışma, ahlâk felsefesini problematik olarak gözler önüne sermeyi amaçlamaktadır. Problemleri ana hatlarıyla anlaşılır biçimde ortaya koymayı amaçlayan giriş yazılarının peşinden, konuya ilişkin farklı filozofların can alıcı pasajları seçilmiş ve tercüme edilmiştir. Çalışmada, Antik Yunan filozoflarından Batılı Ortaçağ düşünürlerine, İslâm filozoflarından çağdaş filozoflara kadar çok farklı düşünürlerin eserlerinden seçme metinler yer aldığı için; Aristoteles'in, David Hume'un, İbn Miskeveyh'in ve hatta İbn Arabî'nin aynı probleme dair yazdıklarını beraberce okuyabilme imkânı sunulmuş olmaktadır. Dönemleri değil ahlâk felsefesi problemlerini esas alan ve felsefe tarihini bir bütün olarak bu problemler ışığında süzen bu kaynak, okuyucuları sadece bilgilendirmeyi değil, aynı zamanda ahlâk felsefesi problemleri üzerinde düşündürmeyi hedeflemektedir.

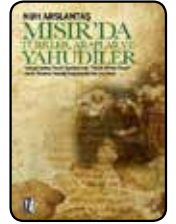


Mısır'da Türkler, Araplar ve Yahudiler

Nuh Arslantaş

İstanbul: İz Yayınları, 2015

XVII. yüzyılda Mısır'da yaşamış Yahudi tarihçi Yosef ben Yitshak Sambari'nin (1640-1703) Sefer Divrey Yosef isimli kroniği esas alınarak dönemin Osmanlı kaynaklarındaki bilgilerle de karşılaştırılmak suretiyle Mısır Yahudilerinin tarihi anlatılmıştır. Tarihi malzemenin ortak merkezli devirler halinde tasarlandığı kronikte hem Türk-İslam tarihi hem Yahudi tarihi hem de Osmanlı dönemi Mısır ile ilgili orijinal bilgiler sunulmaktadır.

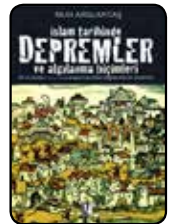


İslam Tarihinde Depremler ve Algılanma Biçimleri

Nuh Arslantaş

İstanbul: İz Yayınları, 2015

İslam tarihinin ilk 10 asrında meydana gelmiş önemli depremleri, sonuçlarını kronolojik olarak tespit edip, bu depremlerin ahalî tarafından algılanma biçimlerini, farklı din mensuplarının kaleme aldığı kaynaklardan hareketle inelenmektedir. Çalışma, ilk neşrin ilaveli ve gözden geçirilmiş yeni baskısıdır. Yeni baskıda II. Abdülhamid döneminde meydana gelen 1894 Büyük İstanbul Depremi'nden sonra depreme dayanıklı bina yapımı arayışlarına Resûl Mesti Efendi'nin bina yapımı tekniğine dair bir risalesi de ilave edilmiştir.

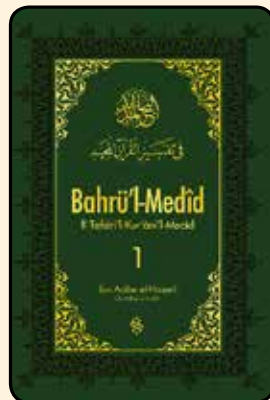


el-Bahrü'l-Medîd –İbn Acîbe Tefsiri– (11 cilt)

İbn Acîbe el-Hasenî (trc. Dilaver Selvi)

İstanbul: Semerkand Yayınları, 2015

el-Bahrü'l-Medîd fî Tefsîri'l-Kur'ânî'l-Mecîd isimli tefsir, zahiri ve bâtınî ilimlerde üstad Ahmed İbn Acîbe el-Hasenî es-Şâzelî'ye aittir. Bu tefsir, baştan sona Kur'an'ın zahiri tefsiri ile tasavvufî işaretlerini bir arada sunan; zahirle batını, şeriatla hakikati, ilimle irfanı, nakille tecrübeyi, delille müşahedeyi, amelle edebî, dille gönülî, söyle aşk kaynaştıran orijinal bir tefsirdir. İbn Acîbe, elliye yakın eserin sahibi bir alim ve kâmil mürşid olarak bu tefsirini mürşidlerinin tavsiyesi ile ömrünün son döneminde yani en verimli devresinde yazmıştır. Eserin zahiri tefsir kısmı, Beyzâvî, Ebû's-Suûd, Nesefî, Kurtûbî, İbn Atiyye ve İbn Cüzey gibi ehl-i sünnetin en muteber tefsirlerinden oluşmaktadır. Tasavvufî işaretlerini ise, Kuşeyrî'nin Letâifü'l-İsrâât'ı, Bakî'nin Arâisü'l-Beyân'ı, Hikem-i Ataiyye başta olmak üzere Kü-tû'l-Kulûb, İhyâ, Avârîf gibi tasavvufun ana kaynaklarından yapılan nakillerle, müellifin müşahade, tecrübe ve tavsiyeleri oluşturmaktadır.



Doç. Dr. Ömer Türker Şerhü'l-Mevâkıf tercümesiyle ödül aldı.

Şerhü'l-Mevâkıf –Mevâkıf Şerhi–Seyyid Şerif Cürcânî (trc. Ömer Türker)

İstanbul: Türkiye Yazmalar Kurumu Yayınları, 2015

Katar eski emiri Şeyh Hamad adına düzenlenen "Şeyh Hamad Çeviri Ödülleri" Katar'ın başkenti Doha'da düzenlenen törenle sahiplerini buldu. Törene Seyyid Şerif el-Cürcânî'nin Şerhü'l-Mevâkıf (Türkiye Yazma Eserler Kurumu, 2015) adlı eserinin çevirisiyle iştirak eden Doç. Dr. Ömer Türker üçüncülük ödülünü kazandı. Sonraki âlimlerin "es-Sened" (otorite), "üstâzü'l-beşer" (insanlığın hocası) ve "el-aklû'l-hâdî aşer" (on birinci akıl) gibi sıfatlarla nitelediği Seyyid Şerif Cürcânî (ö. 819/1413), Şerhu'l-Mevâkıf'ta felsefî kelâma ait görüşlerin dayanaklarını ve sonuçlarını, görüş farklılıklarının kaynağını, kavramların anlamlarını ve kavramlar arası ilişkiyi tespit ve ifadede son derece kudretli bir metin ortaya koymuştur. Doç. Dr. Ömer Türker tarafından tercüme edilen ve "Seyyid Şerif Cürcânî Düşüncesi" isimli tanıtıcı giriş yazısı kaleme alınan metin, Arapça aslı ve çevirisi ile karşılıklı olarak yayınlanan Şerhu'l-Mevâkıf, klasik İslâm düşüncesinin daha derinlikli kavranmasına ciddi katkılar sunacaktır.



Kur'an'ın Metin Yapısı

Mehmet Emin Maşalı

Ankara: Otto Yayınları, 2015

Mesâhif-i Usmâniyye adıyla anılan mushafların imlâ özellikleri Kur'an tarihinin konuları içerisinde. Bu kitapta, Arap yazısının kaynağı, Kur'an'ın yazımı, derlenmesi, istinsahı, istinsah edilen mushafların tarihî serencami, söz konusu mushaflardan olduğu iddia edilenlerin bu aidiyetinin gerçekliği, oryantalist çevrelerde yürütülen Kur'an tarihi çalışmalarının genel hedef ve yöntemlerinin tespit ve değerlendirmesi, mushaf imlâsının yedi harf ve kıraat farklılıkları ile olan ilişkileri ele alınmıştır. Bu kitap, Resm-i Mushafların imlâ yapılarının tespiti ile bu konuyla ilgili olarak geçmişte ve günümüzde serdedilen açıklamaların tahlilini konu edinmektedir.



İlâhî Hitabın Tabiatı

Nasr Hâmid Ebu Zeyd
(trc. Mehmet Emin Maşalı)

Ankara: Otto Yayınları, 2015

"İlahî hitabın tabiatının ne olduğu" zorunlu ve önemli bir sorudur. Çünkü ilahî hitabın neliğine verilecek doğru cevap, onun modern çağın ihtiyaçlarına sağlıklı bir yöntem önerisinde bulunmasını sağlayacaktır. Günümüz İslâm toplumlarının karşı karşıya bulunduğu kültürel, sosyal ve medeni tehdit, yedi asır veya daha fazla zaman önce, ümmetin karşı karşıya bulunduğu tehditten farklıdır. Eski ulema, Kur'an metniyle doğrudan veya dolaylı şekilde ilgisi bulunan her şeyi 'Kur'an ilimleri' başlığı altında bir araya toplamıştır. Bu kitap, tehdidin Müslümanların bizzat varlığına yöneldiği bir dönemde, daha farklı bir yöntem arayışının gerekliliğini ortaya koymaktadır.



THE STUDY OF RELIGIONS: AN INTRODUCTION

Amjad M. HUSSAIN

İstanbul: M.Ü. İFAV, 2015

The Study of Religions: An Introduction' is a student friendly textbook in the field of History of Religions. It begins by explaining why the study of religions is relevant in today's world before moving on to a survey of the historical development of the study of religions and its key disciplinary approaches. The book presents the histories and the prevalent world views of four of the major world religions. It systematically introduces the reader to the richness and diversity of Judaism, Christianity, Hinduism and Buddhism. This book describes these traditions and their perspectives honestly with empathy and respect. Each of the chapters on the individual religions includes key words and review questions to assist the student to learn.



BELÂĞAT Terimleri Sözlüğü

Prof. Dr. Ali Bulut

İstanbul: M.Ü. İFAV, 2015

Bu eserin başlıca özellikleri şunlardır: Terimler 743 başlık altında ele alınmıştır. Okuyucunun daha kolay istifade etmesi için terimler alfabetik sıraya göre tertip edilmiştir. Terimlerin Türkçelerinin yanında parantez içerisinde Arapça da verilmiştir. Arapça örneklerden önce Türk edebiyatından örnekler sunulmuştur. Terimlere dair verilen örnekler mümkün olduğunca âyet, hadis ve Arap şiirinden seçilmiş, yeri geldiğinde Arap kelâmı ve atasözlerinden de yararlanılmıştır. Yeri geldiğinde terimler arasındaki irtibatın, benzer ve farklı yönlerden de bahsedilmiştir.



SAHÂBE BİLGİSİNİN TESPİTİ

Yrd. Doç. Dr. Mahmut Yazıcı

İstanbul: M.Ü. İFAV, 2015

Sahâbîlerin hayatı, kişilikleri, sayıları, sünnete olan bağlılıkları, âdil olup olmadıkları ve kime sahâbî denilip denilmediğiyle ilgili bilgiler yanında onların tespiti de önemli bir konudur. Bu çalışmada, ilk asırdan itibaren sahâbîlere ilişkin bilgilerin (ma'rifetü's-sahâbe) nasıl tespit edilmeye çalışıldığı, konuyla ilgili uzmanların kimler olduğu ve eserinde sahâbe bilgilerine yer verenlerin ya da sahâbîlerle ilgili müstakil eser kaleme alanların sahâbe bilgisinin tespitine dair metodlarının neler olduğu konu edilecektir.



RİCÂL TENKİDİNİN DOĞUŞU VE GELİŞİMİ

Halil İbrahim TURHAN

İstanbul: M.Ü. İFAV, 2015

Hadise ait ilmi disiplinler arasında metnin aslını tespit etmede merkezî konuma olan cerh ve ta'dîl ilminin tarihî süreci tetkik edilirken üzerinde durulması gereken en önemli dönemler arasında İslâmî ilimlerin teşekkül ettiği II. (VIII) yüzyıl yer alır. Zira bu dönemde ricâl tenkit faaliyetleri ilmi bir hüviyet kazanmış, tenkit esasları ve kavramları konulmuş ve bu dönemde oluşan râvî eleştirisi birikimi sonraki dönem ricâl tenkitlerinin gelişiminde tayin edici unsur olmuştur. II. (VIII) asrın, sonrası dönem ricâl tenkitlerinin gelişimine etkisi ise iki yönlü gerçekleşmiştir: metodolojik ve terminolojik açıdan etki; râvinin hadis rivâyetindeki konumuna dair yapılacak II. (VIII) asır sonrası içtihadı kaynaklık etme açısından etki.



KIRAAT-Tefsir İlişkisi

Mustafa KILIÇ

İstanbul: M.Ü. İFAV, 2015

Zemahşerî ve el-Keşşâf, İslâmî ilimler literatürü içerisinde durduğu tarihsel konum açısından, kendisine kadar gelen İslâmî ilimler ve tefsir geleneğinin derinlikli bir çerçevesini sunmuştur. Kıraat-tefsir, kıraat-Arap dili ilişkisi konusunda izlediği yaklaşım, sergilediği kavrayış, öne sürdüğü yöntem Zemahşerî ve eseri el-Keşşâf'ın tefsir literatüründe bıraktığı en önemli etki ve izler arasındadır. Bu kitapta Zemahşerî'nin tefsirinde naklettiği sahih-şâz vecihleriyle bütün kıraatler; onları kullanma keyfiyeti çerçevesinde kıraat-tefsir ve kıraat-Arap dili ilişkisi incelenmiştir. Ayrıca sahih kıraatlerin tespitinde öne sürülen temel şartlar açısından Zemahşerî'nin kıraatleri kabul kriterleri konusu ele alınmıştır.



ERKEN DÖNEM Şİİ RİCÂL İLMİ (KEŞŞİ ÖRNEĞİ)

Muhammed Enes TOPGÜL

İstanbul: M.Ü. İFAV, 2015

Akademik araştırmalarda Mezhepler Tarihi açısından kısmen ele alınsa da, Şi'a'nın Tefsir ve Kelâm sahaslarına dair temel kanaatleri erken dönem eserleri üzerinden yeterince çalışılmamıştır. Hadis sahasında da durum pek farklı değildir. Şii hadis edebiyatı, hadis usûlü, Şii düşüncede öne çıkan âlimler ve eserleri, farklı Şii ekollerin bazı hadis meseleleri etrafındaki kanaatleri gibi pek çok konu doktora düzeyinde çalışılmaya müsait ise de, ülkemizdeki Şii hadis araştırmalarına katkı sağlamak amacıyla kaleme alınan bu çalışma, erken dönem Şii ricâl ilmini Horasan bölgesinde III-IV./IX-X. asırlarda yaşayan İmâmî-Şii âlim Ebû Amr Muhammed b. Ömer b. Abdülazîz el-Keşşî'nin Ma'rife adlı eseri bağlamında incelemeyi hedeflemiştir.



OSMANLI HALKININ GELENEKSEL İSLÂM ANLAYIŞI VE KAYNAKLARI

Prof. Dr. Hatice K. Arpaguş

İstanbul: M.Ü. İFAV, 2015

On dört asırdır değişik kültür ve inanç çevreleri tarafından benimsenen İslâm dini tabii olarak zaman içinde değişik kültürlerden etkilenmiştir. Ancak bunun belli bir seviyede tutulması ve dinî boyuta geçirilmeden kültür seviyesinde kalması için büyük gayret gösterilmesi gerekmektedir. Dinin değişmeyen asılları evrensel niteliklerinden hareketle değişik zaman ve mekânlarda hayata geçirilir. Dolayısıyla bu sırada gerçekleştirilen yorumların din diye sonraki nesillere taşınması hem dine hem de o dini yaşayanlara zarar verecek bir teşebbüstür.



SÜNNETİN DEĞERİ VE BAĞLAYICILIĞI

Muhammed Takî Osmânî

İstanbul: M.Ü. İFAV, 2015

İslâm'ın Kur'an'dan sonraki ikinci temel kaynağının sünnet olduğu konusunda şüphe yoktur. Ancak geçmişten günümüze sünnetin dindeki yeri konusunda çeşitli itirazlar gündeme gelmiştir. Özellikle XIX. yüzyılda Mısır ve Hind Altıktası'nda sünnet aleyhtarlığının yoğunluk kazandığı görülür. Sünnet karşıtlığının bu bölgelerde yoğunlaşmasında, modernizm cereyanları yanında müsteşriklerin de rolü bulunduğu anlaşılmaktadır. Bölgedeki İslâm âlimleri sünnet çevresinde oluşan bu iddia ve itirazlara çeşitli cevaplar vermişlerdir. Elinizdeki kitap bu konudaki son eserlerden olup yazar, sünnetin mahiyeti, önemi, bağlayıcılığı ve sahih bir şekilde nakli konusunda söz konusu iddiaları özet bir şekilde cevaplamaya çalışmaktadır.



TARİHTEN GÜNÜMÜZE TARTIŞMALI İNANÇMESELELERİ -II- (Nûr-î Muhammedî, Vahdet-î Vücûd, Rüya)

Mehmet Bulğen
İsmail Taşpınar

İstanbul: M.Ü. İFAV, 2015

Tarihten Günümüze Tartışmalı İnanç Meseleleri serisinin ikincisini oluşturan bu çalışma, 2015 yılında Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Kelâm Anabilim Dalı tarafından düzenlenen Nûr-î Muhammedî, Vahdet-î Vücûd ve Rüya konularındaki ilmi konferansları kapsamaktadır. Çalışma bu haliyle Mehdilik, Nuzûl-î İsâ, Sihir ve Ricâlî'l-Gayb konularını kapsayan bir önceki Tarihten Günümüze Tartışmalı İnanç Meseleleri (İstanbul, 2014) kitabının devamı konumundadır.



KIRAAT İLMİ EĞİTİM VE ÖĞRETİM METOTLARI

Doç. Dr. Mustafa Atilla AKDEMİR

İstanbul: M.Ü. İFAV, 2015

Kıraat ilminin amacı, sahih kıraatları şâz olanlardan ayırarak Kur'an metninin ve telaffuz keyfiyetinin nesilden nesile orijinalliğinin korunarak aktarılmasını sağlamak ve onun en güzel şekilde tilavet edilmesini sağlamaktır. Kıraat İlmî Eğitim ve Öğretim Metotları adıyla hazırladığımız bu çalışma, Kıraat İlmî tarihi, tasnif ve tedvini ve önemli kaynakları hakkında bilgi vermek, klasik dönemdeki ve günümüzdeki eğitim-öğretim metotlarını özlü olarak kıraat ilmi öğrencilerine ve meraklılarına tanıtmak amacıyla düşünülmüş ve hazırlanmıştır.



TANZİMATTAN GÜNÜMÜZE DİN-DEVLET İLİŞKİLERİ VE SİYASET BAĞLAMINDA MUSHAF BASIMI

NECMETTİN GÖKKIR

İstanbul: M.Ü. İFAV, 2015

İslâm dünyasında mushafın ilk basımı Kazan müslümanları tarafından 1803 yılında gerçekleştirilmiştir. Bu girişim dahi Avrupa'dan üç asır sonradır. Mushaf basımı sadece müslümanların kültürel ve eğitim konusu değildir. Mushaf basımı aynı zamanda siyaset, diplomasi ve bürokrasinin de bir konusudur. Matbaanın dini eserlerde kullanılmasında çekinceli davranan İslâm dünyası ise, bilginin bir güç ve otorite olduğunu anlamakta çok geç kalmıştır. Elimizdeki bu eser, mushaf basımını siyaset ve bürokrasi bağlamında belgelere dayanarak ele almakta ve tarihten günümüze ışık tutmayı hedeflemektedir.

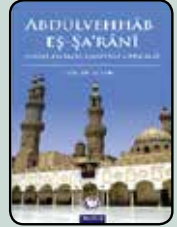


ABDÜLVEHHÂB EŞ-ŞA'RÂNİ

Doç. Dr. Ali Namlı

İstanbul: M.Ü. İFAV, 2015

Abdülvehhâb eş-Şa'rânî XVI. yüzyılda yaşamış, ömrünün yarım asra yakın bir bölümünü Osmanlı hâkimiyeti altında geçirmiş Mısırlı bir sûfî ve âlimdir. Daha hayattayken nâmı İstanbul'a kadar ulaşmış, Kânûnî Sultan Süleyman zaman zaman kendisine hediyeler göndermiştir. Şa'rânî sûfîyi ihlâs üzere ilmi ile amel eden âlim olarak tanımlanmış, şeriat ve hakikatin birbirinden ayrı ve farklı şeyler olmadığını vurgulamıştır. Tasavvufî düşünce, ahlâk, tarikat usûl ve âdâbı, sûfî tabakâtı, kelâm, fıkıh ve hadis konularında yazdığı eserlerine gösterilen yoğun ilgi günümüzde de devam etmektedir. Elinizdeki bu kitap Şa'rânî'yi, eserlerini ve tasavvufî görüşlerini daha yakından tanıtmayı amaçlamaktadır.



PSİKO-SOSYAL AÇIDAN MEDENİYETLER VE MESAJLARI

PROF. DR. ALİ MURAT DARYAL

İstanbul: M.Ü. İFAV, 2015

Medeniyetler, ilk önce ihtiyaçlarını "kendi hayatı ölçülerini" temel alarak belirleyeceklerdir. Müteakiben bu ihtiyaçlarını tahlil ederek, üzerinde durup düşünerek ve mukayeseler yaparak önem sıralarına göre tasnif edeceklerdir. İhtiyaçlarından en fazla ihtiyaç duyduklarını alacaklardır. İkinci merhalede medeniyetler yabancı medeniyetlerden kendilerine göre bazı "sosyal müesseseleri" alacakları zaman ilk önce bu sosyal müesseseleri en alt birimlerine kadar parçalarına ayırarak, daha sonra bu bölümler üzerinde ayrı ayrı durup düşünerek, yorumlayarak ve konu hakkında en ince teferruatına varıncaya kadar sağlam fikirler geliştirdikten sonra artık ayırdıkları parçaları kendi zevklerine, dehalarına inanç ve değerlerine göre yeniden birleştirip şekillendirerek bünyelerine kabul edeceklerdir.

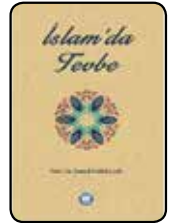


İSLÂM'DA TEVBE

Prof. Dr. İsmail KARAÇAM

İstanbul: M.Ü. İFAV, 2015

Akl sahibi olarak bildiğimiz varlıklar içerisinde, hatâ ile olan âlâkaları yönünden, şöyle bir neticeye varmamız mümkündür: Hatâ ile hiç ilgisi olmayan ve tînetleri itibarıyla mücerred hayır için yaratılmış olan yalnız melekleri biliyoruz. Diğer yünden, mutlak mânâda hayır ile âlâkası olmayan ve seciyesi tamamen şerre yönelen varlık olarak da şeytanı görmekteyiz. İnsan ise bu iki yaratık arasında, her ikisine de benzeyebilme kabiliyetine sahip bir hilkat üzeredir. Şerrin vukuundan sonra hayra dönebilen yaratık yalnız insandır.



ŞAFİİ MEZHEBİNİN TEŞEKKÜL SÜRECİ

NAİL OKUYUCU

İstanbul: M.Ü. İFAV, 2015

Fıkıh mezhepleri, hicrî ikinci asrın ortalarında başlayıp dördüncü asrın ilk çeyreğine kadar devam eden bir zaman diliminde teşekkül süreçlerini tamamlamışlardır. Dört büyük Sünnî fıkıh mezhebinden birisi olan Şâfiîlik, belli bir tarihten itibaren Hanefîlikle birlikte en yaygın iki fıkıh mezhebinden birisi olarak kabul edilmiştir. Mezhebin imamı olan Şâfiî, Mekke ve Medine'de dönemin önde gelen Ehl-i Hadis temsilcilerinin derslerine katılmış, daha sonra gittiği Bağdat'ta Ehl-i Re'y birikimiyle tanışmıştır. Dönemin hâkim ekollerini yakından tanıma imkânı elde eden Şâfiî, önceleri İmam Mâlik'in şahsında temessül eden Hicaz fıkıh anlayışını benimsemiş ancak zamanla bu anlayıştan sıyrılarak özgün bir fıkıh anlayışı geliştirmiştir. Elinizdeki eser, Şâfiî'nin önderdiği yeni fıkıh anlayışının nasıl bir çevrede karşılık bulduğu, kimler tarafından benimsendiği ve kendisinden sonra nasıl yorumlandığı sorularını merkeze alarak mezhebin teşekkül sürecini incelemektedir. Eserde, Şâfiî'nin usulî yaklaşımları ve furû fıkıh meselelerine dair görüşlerinin hicrî üçüncü asır boyunca ilgi gördüğü çevreler ve şahsiyetler *intisab* kavramı merkeze alınarak takip edilmiş ve bu yaklaşım ve görüşler etrafında oluşan yeni fıkıh çevresinin mezhebe dönüşüm sürecinin aydınlatılması hedeflenmiştir.



ORYANTALİST HADİS ANLAYIŞI VE ELEŞTİRİSİ

PROF. DR. AHMET YÜCEL

İstanbul: M.Ü. İFAV, 2015

XIX. ve XX. yüzyıllar genelinde İslâm özellikle de hadislerle ilgili oryantalist çalışmaları yoğun olduğu bir dönemdir. Bu asırlarda yaklaşık altı yüz civarında oryantalist, telif, tercüme, neşir, ansiklopedi maddesi olmak üzere iki bine yakın çalışma yapılmıştır. Bu dönemde oryantalist hadis anlayışının temelini Ignaz Goldziher atmış, Joseph Schacht ve onu takiben Gautier Herald A. Juynboll geliştirmiştir. Oryantalistlerin üstadı kabul edilen Goldziher'in eserleri özellikle müsteşrikler arasında en önemli kaynak kabul edilmiş, onlardan yapılan nakiller ileri sürülen birtakım görüş ve iddiaların delilleri olarak gösterilmiştir. Modern dönem araştırmalarında, genel olarak Goldziher'in ulaştığı neticeler ölçü olarak kabul edilmiş ve temel problemlerde olduğu gibi, teferruatta da ona atıfta bulunulmakla yetinilmiştir. Joseph Schacht ve Gautier Herald A. Juynboll da Goldziher'in özellikle hadis alanındaki görüşlerinin aşılabilir olduğunu ileri sürerek kendi misyonlarının onun başlattığı noktayı daha ileri götürmek olduğunu ifade etmişlerdir. Böylece sözü edilen üç oryantalist Batı'daki hadis araştırmalarının kurucusu ve belirleyicisi konumunu elde etmişlerdir.



HZ. PEYGAMBER'E YAHUDİ ve HRİSTİYANLARIN YÖNELTİKLERİ SORULAR

DOÇ. DR. AYNUR URALER

İstanbul: M.Ü. İFAV, 2015

Bu kitap, Hz. Peygamber'e Yahudî ve Hristiyanlar'ın yönelttikleri soruları ve cevaplarını incelemektedir. Çalışma, İslâmî kaynaklar esas alınarak hazırlanmıştır. Zaten bu konuda Yahudî ve Hristiyanlar'ın ilk hicrî asırlarda yazılmış kaynak niteliğinde kitapları bulunmamaktadır. Konuyla ilgili müracaat edilecek kaynaklar, Kur'an-ı Kerim ve hadislerdir. Sorular ve cevaplar; bahsi geçen meselelere İslâmiyet'in, Yahûdîlik'in ve Hristiyanlık'ın yaklaşımlarını yansıtmaktadır. İncelenen mevzuları, Hz. Peygamber'in ve ehl-i kitabın karşılıklı tavırları açısından da değerlendirmek mümkündür. Hz. Peygamber, Yahudî ve Hristiyanlar'ın İslâmiyet'i kabul etmeleri için gayret sarfetmiştir. Tebliğ görevi gereği onlarla pek çok görüşme yapmıştır. Hatta bir keresinde Yahûdiler, Hz. Peygamber'e "Ey Ebu'l-Kâsım, sen davetini yaptın" demişler, o (s.a.) da "Benim istediğim budur" diye buyurmuş (Buhârî, İ'tisâm 18), görevini hakkıyla yerine getirdiğini onların da kabul etmelerini sağlamıştır. Hz. Peygamber, çeşitli usullerle İslâm'a davet gayreti içindeyken Yahûdîler ve Hristiyanlar soru sormaya gelmekle, Hz. Peygamber'e istediği fırsatı vermiş oluyordular. Ehl-i kitab; soruları, çoğunlukla mücadele aracı olarak kullanırken Hz. Peygamber, kendisine soruları İslâm Dini'ni tebliğ etmek için bir imkân olarak değerlendiriyordu.

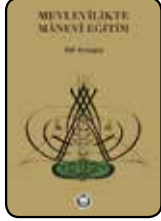


MEVLEVİLİKTE MÂNEVÎ EĞİTİM

PROF. DR. SÂFİ ARPAGUŞ

İstanbul: M.Ü. İFAV, 2015

Mevlevîlikteki Mânevî Eğitim, ya da bin bir günlük çile, tasavvufî bir seyr ü sülûk ameliyesidir. İnsan terbiyesine, nefis tezkiyesine yöneliktir. Geleneksel tasavvufun halvet, uzlet ve riyâzet gibi seyr ü sülûk metodlarından farklılıklar göstermekle, *yardan değil âğyardan halveti* esas alarak daha ziyade hizmet ve sohbet ile *âdâb ve erkânâ rîayet* gibi esaslar öne çıkmaktadır. Disiplin, nezâket ve nezâhetle yapılan bu eğitim süreci tamamen insanı hedef almakta, onun madî-mânevî kalitesini artırmayı gaye edinmektedir. Bu mânevî eğitim, kültürümüze geniş bir coğrafyada bütün anlam zenginlikleriyle birlikte *celebi* ve *can* sıfatlarıyla vasfedilen *Mevlevî dervişini* bahşetmiştir.



ŞİA'NIN HADİS ANLAYIŞI ÜZERİNE İNCELEMELER

M. MACİT KARAGÖZÜĞÜ
M. ENES TOPGÜL

İstanbul: KLASİK YAYINLARI

İslâm dünyasını oluşturan farklı topluluklara ait sünnet ve hadis telakkilerinin incelenmesi, ülkemizdeki akademik hadis araştırmaları birikiminin farklı çalışma alanlarıyla zenginleşerek yeni boyutlar kazanması açısından önem taşımaktadır. Sünnîlikten sonra en çok müntesibe sahip itikâdî grup olan Şîa, doktrin, tarihî gelişim ve literatür açısından akademik düzeyde çalışılabilecek firkaların başında gelmesine rağmen, bu mezhebin kültürel yapısı bugün pek çok Türk okuyucu için biliniyor olmanın hâlâ uzaktır. Şîa'nın dinî telakkilerinin şekillenmesinde mühim rol oynamış hadis anlayışı da detaylı biçimde incelenmeyi bekleyen alanlardan biridir.



Şîa'nın dinî ilimlere yaklaşımını hadis özelinde ortaya koymayı, ayrıca Sünnîlikten farklılaşan ve onunla benzeşen yönlerine ışık tutmayı amaçlayan *Şîa'nın Hadis Anlayışı Üzerine İncelemeler* adlı çalışma, Şîa'nın hadis anlayışını ve literatürünü çeşitli yönlerden inceleyen yedi makaleden oluşmaktadır. Alanında söz sahibi akademisyenler tarafından kaleme alınmış bu yazılar, bir taraftan Şîa ile ilgilenen genel okuyucu kitlesine, diğer taraftan Şîa'nın hadis anlayışı konusunda bilgi sahibi olmak isteyen hadis mütehassıslarına hitap etmektedir.

OSMANLI KİTAP KÜLTÜRÜ

BERAT AÇIL

İstanbul: NOBEL - İLEM KİTAPLIĞI

Kitap kültürü çalışmaları nispeten yeni bir konu olduğu halde akademide ve entelektüel camiada son zamanlarda artan bir ilgiye mazhar olmaktadır. Ne var ki bu artan ilgiden Osmanlı kitap kültürünün yeterince nasiplendiğini söylemek güç görünmektedir. Osmanlı kitap kültürüne dair sınırlı sayıda çalışmada da daha ziyade matbu eserler üzerinden gelişmiştir. Elinizdeki kitap bir 17-18. Yüzyıl Osmanlı alimi ve kadısı olan Cârullah Efendi'nin kütüphanesi üzerinden Osmanlı yazma kitap kültürünü ele almaktadır. Çalışmada halen Süleymaniye Kütüphanesi'nde bulunan 2200 civarında eserden müteşekkil koleksiyondaki kitap derkenar notları vesile kılınarak eserlerde yer alan ilimler ve onlara yansıyan kitap kültürü tahlil edilmiştir. Elinizdeki kitabın bir başka katkısı da hiç şüphesiz hakkında neredeyse hiçbir bilgi bulunmayan Cârullah Efendi gibi çok kıymetli bir âlim, müderris, kadı, kütüphaneci ve bibliyofili ilim âlemine layıkıyla tanıtılmış olmasıdır.



2013-2014 yıllarında İlmi Etüdler Derneği'nde yürütülen bir araştırma projesinin neticesinde ortaya çıkan bu kitapta değişik ilim dalları açısından kitap kültürünü ele alan 14 yazı yer almaktadır.

HADİS TETKİKLERİ

PROF. DR. ZEKERİYA GÜLER

İstanbul: M.Ü. İFAV, 2015

Hadis Tetkikleri, daha önce çeşitli dergilerde tarafımızdan neşredilen 21 yazıdan teşekkül eden bir kitap çalışmasıdır. Bu yazıların büyük bir kısmı ulusal/ uluslararası hakemli dergilerde araştırma makalesi olarak neşredilmiş, bir kısmı da ulusal/ uluslararası sempozyumlarda tebliğ olarak sunulmuş ve tam metin bildiri kitaplarında basılmıştır.





İÇİNDEKİLER CONTENTS

Sayı: 48

Fetvâ ve Mezhep: Fetvâ Usûlû ve Tarihinin Tartışmalı Bir Konusu Olarak Fetvâ-Mezhep İlişkisi

Ahmet YAMAN 5 -34

Genç Yetişkinlerde Affetme Eğilimleri ve Dinî Yönelim/Dindarlık

Veysel UYSAL 35 - 56

Harput Ulemâsından Müderris-Müftü Mehmed Kemâleddin Efendi'nin Rekâik: Hadîs-i Erbaîn Risâlesi

Ahmet KARATAŞ 57-94

Zernûci'nin Tûsî'ye Eğitim Açısından Etkisi Üzerine Bir İnceleme (Talîmu'l-müteallimî tarîki't-teallüm- Âdâbu'l-müteallimîn Örneği)

Emine KESKİNER 95 -116

Arnavutluk'tan İstanbul'a Bir Âlim Portresi: Debreli Vildan Faik Efendi

Arzu GÜLDÖŞÜRE.....117-148

Zemahşerî'nin Kıraatleri Kabul Şartları

Mustafa KILIÇ 149- 184

Batı Ülkelerinde Din-Devlet İlişkilerindeki Alternatif Modeller ve Türkiye Örneği

H. Şule ALBAYRAK185 -198

Fatwa And Madhhab The Relation Between Fatwa and Madhhab as a Debated Subject of Fatwa Methodology and History

Ahmet YAMAN 5 -34

Religiosity and Forgiveness: A Study on the case of Young Adults

Veysel UYSAL35 - 56

The Treatise of Rekaik: Hadis-i Erbaîn by Kemaleddin Efendi, Jurist and Mudarris

Ahmet KARATAŞ 57 -94

Examining Zernuci's Effect on Tûsî in terms of Education (Cases of Talîmu'l-müteallimî fî tarîki't-teallum – Âdâbu'l-müteallimîn)

Emine KESKİNER95 -116

Portrait of a Scholar From Albania to İstanbul: Debreli Vildan Faik Efendi

Arzu GÜLDÖŞÜREN117-148

al-Zamakhshari's Conditions for the Validity of Qiraats (Variant Readings of the Qur'an)

Mustafa KILIÇ149- 184

Alternative Models of State-Religion Relations in Western Countries and the Case of Turkey

H. Şule ALBAYRAK185 -198



İÇİNDEKİLER CONTENTS

Sayı: 49

XXI. Yüzyıl Türkiye'sinde Gelenekle Modernite Arasında Din Algıları ve Dindarlık Formları: Sosyolojik Bir Bakış	5-27	Forms of Religiosity between Tradition and Modernity in 21st Century Turkey: A Sociological Analysis	5-27
Ali KÖSE		Ali KÖSE	
Harput Ulemâsından Müderris-Müftü Mehmed Kemâleddin Efendi	29-125	Mudarris-Mufti Mehmed Kemaleddin, from the Harput Scholarship ...	29-125
Ahmet KARATAŞ		Ahmet KARATAŞ	
Tâbiîn Döneminden Seçkin Bir Kadın Portresi Âişe bint Talha	127-160	The Portrait of a Noble Muslim Woman Living in the First Century AH Aisha bint Talha	127-160
Fatimatüz Zehra KAMACI		Fatimatüz Zehra KAMACI	
Çağdaş Kural Dışı Tekfirciliğin Yapısal Unsurları Üzerine Bir Model Denemesi-I	161-182	A Model for the Structural Elements of Contemporary Takfir Discourse-I	161-182
Halil AYDINALP		Halil AYDINALP	
Ahmed Hasan ez-Zeyyât ve Edebiyat Anlayışı	183-195	Ahmad Hasan az-Zayyat and His Perspective of Literature	183-195
Ali BENLİ		Ali BENLİ	
Kitap Tanıtımları I-II		Book Review I-II	
Kitap Tanıtımı I	197-201	Book Review I	197-201
Güllü YILDIZ		Güllü YILDIZ	
Kitap Tanıtımı II	203-205	Book Review II	203-205
F. Sümeyye KILAÇ		F. Sümeyye KILAÇ	

Fakültemizde Seminer Programları Sürüyor

MARMARA ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ DEKANLIĞI 2015-2016 GÜZ DÖNEMİ SEMİNER PROGRAMI

Hoca Adı	SEMINER ADI	Gün	Yer	Saat
1 Ahmet Karataş	Doç.Dr.	Pazartesi	MC-222	15:30-16:30
2 Faruk Beşer	Prof. Dr.	Salı	MC-120	12:30-13:30
3 Aynur Uraler	Doç.Dr.	Çarşamba	MC-502	13:30-15:00
4 Mehmed Erdoğan	Prof. Dr.	Perşembe	K-6 B	10:45-12:15
5 Aydın Temizer	Doç.Dr.	Perşembe	Yunus Emre-20	17:30-19:00
6 Aydın Temizer	Doç.Dr.	Salı	MC-101	11:00-12:00
7 Ayşe Başak Harmanacı	Arş.Gör.	Pazartesi	MC-301	12:30-13:30
8 Hasan Cirit	Doç.Dr.	Perşembe	MC-303	13:30-15:00
9 M.Nuri Uygun	Yrd.Doç.Dr.	Cuma	MC-406-412	13:30-18:00
10 Mahmut Sami Karbaş	Öğr.Gör.	Cuma	MC-301	14:00-15:30
11 Mehmet Efendioğlu	Yrd.Doç.Dr.	Cuma	MC-223	11:00-12:30
12 Mehmet Emin Maşalı	Prof. Dr.	Çarşamba	MC-506	17:30-19:00
13 Mehmet Toprak	Öğr.Gör.	Çarşamba	MC-303	11:00-12:30
14 Muhammet Abdülmeçit	Dr.	Çarşamba	MC-510	15:00-17:00
15 Muhammet Abdülmeçit	Dr.	Cuma	MC-513	15:30-17:30
16 Muhammet Hüsnü Çiftçi	Öğr.Gör.	Çarşamba	MC-319	15:30-16:30
17 Naci Demirci	Arş.Gör.	Pazartesi	MC-513	15:00-17:00
18 Naci Demirci	Arş.Gör.	Cuma	MC-503	14:00-16:00
19 Tarık en-Newam	Öğr.Gör.	Pazartesi	MC-105	16:30-17:30
20 Safa Yeprem	Prof. Dr.	Perşembe	Yunus Emre-26	16:00-18:00
21 Ahmet er-Ruhban	Öğr.Gör.	Çarşamba	MC-303	13:30-15:00
22 Ahmet er-Ruhban	Öğr.Gör.	Cuma	MC-418	14:00-17:30
23 Ammar Hani Sebanati	Öğr.Gör.	Pazartesi	MC-302	13:30-14:30
24 Ammar Hani Sebanati	Öğr.Gör.	Salı	MC-318	15:30-17:00